

Faculteit Wijsbegeerte

Rijksuniversiteit Groningen

Faculteit Wijsbegeerte
Oude Boteringestraat 52
9712 GL Groningen
telefoon 31 (0)50 363 6161
fax 31 (0)50 363 6160
www.rug.nl/filosofie/

Openingstijden voor *studenten*

maandag t/m vrijdag van 08.30 tot 17.30 u.

Openingstijden voor *medewerkers*

maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 22.30 u.

Zaterdag en zondag van 09.00 tot 17.00 u.

Collegerooster

De roosters zijn te raadplegen via de rooster generator (roosters.rug.nl).

Errata en aanvullingen op de studiegids: <http://www.rug.nl/filosofie/education/prospectus>

Studiegids 2018-2019

Redactie: Arnold Veenkamp en Siepie Blom

Coverfoto: Marieke Druiven, gefotografeerd door Sylvia Germes

Inhoudsopgave

Faculteit Wijsbegeerte.....	1
Studiegids 2018-2019.....	2
Inhoudsopgave	3
1 Profiel van de Faculteit.....	7
1.1 De Faculteit Wijsbegeerte.....	7
1.2 Algemene opzet van de studieprogramma's	8
1.3 Het University of Groningen Honours College.....	9
1.4 Graduate School of Philosophy.....	10
1.5 Research Master Philosophy.....	10
1.6 Promotieopleiding Philosophy	10
1.7 Kansen en mogelijkheden na je Bachelor.....	10
1.8 Onderzoek bij de faculteit	11
1.9 Studievereniging Faculteit Wijsbegeerte (STUFF).....	11
1.10 Medezeggenschap aan de faculteit	12
1.11 Het Kenniscentrum Filosofie (KCF)	13
2 Studeren bij de faculteit.....	15
2.1 Inleiding.....	15
2.2 Jaarindeling	15
2.3 Student Portal en ICT-voorzieningen voor studenten.....	16
2.4 Verkoop van readers.....	17
2.5 Intekenen voor Colleges.....	17
2.6 Studieresultaten.....	17
2.7 Studiemateriaal en studiekosten	18
2.8 Bibliotheek.....	18
2.9 Studiebegeleiding.....	18
2.10 Ziekte of bijzondere omstandigheid.....	20
2.11 Studeren met een functiebeperking.....	20
3 Onderwijs en examens.....	21
3.1 Inleiding.....	21
3.2 Doelstellingen en eindkwalificaties	21
3.3 Toelatingseisen en toegangseisen	21
3.4 Toelatingscommissie.....	22
3.5 Open Colleges.....	22
3.6 Onderwijs en Examenregelingen	22
3.7 Examencommissie	22
3.8 Bindend studieadvies (BSA)	24
3.9 Toetsing en beoordeling	25
3.10 Regeling inzake het schrijven van papers	26
3.11 Fraude	27

3.12	Judicium regeling	28
3.13	Regeling Voertaal Colleges	29
3.14	Overgangsregeling	29
3.15	Studielastmodel	29
3.16	Evaluatie van het onderwijs door studenten	30
3.17	Klachten, bezwaar en beroep.....	30
3.18	Facultaire computerfaciliteiten.....	31
3.19	Studeren in het buitenland.....	32
4	Programma's	37
5	Minor	38
6	Bacheloropleiding Filosofie.....	39
6.1	Inleiding.....	39
6.2	Doelstelling en eindkwalificaties Bachelor Filosofie	39
6.3	Bindend studieadvies	40
6.4	De opbouw van het onderwijsprogramma	40
6.5	Propedeuse	42
6.6	Tweede jaar	42
6.7	Derde jaar	43
6.8	Bachelorscriptie	45
7	Bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied	51
7.1	Algemene inleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied	51
7.2	Doelstelling en Eindkwalificatie van de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied	51
7.3	Toelatingsvoorwaarde.....	52
7.4	Het programma van de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied.....	52
8	Deeltijdstudie	59
8.1	Aanmelding en inschrijving	59
8.2	Deeltijdstudie Bacheloropleiding Filosofie.....	59
8.3	Deeltijd Bachelor Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied	60
9	Opleidingen na de Bachelor.....	61
10	Master Philosophy, Politics and Economics	63
11	Master Filosofie en Maatschappij.....	65
11.1	Inleiding.....	65
11.2	Doelstellingen en eindkwalificaties Mastertrack Filosofie en Maatschappij	65
11.3	Toelatingsvoorwaarden.....	66
11.4	Opbouw onderwijsprogramma.....	66
11.5	Overzicht mastercolleges	68
12	Masteropleiding Filosofie.....	71
12.1	Inleiding.....	71
12.2	Doelstellingen master Filosofie	71
12.3	Toelatingsvoorwaarden.....	72
12.4	Opbouw onderwijsprogramma.....	72

11.5	Overzicht mastercolleges	73
12.6	Masterscriptie en examen.....	74
13	Masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied	83
13.1	Inleiding.....	83
13.2	Doelstelling en eindkwalificaties Master Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied.....	83
13.3	Toelatingsvoorwaarden.....	84
13.4	Opbouw van het onderwijsprogramma	84
13.5	Overzicht mastercolleges	85
13.6	Scriptie Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied	88
14	Masteropleiding Filosofie en Educatie	91
14.1	Inleiding.....	91
14.2	Doelstellingen en eindtermen Master Filosofie en Educatie.....	91
14.3	Toelating	93
14.4	Opbouw van het onderwijsprogramma	93
14.5	Overzicht van het programma	94
14.6	Begeleiding en contactpersonen.....	95
15	Graduate School Philosophy	97
16	Research Master Philosophy.....	99
16.1	Introduction	99
16.2	Aims and objectives of the programme	99
16.3	Admission.....	100
16.4	Programme overview	101
16.5	Programme details	102
16.6	Overview master courses	104
17	PhD Programme Philosophy	109
18	Deeltijdstudie	110
18.1	Aanmelding, inschrijving.....	110
18.2	Collegegeld, studiefinanciering	110
18.3	Deeltijdstudie Masteropleiding Filosofie, Filosofie en Maatschappij.....	110
18.4	Deeltijd Masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied..	110
18.5	Deeltijdstudie Researchmaster Philosophy	111
19	Onderwijs- en Examenregeling en de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie en Studentenstatuut	113
19.1	OERen	113
19.2	Regels en richtlijnen van de examencommissie.....	113
19.3	Studentenstatuut	113
20	Studieonderdelen	118
20	Studieonderdelen Faculteit Wijsbegeerte	118

1 Profiel van de Faculteit

1.1 De Faculteit Wijsbegeerte

De Faculteit Wijsbegeerte is een zelfstandige faculteit met een uitstekende reputatie op gebied van onderwijs en onderzoek. Filosofie wordt hier in samenhang met ontwikkelingen in wetenschap, maatschappij en cultuur beoefend. Daarnaast wordt de hele geschiedenis – van de Klassieke Oudheid tot het heden – bestudeerd en onderwezen. Er zijn drie vakgroepen: Geschiedenis van de Filosofie, Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie en Theoretische Filosofie die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor twee bachelor- en vier masteropleidingen. De faculteit biedt een gedegen filosofische vorming op elk niveau waarbij kritisch denken en analyseren centraal staan.

Behalve het onderwijs aan studenten van haar ‘eigen’ opleidingen verzorgt de faculteit ook nog onderwijs voor studenten van andere faculteiten (de minor Philosophy, het Honoursprogramme in Philosophy en onderwijsdienstverlening) en aan andere belangstellenden (‘Open Colleges’).

De faculteit verzorgt de volgende opleidingen:

Bacheloropleiding Filosofie

In voltijdse vorm is dit een driejarige opleiding. Het eerste jaar is de propedeuse, die een overzicht biedt van het geheel van de filosofie. In het tweede jaar vindt een verdieping plaats en in het derde jaar is er enige mogelijkheid tot specialisatie. De bachelorgraad van deze opleiding geeft toegang tot de masteropleidingen van de Faculteit Wijsbegeerte.

Bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

Deze opleiding is bedoeld voor studenten die een andere studie filosofisch willen verdiepen. In feite gaat het om één jaar filosofie naast twee jaar in een andere bacheloropleiding. De bachelorgraad van deze opleiding geeft, onder bepaalde voorwaarden, toegang tot de masteropleidingen van de Faculteit Wijsbegeerte.

Masteropleiding Filosofie en Maatschappij

In voltijdse vorm is dit een eenjarige opleiding. De stelt zich ten doel om studenten zelfstandig en kritisch te leren nadenken over de rol die de filosofie kan spelen in publieke debatten over maatschappelijke vraagstukken, alsmede de rol die filosofie kan spelen op het terrein van overheidsbeleid en in de diverse beroepspraktijken.

Masteropleiding Filosofie

In voltijdse vorm is dit een eenjarige opleiding. De in het derde jaar van de bacheloropleiding begonnen specialisatie (Geschiedenis van de filosofie, Ethiek, Sociale en Politieke filosofie, Theoretische filosofie) kan hier worden voortgezet.

Masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

Dit is het vervolg op de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied. En ook hier betreft het in feite één jaar filosofie naast de studie in een andere masteropleiding.

Researchmaster Philosophy (120 ECTS)

Deze opleiding is speciaal bedoeld voor studenten met onderzoek-aspiraties. De opleiding duurt twee jaar en kent een selectieprocedure.

Masteropleiding Filosofie en Educatie

De masteropleiding Filosofie en Educatie is een tweejarige opleiding (120 EC), inclusief een lerarenopleiding waarin een eerstegraads onderwijsbevoegdheid voor het vak Filosofie (havo, vwo) kan worden behaald.

Masteropleiding Philosophy, Politics and Economics

De masteropleiding Philosophy, Politics and Economics (PPE) is een eenjarige interdisciplinaire opleiding waarbij methoden en theorieën uit deze drie disciplines geïntegreerd worden behandeld in waarbij deze methoden en theorieën toegepast worden op concrete vraagstukken.

Alle opleidingen kunnen in deeltijd worden gevolgd.

1.2 Algemene opzet van de studieprogramma's

Alle bacheloropleidingen hebben een lengte van drie jaar. De masteropleidingen PPE, Filosofie en Filosofie & Maatschappij zijn eenjarig. De Research Master, de Master Filosofie en Educatie en de Master Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied duren twee jaar. Je hebt toegang tot de bacheloropleiding Filosofie wanneer je een vwo-diploma hebt, een hbo-diploma of een hbo-propedeuse. Ben je al 21 jaar en beschik je niet over een getuigschrift vwo, hbo of propedeutisch examen hbo, dan kun je een colloquium doctum afleggen. Dit is een toelatingsexamen, waarvoor je deelcertificaten vwo of het staatsexamen vwo voor de vakken Nederlands, Engels en naar keuze Wiskunde of Geschiedenis nodig hebt. Meer informatie over deze regeling kun je opvragen bij de studieadviseur of nalezen op <http://www.rug.nl/filosofie/education/prospective/colloquium-doctum>.

Voor toelating tot de masteropleiding is een bachelordiploma vereist. Voor de researchmaster en PPE geldt een aparte toelatingsprocedure. Deze is te vinden op de website. Meer informatie kun je ook krijgen via de studieadviseur.

Behalve in tijd wordt de lengte van de opleidingen ook uitgedrukt in ECTS. ECTS is de afkorting van European Credit Transfer and Accumulation System, een Europees systeem voor de berekening van de studielast. Studielast is de tijd die wordt besteed aan het bijwonen van colleges, het uitvoeren van de practica en zelfstudie. Ook de

voorbereiding van de colleges en de tentamens vallen onder studielast. Studiepunten worden pas uitgekeerd als een studieonderdeel met voldoende resultaat is afgerond. Eén ECTS staat voor een studielast van 28 uur. De studielast van één jaar bedraagt 60 ECTS. Een bacheloropleiding omvat dus 180 ECTS, een masteropleiding 60 of 120 ECTS.

1.3 Het University of Groningen Honours College

Aan de universiteit bestaat de mogelijkheid voor talentvolle en ambitieuze bachelor- en masterstudenten om deel te nemen aan het University of Groningen Honours College. Het College biedt deze studenten, binnen de muren van de RUG, een omgeving waar ze kennis kritisch tegen het licht houden en worden uitgedaagd tot nieuwe inzichten en innovatieve manieren van denken.

Het honoursprogramma voor bachelorstudenten omvat 45 extracurriculaire studiepunten, waarvan 25 ECTS zijn bedoeld voor verdieping en 20 ECTS voor verbreding en persoonlijke ontwikkeling. De verdiepende studieonderdelen volgt een student aan de eigen faculteit. Het verbredende deel bestaat uit twee studieonderdelen van elk 5 ECTS, te volgen bij een andere dan de eigen faculteit, en De Petrus Camper leer- gang. Hierin werken studenten een actueel thema uit, gerelateerd aan één van de honours modules die gevolgd is. Doordat het thema vanuit meerdere perspectieven wordt benaderd en in een interdisciplinair verband wordt uitgewerkt, komt zowel een kennis-, vaardigheden- als persoonlijke ontwikkelingscomponent aan bod. Het programma start in de tweede helft van het eerste studiejaar. De duur van het programma is zodoende vijf semesters. De extra studiebelasting is 25 procent en komt neer op ongeveer 10-12 uur extra studielast per week.

Studenten die tot de beste 10% van hun cohort horen, ontvangen een uitnodiging om te solliciteren naar een plaats aan het University of Groningen Honours College. Studenten die zeer gemotiveerd zijn, maar geen uitnodiging ontvangen kunnen, mits zij goede studieresultaten hebben, ook solliciteren. Selectie vindt plaats op basis van studieresultaten, CV, schriftelijke motivatie en referenties alsmede op basis van een gesprek van de kandidaat met een lid van de toelatingscommissie van het Honours College.

Het honoursprogramma voor masterstudenten is een extra programma van 15 ECTS dat je naast je reguliere masteropleiding volgt. Het eenjarige programma met het thema Leiderschap heeft een interdisciplinair karakter, waarin je kennis gaat maken met diverse aspecten van leiderschap.

Zie voor uitgebreidere informatie en de precieze selectievoorwaarden, zie de RUG-website (www.rug.nl/honours). Het emailadres is honours@rug.nl

1.4 Graduate School of Philosophy

De Graduate School van de faculteit is opgericht om het toponderzoek en het toponderwijs van de faculteit met elkaar te verbinden. De Graduate School of Philosophy bestaat uit een Research Master Programme en een promotieopleiding. De Research Master Philosophy is internationaal georiënteerd en richt zich op studenten die een wetenschappelijke carrière overwegen. Als researchmasterstudent kun je je specialiseren in de afstudeerrichtingen Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie, de Theoretische Filosofie en de Geschiedenis van de Filosofie. De promovendi in de promotieopleiding worden internationaal geworven. De onderzoekers van het Groningen Institute of Philosophy (GRIPh) begeleiden de promovendi, zodat een nauwe relatie met het lopend onderzoek ontstaat. Voor gedetailleerde informatie zie de website:

<http://www.rug.nl/research/gradschool-philosophy/>.

1.5 Research Master Philosophy

Het tweejarig programma van de researchmaster bestaat uit een 'core curriculum' van vier *Core Issues* cursussen en twee *Research in Practice* cursussen, een aantal keuzemodules, seminars, een buitenlandse stage en het schrijven van een scriptie. Wil je toegelaten worden tot de research master, dan moet je vóór 1 mei een sollicitatiedossier indienen bij de Graduate School. Een speciale toelatingscommissie bekijkt of je voldoet aan de toegangseisen. Meer informatie over de toelatingseisen en het programma kun je vinden op de opleidingspagina: www.rug.nl/masters/philosophy-research/. Wanneer je de researchmaster met goed gevolg afrondt, heb je voldoende kwaliteit om te starten met een promotieopleiding. De faculteit stelt jaarlijks een aantal promotieplaatsen beschikbaar. Je hebt niet automatisch toegang tot de promotieopleiding.

1.6 Promotieopleiding Philosophy

Het belangrijkste deel van de promotieopleiding bestaat uit het onder begeleiding doen van wetenschappelijk onderzoek en het binnen een termijn van drie jaar (in sommige gevallen vier jaar) of minder schrijven van een dissertatie. Dit driejarige traject bestaat uit het doen van onderzoek en het volgen van onderwijs. Dit bestaat uit cursussen die je in overleg met je begeleider/promotor kiest uit het aanbod van de faculteit, andere graduate schools of onderzoekscholen (b.v. Onderzoeksschool Ethiek) in Nederland of elders. Je opleidingsprogramma is grotendeels toegespitst op je eigen onderzoek. Het faculteitsbestuur stelt elk academisch jaar het aantal beschikbare opleidingsplaatsen voor PhD studenten vast.

1.7 Kansen en mogelijkheden na je Bachelor

Na het behalen van de bachelor heb je twee mogelijkheden. De eerste is zoeken naar een passende baan waarvoor een academische opleiding op bachelorniveau nodig is, de tweede is de studie vervolgen met een masteropleiding. Met je bacheloropleiding Filosofie heb je altijd toegang tot de masteropleidingen Filosofie, Filosofie & Maatschappij en de tweejarige opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de

eerste graad in Filosofie. Voor de toelating tot PPE en de Research Master Philosophy gelden aanvullende eisen.

Om je de mogelijkheid te bieden je tijdig te oriënteren op de arbeidsmarkt, organiseert de faculteit, in samenwerking met de studievereniging STUFF ieder jaar een voorlichtingsbijeenkomst, gericht op loopbaan- en studieoriëntatie.

Career Services is het centrale loket van de RUG op het gebied van loopbaanondersteuning. Career Services biedt diverse workshops aan die je helpen met het betreden van de arbeidsmarkt. (www.rug.nl/careerservices)

1.8 Onderzoek bij de faculteit

Het onderwijs aan de Faculteit Wijsbegeerte komt voort uit wetenschappelijk onderzoek. Alle docenten binnen de faculteit geven onderwijs en verrichten onderzoek. De faculteit heeft alle onderzoek ondergebracht in het Groningen Institute of Philosophy (GRIPh). Het onderzoek binnen het GRIPh bestaat uit drie programma's, die overeenkomen met de drie vakgroepen: Geschiedenis van de filosofie, Theoretische filosofie, Ethiek, Sociale en Politieke filosofie.

Het onderzoek en onderwijs in de vakgroep Geschiedenis van de filosofie richt zich op de hele geschiedenis van de filosofie, maar met name middeleeuwse en (vroeg-) moderne Filosofie. Leden van de vakgroep Theoretische filosofie houden zich bezig met wetenschapsfilosofie, (formele) epistemologie, formele en informele logica, en de *philosophy of mind*. Binnen de vakgroep Ethiek, Sociale en Politieke filosofie wordt onderzoek gedaan op het terrein van de ethiek (normatieve ethiek, meta-ethiek en morele psychologie), sociale en politieke filosofie, en de filosofie van wetenschap, technologie en samenleving.

Binnen dit instituut wordt individueel of in samenwerking met anderen binnen en buiten de faculteit onderzoek gedaan.

Onderzoekslijn in het onderwijs

Als student krijg je door je hele studie te maken met het onderzoek dat aan de faculteit gedaan wordt. In het derde bachelorjaar en tijdens de masteropleiding word je uitgedaagd zelf filosofisch onderzoek te doen. Tijdens werk- en onderzoekscolleges neem je kennis van de verschillende filosofische onderzoeksmethoden en van de nieuwste onderzoeksresultaten. Daarnaast worden je eigen onderzoeksvaardigheden geoefend. Ook het schrijven van een scriptie is een belangrijk instrument voor het verwerven van kennis en vaardigheden op het gebied van filosofisch onderzoek.

1.9 Studievereniging Faculteit Wijsbegeerte (STUFF)

Studievereniging Faculteit Wijsbegeerte, STUFF, is de studievereniging van filosofie en is bedoeld voor iedereen die Filosofie of Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied studeert. STUFF is opgericht om het onderlinge contact tussen studenten, en tussen studenten en facultaire staf te bevorderen.

Hiertoe organiseert STUFF allerlei activiteiten. Zo is er elk jaar een introductiekamp,

een kerstdiner, een studiereis, een pubquiz en een liftwedstrijd. Daarnaast organiseert STUFF carrièredagen om je kennis te laten maken met de mogelijkheden die je met een studie filosofie hebt in het werkende leven. Ze organiseert lezingen, filmavonden en een bandjesfeest (met eigen STUFF-band). Op de maandelijkse borrel kunnen studenten (en stafleden) in een ontspannen setting, onder het genot van een drankje, met hun mede-filosofen de belangrijke en minder belangrijke zaken van het leven met elkaar bespreken. Kortom, STUFF is een studievereniging waar alle studenten zich thuis kunnen voelen.

Het lidmaatschap kost 15 euro per jaar, een kleine investering gezien de mooie tijd die je bij STUFF beleeft. In ruil daarvoor ontvang je als STUFF-lid drie keer per jaar het faculteitsblad 'Qualia' dat onder redactie van studenten staat. In de Qualia schrijven studenten over sterk uiteenlopende onderwerpen, maar altijd met een filosofische insteek. Ook kun je als STUFF-lid studieboeken met korting bestellen via de website van STUFF. Alleen al vanwege deze korting kan het lidmaatschap van STUFF uit!

Voor verdere informatie kun je terecht op de website van STUFF www.stuff Groningen.nl. Voor vragen kun je terecht bij het bestuur door een mail te sturen naar filstuff@rug.nl.

1.10 Medezeggenschap aan de faculteit

Studenten kunnen in diverse organen van de faculteit hun invloed doen gelden. Ze zijn vertegenwoordigd in het faculteitsbestuur, de opleidingscommissie, en de faculteitsraad.

Het faculteitsbestuur is verantwoordelijk voor het onderwijs en onderzoek van de faculteit. Het bestuur laat zich bijstaan door een studentassessor met een adviserende stem.

Daarnaast kent de Faculteit een Opleidingscommissie (OC). De opleidingscommissie brengt advies uit over, en heeft deels instemmingsrecht op de Onderwijs- en Examenregeling, beoordeelt de uitvoering van de OER (onder andere via vakevaluaties) en voorziet het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies over onderwijszaken. Deze commissie bestaat uit een evenredige vertegenwoordiging van studenten en docenten.

Inspraak door student en staf is verder mogelijk via de Faculteitsraad (FR). De faculteitsraad heeft instemmings- dan wel adviesrecht met betrekking tot het door het bestuur gevoerde beleid. De raad heeft tien leden: vijf studenten en vijf personeelsleden.

De studenten die in deze organen zitting hebben, vergaderen regelmatig samen, op initiatief van de studentassessor. Tijdens deze vergaderingen worden de lopende kwesties besproken en worden de doelen op elkaar afgestemd. Op deze manier kunnen de mogelijkheden voor studentinspraak optimaal worden benut. De vergaderingen zijn openbaar, dus je bent van harte welkom om deze te bezoeken.

De studentassessor draagt tevens nieuwe kandidaten voor voor de genoemde gremia, die uiteindelijk door het faculteitsbestuur benoemd worden. Als je interesse hebt in een functie als studentvertegenwoordiger, neem dan vooral contact op met de studentassessor via fil-studentbestuurslid@rug.nl.

1.11 Het Kenniscentrum Filosofie (KCF)

De Faculteit Wijsbegeerte biedt niet alleen een plaats voor academisch filosofisch onderzoek en studieprogramma's. De faculteit streeft er ook naar om een maatschappelijke bijdrage te leveren door filosofisch onderzoek beschikbaar te stellen voor een breed publiek. Hiertoe is het Kenniscentrum Filosofie (KCF) opgericht.

Het KCF speelt de rol van kennisbank en wetenschapswinkel. Op de website tref je voorbeelden aan van maatschappelijk relevant filosofisch onderzoek. Het KCF biedt via kennisdossiers (geordend op thema) bronnen aan in verscheidene vormen: teksten, weblinks, audio- en videobestanden.

Medewerkers en studenten van de Faculteit Wijsbegeerte werken via het centrum aan onderzoekopdrachten voor verschillende maatschappelijke organisaties en bedrijven. Dit gaat soms via stages, soms via betaald of onbetaald opdrachtonderzoek.

Zie voor meer informatie:

<http://www.rug.nl/filosofie/kcf/>

kcf@rug.nl

2 Studeren bij de faculteit

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is informatie opgenomen over een groot aantal praktische zaken waarmee je in je studie te maken krijgt, zoals o.a. de indeling van het academisch jaar, de intekening voor colleges en de registratie van studieresultaten. Verder vind je informatie over diverse regelingen en voorzieningen voor studenten als de regeling voor studiekosten, de ICT-voorzieningen, studiebegeleiding en de bijzondere voorzieningen voor studenten met een ziekte of bijzondere omstandigheden.

2.2 Jaarindeling

Het academisch jaar is bij de Faculteit Wijsbegeerte is opgedeeld in twee semesters, die exclusief vakantieweken samen 40 weken omvatten. Het eerste semester begint in september en duurt tot eind januari. Het tweede semester start begin februari en loopt door tot midden juni. Elk semester omvat twee blokken van 10 weken.

1^e semester (3 september – 1 februari)

	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5		
	september					oktober					november					december					januari				
Maandag	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28		
Dinsdag	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29		
Woensdag	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30		
Donderdag	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	31		
Vrijdag	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	1		

2^e semester (4 februari – 21 juni)

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
	februari				maart				april				mei				juni				juli		
Maandag	4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8
Dinsdag	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9
Woensdag	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10
Donderdag	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11
Vrijdag	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12

De vakken duren 10 weken, een half semester. Vakantie- en feestdagen zijn gemarkeerd. De woensdagen zijn overwegend collegevrij.

Op zaterdagen, zon- en feestdagen en op Goede Vrijdag is de faculteit gesloten.

Vakanties en andere collegevrije dagen:

Kerstvakantie: maandag 24 december 2018 t/m vrijdag 4 januari 2019

Goede Vrijdag: 19 april 2019

Paasdagen: 21 en 22 april 2019

Koningsdag: 27 april 2019

Bevrijdingsdag	5 mei 2019
Hemelvaartsdag	20 mei 2019
Pinksteren:	9 en 10 juni 2019

2.3 Student Portal en ICT-voorzieningen voor studenten

Alle RUG-studenten maken gebruik van een centraal account, dat bestaat uit het studentnummer en een wachtwoord. Met dit account kun je inloggen op de *Student Portal*. Dit is een startpagina met (links naar) alle informatie en voorzieningen die RUG-studenten nodig hebben, verdeeld over drie tabbladen: *Today*, *Study Info* en *Career*. Je vindt de Studentenportal op de volgende URL: studentportal.rug.nl.

Today

Onder het tabblad *Today* vind je nieuwsberichten, je collegerooster ('Timetable'), vakinformatie (Courses) zoals mededelingen en updates/wijzigingen van de docent van het vak over de colleges, de verplichte literatuur en tentamens en de meest recente meldingen uit je agenda en mail. E-mail en agenda/calendar zijn beschikbaar via 'Google Apps for Education' op deze tab.

De nieuwsberichten zijn onderverdeeld in twee categorieën:

1. 'Need to Know' → belangrijk/noodzakelijk om te weten, zoals aankondigingen van zaalwijzigingen of aangepaste openingstijden.
2. 'Nice to Know' → leuk/handig om te weten, zoals mededelingen over lezingen.

De berichten kunnen afkomstig zijn van je eigen faculteit of van de RUG als geheel. Dat kun je zien aan de afkorting naast de datum van het bericht.

Study Info

Onder het tabblad *Study Info* vind je alle informatie van je eigen faculteit: informatie over de organisatie, wetgeving, regels en richtlijnen, onderwijs- en examenreglementen (OER's), studiegidsen, helpdesks en adressen waar je terecht kunt met je vragen, opmerkingen en klachten. Verder kun je hier studenteninformatie vinden van alle andere faculteiten en informatie die geldt voor alle studenten van de RUG.

Career

Onder het tabblad *Career* vind je stages en vacatures voor student-assistentschappen ('Latest Jobs') en carrièredagen/alumnidagen, die door onze studievereniging STUFF worden georganiseerd ('Upcoming Events'). Daarnaast vind je informatie en updates voor alle studenten over carrière, loopbaanoriëntatie, cursussen (bijv. solliciteren, CV opstellen, netwerken), en vacatures voor studenten en voor pas afgestudeerden.

Voor meer informatie over de ICT-voorzieningen, zie:
<http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/ict/>

Voor vragen over de Student Portal of de website van de Faculteit kan men zich wenden tot Fré Moorrees, kamer 0106, tel. 363 7960, E-mail f.c.moorrees@rug.nl

2.4 Verkoop van readers

Voor een aantal cursussen geven de docenten tekstbundels op, zgn. 'klappers' ofwel 'readers'. De readers voor colleges van de Faculteit Wijsbegeerte zijn online te koop bij de 'U-order Printshop' van de RUG: www.rug.nl/uorder/printshop/ Je moet de eerste keer dat je deze dienst gebruikt een account aanmaken. Log in zoals je gewend bent, met je S-nummer en wachtwoord.

Je kunt in deze omgeving de reader selecteren, en selecteren waar deze vervolgens afgeleverd wordt. De betaling van de readers gaat in de webshop via een beveiligde pagina (hierop vul je de betaalgegevens in). Wacht na het voltooiën van de bestelling tot je automatisch terugkomt op de pagina van de webshop! Als je dat niet doet en de webpagina afsluit, zal de betaling mislukken!

Houd er verder rekening mee dat het minimaal een week duurt voordat de reader is afgeleverd. Mogelijk zijn er periodes met grotere vraag dan normaal, zoals de weken voor de start van de colleges. Bestel je klapper dus ruim op tijd.

2.5 Intekenen voor Colleges

Studenten zijn verplicht zich voor álle cursussen tijdig aan te melden in *ProgressWWW*. Aanmelding voor een cursus van het eerste semester is mogelijk vanaf 1 augustus, voor het tweede semester vanaf 1 december. Hoewel de faculteit doorgaans geen deadlines stelt aan intekening voor vakken, is het raadzaam je uiterlijk twee weken voor aanvang van de cursus ingetekend te staan. Wie zich namelijk niet op tijd heeft aangemeld, kan niet rekenen op tijdige beschikbaarheid van de praktische informatie die bij die cursus hoort, zoals de studiehandleiding of mededelingen over de cursusopzet.

Aanmelding geschiedt op het internet via *ProgressWWW*:
www.progresswww.nl/rug/

2.6 Studieresultaten

In de module 'resultaten' van *ProgressWWW* kun je een persoonlijk overzicht krijgen van de studieresultaten die je hebt behaald. Deze lijst van resultaten is op verschillende manieren te rangschikken (door te klikken op een van de driehoekjes boven de gegevens) en het overzicht kan ook worden geprint. Mocht je je hebben ingeschreven voor meer opleidingen, dan moet je er rekening mee houden dat in verschillende overzichten waarin hetzelfde vak voorkomt, de bijbehorende studiepunten worden meegeteld. Bij het optellen van de punten over alle overzichten kan het dus zijn dat het totale aantal studiepunten te hoog is.

2.7 Studiemateriaal en studiekosten

De RUG kent een prijsbeleid studiekosten. Deze regeling beoogt beheersing van de studiekosten, zodat de component 'studiekosten' in het budget van de studiefinanciering niet te boven wordt gegaan. Men is dus niet meer geld aan studiemateriaal kwijt dan de Minister ter beschikking stelt. Voor 2018-2019 is het normbedrag vastgesteld op € 756,-. Per opleidingsfase geldt een plafondbedrag van het normbedrag x de cursusduur.

Soms is het onvermijdelijk dat de kosten hoger zijn dan het plafondbedrag. In dat geval kan de helft van het bedrag dat men meer kwijt is bij het faculteitsbestuur worden teruggevraagd d.m.v. het overleggen van aankoopbewijzen, of is een andere regeling getroffen.

Studenten kunnen informatie over het prijsbeleid studiekosten krijgen via het studentenportaal. Zij kunnen zich tevens wenden tot de University Student.

2.8 Bibliotheek

De bibliotheek van de Faculteit Wijsbegeerte is gevestigd op de vierde verdieping van de UB. De bibliotheek maakt deel uit van de Bibliotheek van de Rijksuniversiteit Groningen.

De bibliotheek heeft een collectie van ca. 15.000 banden. De collectie bestaat uit naslagwerken (encyclopedieën, woordenboeken, bibliografieën), monografieën en artikelenbundels. Uiteraard zijn er op de centrale Universiteitsbibliotheek en in de andere vakbibliotheken ook filosofieboeken aanwezig.

Werkcollegekast: de verplichte literatuur voor de colleges staat voor zover beschikbaar, ter inzage in de werkcollegekast. Deze boeken worden niet uitgeleend. De literatuur staat per semester per plank opgesteld. Ook deze boeken zijn alleen ter inzage. Zie ook: www.rug.nl/bibliotheek/services/ub/services-department/study-rooms/study-room-philosophy/

Nadere informatie over de bibliotheek is te vinden op de homepage van de bibliotheek: www.rug.nl/bibliotheek/ en op de pagina voor het eigen vakgebied: <http://libguides.rug.nl/philosophy>

2.9 Studiebegeleiding

Tijdens je studie word je begeleid in het maken van verantwoorde studiekeuzes. De studiebegeleiding in de Faculteit is als volgt geregeld. Er is een studieadviseur, er zijn tutoren en studentmentoren.

Studieadviseur

Bij de studieadviseur kun je terecht voor informatie en adviezen over toelating, inschrijving, studiemogelijkheden, studieplanning, BSA, de keuze van hoofd- en bijvak,

studeren in het buitenland, hulpverlenende instanties e.d. Ook kun je voor persoonlijke zaken bij de studieadviseur terecht, evenals advies en informatie over studeren met een functiebeperking.

Contact: op afspraak via fil-study-advisor@rug.nl of via het onderwijssecretariaat. Je kunt ook bellen op 050 363 6157, maar vanwege spreekuren geldt er een beperkte bereikbaarheid. De studieadviseur houdt ook 'inloopspreekuur' waarop studenten langs kunnen komen voor vragen, handtekeningen, of korte besprekpunten. Zie voor de actuele tijden <http://www.rug.nl/filosofie/organization/student-advisor>.

In het eerste jaar worden alle eerstejaarsstudenten uitgenodigd voor een kort kennismakingsgesprek met de studieadviseur. De studieadviseur nodigt ook studenten met studievertraging op voor een voortgangsgesprek. Voor studenten Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied geldt dat zij alvorens te starten met de studie een afspraak met de studieadviseur moeten maken voor het maken van een studieplanning.

Studentmentoren

Alle eerstejaarsstudenten worden bij start van de opleiding verdeeld over mentorgroepen onder leiding van een studentmentor. Studentenmentoren zijn ervaren studenten die eerstejaarsstudenten wegwijs maken binnen de opleiding en faculteit. De mentorgroepen komen regelmatig samen, met name aan het begin van het collegejaar.

Tutoren

Voor studenten van de researchmaster en de Msc PPE geldt dat zij ieder een individuele tutor krijgen toegewezen. Deze tutor is in de regel een docent op het vakgebied van de afstudeerscriptie. Tutoren zijn beschikbaar op afspraak en kunnen studenten ondersteunen met inhoudelijke vragen over de studie. Tutoren adviseren studenten over keuzes binnen het curriculum (vakken, *tutorials*, afstudeerrichting), studie in het buitenland en de afstudeerscriptie.

Taakverdeling Studieadviseur, studentmentoren en tutoren

1. de studieadviseur is er voor alle studenten en geeft informatie en adviezen over toelating, inschrijving, studiemogelijkheden en -planning, minoren, buitenlandverblijf, studieproblemen, hulpverlenende instanties e.d.
2. de studentmentoren maken de eerstejaarsstudenten wegwijs in de studie en de faculteit.
3. de tutoren in de Research Master adviseren de studenten over onder meer de inhoud van de specialisatie, vakkenpakket en afstudeeronderzoek.

2.10 Ziekte of bijzondere omstandigheid

Als je door ziekte of andere omstandigheden noodgedwongen voor kortere of langere tijd niet aan de colleges en/of tentamens kunt deelnemen, moet je de studieadviseur zo spoedig mogelijk hiervan op de hoogte stellen. Bovendien moet je de docenten bij wie je colleges met aanwezigheidsplicht volgt, persoonlijk over de absentie informeren.

Wanneer je verwacht dat je studievertraging zal oplopen, moet je dit onmiddellijk melden aan de studieadviseur, omdat je dan wellicht in aanmerking kunt komen voor financiële ondersteuning uit het Profileringsfonds. Wanneer de studievertraging groter is of dreigt te worden dan 15 ECTS moet je, om in aanmerking te blijven komen voor het fonds en speciale voorzieningen, zelf een afspraak maken met een studentendecaan van het Studenten Service Centrum voor een vervolgmelding. Zie <http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/profileringsfonds/>

2.11 Studeren met een functiebeperking

Studenten die te maken hebben met bijvoorbeeld een lichamelijke functiebeperking, langdurige psychische klachten of dyslexie, kunnen aanspraak maken op bijzondere voorzieningen voor het volgen van onderwijs en het afleggen van tentamens. Hiervoor geldt de volgende procedure:

- Maak een afspraak met de studieadviseur en bespreek de mogelijkheden die er zijn bij de opleiding. Doe dit zo snel mogelijk, omdat er misschien maatregelen moeten worden getroffen die enige tijd vragen.
- Maak een afspraak met een studentendecaan van het Studenten Service Centrum. Een studentendecaan informeert je over de financiële en juridische regelingen. Daarnaast stelt de studentendecaan een aanbevelingsbrief op voor aanpassingen in het onderwijs van de faculteit.
- Neem een medische (of psychologische) verklaring mee naar beide gesprekken. Als je wilt, mag je een coach of een ouder meenemen.

Belangrijk

Houd je aan de gemaakte afspraken. Anders kom je mogelijk niet in aanmerking voor financiële ondersteuning en/of aanpassingen aan het onderwijs.

Het adres van het Studenten Service Centrum is:

Uurwerkersgang 10
Postbus 72, 9700 AB Groningen
(050) 363 8066
ssc-secretariaat@rug.nl
www.rug.nl/ssc

3 Onderwijs en examens

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk vind je informatie over de uitgangspunten en achterliggende gedachten die een rol hebben gespeeld bij het opstellen van de onderwijsprogramma's van de faculteit: de doelstellingen en eindtermen. Ook wordt het een en ander gezegd over de juridische basis van de programma's, de zogenaamde onderwijs- en examenregelingen. Daarnaast is er aandacht voor belangrijke formele zaken als toelatingseisen en toegangseisen, toetsing en beoordeling alsmede examens.

3.2 Doelstellingen en eindkwalificaties

Bij het maken van de onderwijsprogramma's van de opleidingen die de faculteit aanbiedt, zijn twee niveaus onderscheiden: doelstellingen en eindkwalificaties. Doelstellingen worden geformuleerd om helder te maken waartoe de betrokken opleiding opleidt. Voor academische opleidingen wordt daarbij niet zozeer aan functies en beroepen gedacht maar aan gebieden waarover je kennis krijgt en met betrekking waartoe je theoretische en praktisch georiënteerde vaardigheden aanleert. De eindkwalificaties geven aan wat je uiteindelijk moet weten en kunnen in termen van inhoud en niveau. De doelstellingen en eindtermen van een opleiding worden vermeld bij de betreffende opleiding.

3.3 Toelatingseisen en toegangseisen

Toelatingseisen zijn de eisen waaraan je moet voldoen voordat je met een studie kunt beginnen. Hoewel elke opleiding zijn eigen toelatingseisen stelt, geldt in het algemeen dat je met een vwo-diploma aan de toelatingseisen voor een universitaire bacheloropleiding voldoet. Ook alleen een hbo-propedeuse kan in een aantal gevallen toegang geven tot een universitaire bacheloropleiding, maar vaak zijn daar aanvullende eisen aan verbonden, zoals een examen wiskunde op vwo-niveau. Dit is ter beoordeling van de toelatingscommissie van de betreffende opleiding.

Soms kun je met een hbo-diploma dat verwant is aan de gekozen universitaire studie vrijstellingen krijgen, zodat de universitaire studie verkort wordt. Het is echter aan de examencommissie om hierover een beslissing te nemen. Iemand die de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt en niet beschikt over een getuigschrift vwo of hbo kan een colloquium doctum afleggen. Zie hiervoor de website van de faculteit: www.rug.nl/filosofie/education/prospective/colloquium-doctum

Toegangseisen zijn de eisen die gesteld worden aan toelating tot een bepaald studieonderdeel. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat je voor het volgen van een tweedejaars module een eerstejaars module moet hebben gehaald. De specifieke toegangseisen voor de verschillende studieonderdelen staan vermeld in de vakomschrijvingen achter in deze gids.

3.4 Toelatingscommissie

De toelatingscommissie is verantwoordelijk voor de toelating van studenten tot de studieprogramma's van de faculteit. De commissie vergadert onder meer over:

- de geschiktheid van de student voor de toelating tot het studieprogramma,
- toelatingsverzoeken voor de Research Master Philosophy,
- bijzondere toelatingen, zoals colloquium doctum,
- toelatingsverzoeken van studenten met een niet-Nederlands diploma.

De leden van de commissie zijn dr. F.A. Keijzer (voorzitter), dr. M. Lenz and dr. H. T. Adriaenssen. De studieadviseur is adviserend lid van de commissie en treedt in die hoedanigheid ook op als secretaris. Hij is tevens het eerste aanspreekpunt voor vragen over alle zaken die betrekking hebben op toelating.

3.5 Open Colleges

Wie zich niet aan de universiteit als student wil inschrijven en als belangstellende een of meer cursussen wil volgen kan zich inschrijven als *contracttoehoorder*. De kosten hiervoor bedragen aan de Faculteit Wijsbegeerte € 50,- per ECTS (European Credit points). Een contracttoehoorder die ook een toets wil afleggen betaalt bij inschrijving voor een cursus € 100,-. Een college heeft doorgaans een omvang van 5 ECTS of 7,5 EC. Zie www.rug.nl/filosofie/education/open-colleges voor meer informatie. Hoewel aan de inschrijving als contracttoehoorder geen vooropleidingseisen worden gesteld, wordt ervan uit gegaan dat contracttoehoorders een vwo-niveau bezitten.

3.6 Onderwijs en Examenregelingen

De Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek bepaalt dat elke opleiding een Onderwijs- en Examenregeling, kortweg OER, dient te hebben. Deze OER legt het programma en de tentamens die je moet afleggen vast. Ook bevat de OER ook de regels die gelden met betrekking tot het afleggen van een tentamen. Je wordt geacht kennis te nemen van de OER van je eigen opleiding. De Onderwijs- en Examenregelingen van de opleidingen zijn te vinden op de website van de Faculteit Wijsbegeerte: <http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/regelingen/oer/>

3.7 Examencommissie

De examencommissie is verantwoordelijk voor het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens, en daarmee van de diploma's. De examencommissie moet van iedere student op onafhankelijke en deskundige wijze vaststellen of hij/zij voldoet aan de eisen die de opleiding stelt ter verkrijging van de graad. De examencommissie is ook de partij die toeziet op het naleven van de Onderwijs- en Examenregelingen, mede met behulp van haar Regels en Richtlijnen (zie p. 113). Deze regelingen zijn te raadplegen via het studentenportaal. De examencommissie is belast met:

- de borging van de kwaliteit van de tentamens en examens;
- het afnemen van de examens;
- de organisatie en de coördinatie van de tentamens;
- de bewaking van de goede gang van zaken tijdens de tentamens;
- de goedkeuring van 'vrije' opleidingsprogramma's (art. 7.3c.), vallend binnen een bestaande opleiding.

Tot de organisatie en coördinatie van de tentamens behoren met name:

- het aanwijzen van de examinatoren voor het afnemen van de tentamens;
- het vaststellen van regels m.b.t. de goede gang van zaken tijdens de tentamens en m.b.t. de in dat verband te nemen maatregelen;
- het geven van richtlijnen en aanwijzingen aan de examinatoren m.b.t. de beoordeling van degene die het tentamen aflegt en m.b.t. de vaststelling van de uitslag van het tentamen.

De examencommissie:

- controleert via vakkenpakketformulieren of aan de eisen van een examen is voldaan.
- is bevoegd om te oordelen over studenten die worden verdacht van fraude;
- heeft de bevoegdheid om de geldigheidsduur van tentamens te verlengen;
- kan in bijzondere gevallen bepalen tentamens op een andere manier af te nemen dan het instellingsbestuur heeft bepaald;
- oordeelt of er sprake is van aantoonbaar overmacht wanneer de student om dispensatie vraagt (aantoonbaar overmacht is bijvoorbeeld ziekte (medische verklaring vereist), of ernstige ziekte / overlijden van naaste familieleden. De examencommissie beoordeelt dergelijke situaties van overmacht en kan besluiten een uitzondering op de regels toe te staan);
- kan bepalen of er vrijstelling voor bepaalde vakken kan worden gekregen op grond van eerder afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, dan wel voor buiten het hoger onderwijs opgedane kennis of vaardigheden;
- behandelt verzoeken voor erkenning van minorpakketten.

Studenten die om uiteenlopende redenen willen afwijken van de Onderwijs en regelingen behoren voorafgaand een gemotiveerd schriftelijk verzoek in te dienen bij de examencommissie. De studieadviseur kan desgevraagd studenten advies geven over het opstellen van dergelijke verzoeken. De commissie vergadert in de regel maandelijks in de perioden dat er onderwijs wordt aangeboden.

Samenstelling commissie

De commissie bestaat uit leden van de wetenschappelijke staf, en een lid dat niet verbonden is aan de faculteit. Deze externe deskundige kan een vakgenoot zijn van een andere instelling of van een andere discipline van de RUG. Het kan tevens iemand zijn die deskundig is op het gebied van toetsing. De studieadviseur is geen lid van de examencommissie, maar neemt deel aan de vergaderingen in een adviserende rol.

Zie voor de actuele samenstelling van de commissie
www.rug.nl/filosofie/organization/board-council-and-committees

Contact

De voorzitter van de examencommissie is Dr. Jan Albert van Laar. Email:
j.a.van.laar@rug.nl

3.8 Bindend studieadvies (BSA)

Studenten die vanaf 1 september 2010 bij een opleiding in de propedeutische fase beginnen krijgen te maken met een bindend studieadvies (BSA). Dit betekent dat je je opleiding niet kunt voorzetten als je aan het eind van het eerste jaar onvoldoende resultaat hebt behaald.

De Faculteit Wijsbegeerte biedt één opleiding aan met een BSA-norm: de bachelor filosofie (zie p. 42). De minimale norm waaraan je moet voldoen is het halen van 45 studiepunten in je eerste jaar. Als je de minimumnorm niet haalt en niet tijdig hebt aangegeven dat er bijzondere omstandigheden zijn die de studie hebben vertraagd, volgt er een negatief bindend studieadvies. Met een bindend studieadvies mag een student zich voor een periode van twee jaar vanaf 1 september van het aansluitende collegejaar niet inschrijven voor dezelfde studie.

De voor het bindend studieadvies geldende 45 ECTS dient nadrukkelijk niet de norm te zijn, maar als het absolute minimum te worden gezien. De norm is om in je eerste jaar 60 ECTS te halen. Onderwijs- en examenprogramma's zijn zo ontworpen dat je je bij voldoende inspanning die 60 ECTS kunt realiseren. De studieonderdelen die je niet in het eerste jaar haalt, dien je het jaar erop alsnog te behalen. Dit levert in de praktijk doorgaans verdere studievertraging in de postpropedeutische fase op.

De universiteit zorgt voor een goede begeleiding van de eerstejaars en ziet erop toe dat de studenten exact weten hoe ze ervoor staan. Daartoe wordt al na 13 weken een eerste, voorlopig studieadvies gegeven. Een tweede studieadvies volgt na het eerste semester. Het definitieve studieadvies, dat bindend is, wordt gegeven na het tweede semester.

Wanneer je denkt niet aan de BSA-norm te kunnen voldoen en daar zijn goede redenen of aanwijsbare oorzaken voor (zoals ziekte), dan dien je hiervan zo spoedig mogelijk de studieadviseur op de hoogte te brengen.

Meerdere opleidingen

Wanneer je voor twee of meer opleiding ingeschreven staat dien je voor minimaal één opleiding 45 ECTS te halen.

Deeltijd

Voor deeltijdstudenten geldt een norm van 22,5 ECTS in het eerste jaar.

Inschrijving na 1 februari

Bij een inschrijving na 1 februari geldt een norm van 22,5 ECTS.

Persoonlijke omstandigheden

Wanneer je te maken hebt of krijgt met zwaarwegende bijzondere omstandigheden (ziekte, familieomstandigheden, functiebeperking etc.) geldt er een speciale regeling. Wanneer je vanwege zwaarwegende persoonlijke omstandigheden vertraging oploopt in je studie, dien je dit zo snel mogelijk te melden aan de studieadviseur. Het niet tijdig melden van deze omstandigheden kan er toe leiden dat je geen gebruik kan maken van bijzondere regelingen. De studieadviseur kan je informeren over de procedure in het geval van zwaarwegende bijzondere omstandigheden.

Voor de exacte omschrijving van de regels omtrent het bindend studieadvies, zie paragraaf 4 van het Onderwijs- en Examenreglement (OER) op de facultaire website.

3.9 Toetsing en beoordeling

Voor elk studieonderdeel dat je volgt krijg je een cijfer. Aan een universiteit is het gebruikelijk te eisen dat alle studieonderdelen met een voldoende zijn afgesloten. Een studieonderdeel is voldoende dan wel onvoldoende wanneer voor het onderdeel een 6 of hoger, respectievelijk 5 of lager behaald is. Voor cijfers onder de 6 worden geen decimalen berekend.

De toetsing en beoordeling kunnen op verschillende manieren plaatsvinden. In het eerste jaar leggen studenten in verhouding vrij veel schriftelijk tentamens en tussentoetsen af. In de hogere jaren ligt de nadruk op het schrijven van essays, en wordt de kwaliteit van de inzet beoordeeld.

Die inzet kan betrekking hebben op het houden van een voordracht en/of het schrijven en zo nodig presenteren van een werkstuk en de beoordeling van werkstukken van collega-studenten.

Voor tentamens en tussentoetsen geldt dat er twee gelegenheden per jaar zijn: het reguliere tentamen en het hertentamen. Voor tweede- en derdejaars onderdelen die afgesloten worden met een paper geldt de regeling zoals die onder 3.10 omschreven is. Herkansingen voor derdejaarscursussen en masteronderdelen vinden plaats na individueel overleg tussen student en docent.

Om je studielast goed te kunnen spreiden over het jaar is het belangrijk dat je tentamens in één keer haalt, omdat je anders in het volgende blok met zowel hertentamens als reguliere tentamens te maken krijgt.

Mede in verband met het bindend studieadvies geldt voor alle tentamens en werkstukken een nakijktermijn van 10 werkdagen. Dat betekent dus dat docenten vanaf de dag waarop een tentamen is gemaakt of een werkstuk is ingeleverd maximaal tien werkdagen hebben om het tentamen of werkstuk na te kijken en de behaalde resultaten door te geven aan de onderwijsadministratie. Daarna duurt het nog maximaal drie dagen tot de resultaten in ProgRESS-WWW te zien zijn.

3.10 Regeling inzake het schrijven van papers

Eerste jaar

In het eerste jaar van de bacheloropleiding Filosofie worden in principe geen papers geschreven ter afsluiting van een vak. Wel worden (korte) schrijfp opdrachten beoordeeld die onderdeel zijn van het eindcijfer voor de cursus.

Alle afrondingen bestaan uit schriftelijke tentamens. Onder schriftelijke tentamens worden mede verstaan take home tentamens met schriftelijke vragen.

De docent toetst aan de cursus toegekende schrijfvaardigheden met één of meer schrijfp opdrachten van ongeveer van in totaal ongeveer 2000 woorden.

Na het eerste jaar

In het tweede en derde jaar, en bij niet-inleidende cursussen van bacheloropleidingen, alsook in de masteropleidingen kunnen papers gevraagd worden ter afsluiting. De tussentoets in het tweede jaar van de bacheloropleiding filosofie, echter, betreft niet het schrijven van een paper.

De docent maakt tijdig duidelijk wat de onderzoeksvraag van het essay zal zijn, of begeleidt studenten althans bij het ontwikkelen van een onderzoeksvraag. Daarnaast maakt de docent duidelijk binnen welke kaders het essay tot stand komt.

De omvang van een essay ligt niet boven de 3000 woorden in het tweede jaar en bij de inleidende vakken van de opleiding Filosofie van een Bepaald Wetenschapsgebied. De omvang van een essay ligt niet boven 5000 woorden in het derde jaar, alsook in alle niet-inleidende vakken van de opleiding Filosofie van een Bepaald Wetenschapsgebied, en in de master. Als de toets bestaat uit het schrijven van meerdere essays, dan komt het totaal aantal woorden niet uit boven de 3000 bij tweedejaars- en inleidende cursussen, en 5000 woorden bij niet-inleidende cursussen.

Voor het schrijven van een afsluitende paper wordt voldoende tijd ingeruimd door de docent, bijvoorbeeld door een schrijfweek aan het einde van de cursus in te lassen. De uiterste inleverdatum wordt geroosterd binnen het lopende kwartaal. Bij overschrijding van de deadline kan de docent de paper niet meer accepteren.

Een docent kan tussentijdse niet vrijblijvende opdrachten verstrekken, ook als alternatief voor een afsluitende paper.

Heeft een student een onvoldoende gehaald op het reguliere essay en betreft het niet een 5 of hoger die wordt gecompenseerd door de resultaten van andere deeltoetsen, of heeft een student een essay niet op tijd ingeleverd, dan kan de student het essay herkansen door het te verbeteren dan wel een nieuwe essayopdracht te maken. De

docent stelt daartoe een inleverdatum vast, daarbij rekening houdend met de een schrijftermijn die vergelijkbaar is als die voor het reguliere essay.

Beoordelingsformulier

Bij alle schriftelijke essay-opdrachten en (eind)papers krijgt de student feedback met behulp van (een versie van) het 'beoordelingsformulier kort essay.'

Scripties

De afsluitende scriptie in de bachelor en de masteropleidingen wordt geschreven conform het bachelor en master scriptieprotocol (zie bijlagen). Deelname aan de cursus Bachelorscriptie behoort tot de verplichtingen van de bachelorscriptie. Deze cursus wordt ten minste tweemaal per jaar aangeboden, steeds beginnend enkele weken voor aanvang van een nieuw kwartaal.

3.11 Fraude

De Faculteit Wijsbegeerte vat iedere vorm van fraude op als een ernstig vergrijp.

Onder fraude wordt verstaan: het handelen of nalaten van een student dat erop is gericht het vormen van een juist oordeel omtrent zijn of andermans kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. Fraude bij tentamens kan bestaan uit het gebruik maken van hulpmiddelen als spiekbriefjes, college-aantekeningen en ander studiemateriaal, gebruik van smartphones, etc.

Onder fraude wordt tevens het plegen van plagiaat verstaan. Dit is het overnemen van ideeën, formuleringen of passages uit het werk van anderen zonder correcte bronvermelding. Enkele concrete voorbeelden hiervan zijn:

- Teksten uit digitale bronnen middels knippen en plakken letterlijk overnemen in het werkstuk zonder duidelijk te maken waar je deze teksten vandaan hebt.
- Teksten (al dan niet vertaald) overnemen zonder duidelijk te maken dat het om een citaat gaat (door gebruik te maken van aanhalingstekens dan wel aparte tekstblokken en een bijbehorende verwijzing naar de brontekst).
- Het parafraseren van een auteur zonder een deugdelijke verwijzing naar de betreffende passage in het werk van de auteur.
- Samenwerken met andere studenten aan opdrachten die je individueel behoort te maken.
- Het werk van een andere student onder eigen naam inleveren. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student, dan is ook deze student medeschuldig aan plagiaat.
- Een werkstuk meer dan eenmaal indienen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de docent, of een werkstuk meermaals voor verschillende studieonderdelen indienen.
- Het indienen van werk geschreven door een derde partij die (al dan niet tegen betaling) de tekst voor de student geschreven heeft.

Deze opsomming is echter niet uitputtend. Alle manieren waarop je andermans ideeën presenteert als je eigen ideeën gelden als plagiaat en zijn strafbaar. Het gaat namelijk in tegen de kerngedachte achter een wetenschappelijke opleiding: om studenten te vormen tot kritische en onafhankelijk nadenkende personen.

De faculteit gebruikt een zogenaamde plagiaatscanner voor de detectie van fraude. In verband hiermee dienen schriftelijke werkstukken, essays, papers en scripties door de student altijd óók elektronisch ingeleverd te worden. Als een docent vermoedens van fraude heeft, zal hij of zij dit bij de examencommissie melden. Deze doet vervolgens nader onderzoek. In 'Regels en Richtlijnen van de Examencommissie', dat in het Student Portal van de faculteit te vinden is, staat o.a. beschreven hoe de universiteit omgaat met fraude en plagiaat en welke sancties daarop staan. Wanneer fraude bewezen wordt geacht, kan het in het uiterste geval leiden tot beëindiging van inschrijving en uitsluiting van verdere deelname aan de opleiding.

Om te voorkomen dat je per ongeluk plagiaat pleegt, moet je weten hoe je een adequate bronvermelding in je werk opneemt. In het Student Portal staat het document 'Richtlijnen voor het schrijven van een filosofisch werkstuk' dat beschrijft hoe je correct naar andermans werk moet verwijzen.

De webpagina van het Talencentrum van de RUG biedt ook een apart 'Handboek Academische Communicatieve Vaardigheden' waarin het correcte gebruik van bronnen wordt beschreven. Zie www.rug.nl/society-business/language-centre/academische-communicatievaardigheden/hacv/

3.12 Judicium regeling

De examencommissie beoordeelt of aan het bachelorgetuigschrift een onderscheiding wordt toegekend. Zie voor de precieze regeling de OER van de betreffende opleiding. Voor het behalen van een cum-laude-aantekening dient in ieder geval aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- a) Het cijfer voor de scriptie moet voldoen aan de volgende minima:
 - 'Cum laude': het cijfer voor de scriptie of thesis is tenminste 8,0;
 - 'Summa cum laude': het cijfer voor de scriptie of thesis is tenminste 9,0.
- b) Het onafgeronde gewogen gemiddelde van alle onderwijseenheden, exclusief de scriptie, van het door de Examencommissie goedgekeurde examenprogramma is
 - groter dan of gelijk aan 8,0 voor 'Cum laude';
 - groter dan of gelijk aan 9,0 voor 'Summa cum laude'.

1. Geen judicium wordt toegekend indien de omvang van de vrijstellingen in ECTS meer dan de helft van het totale aantal ECTS van de opleiding bedraagt. Deze bepaling is niet van toepassing op de Double Degree programma's.

2. Voor het behalen van enig judicium geldt dat het tentamen van een onderwijseenheid slechts eenmaal afgelegd mag zijn.
3. Voor het behalen van een judicium geldt dat voor geen enkel vak een cijfer lager dan 7,0 is behaald.
4. Voor het behalen van een judicium geldt als voorwaarde dat de gebruikte tijd voor de opleiding niet meer is dan anderhalf keer de nominale duur van de opleiding.
5. Voor het behalen van een judicium geldt als voorwaarde dat er geen beslissing is van de Examencommissie inhoudende dat de student, vanwege vastgestelde fraude, niet meer in aanmerking komt voor een judicium.
6. In bijzondere gevallen kan de Examencommissie afwijken van de bepalingen van dit artikel.

In bijzondere gevallen kan de examencommissie afwijken van hierboven beschreven regeling.

3.13 Regeling Voertaal Colleges

De faculteit maakt een onderscheid tussen Nederlandstalige programma's, Engelstalige programma's en internationale programma's.

In bacheloropleiding Filosofie is een Nederlandstalig programma. Het meeste onderwijs wordt in het Nederlands gegeven. Internationale stafleden geven hun onderwijs in het Engels. Een deel van het derdejaars keuzonderwijs wordt in het Engels aangeboden, mede omdat het ook in andere (Engelstalige) opleidingen gebruikt wordt en mede om internationale uitwisseling mogelijk te maken.

De bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied en de masteropleidingen Filosofie en Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied zijn Engelstalige opleidingen. Dit betekent dat het (meeste) onderwijs in het Engels wordt gegeven. Tentamens, papers en scriptie kunnen, in samenspraak met de begeleiders/supervisors in het Nederlands gedaan worden.

De Researchmaster Philosophy and de Msc Philosophy, Politics and Economics zijn internationale opleidingen. Zowel het onderwijs als de examinering van deze opleidingen is in het Engels.

3.14 Overgangsregeling

Het bestuur ziet erop toe dat voor studenten die door de invoering van onderwijswijzigingen of onderwijsvernieuwingen in problemen raken, desgewenst maatregelen worden getroffen die tot doel hebben hen een aangepast studieprogramma aan te bieden dat zo veel mogelijk overeenkomt met het studieprogramma waarmee ze hun studie zijn begonnen. Men wende zich hiervoor tot de studieadviseur.

3.15 Studielastmodel

De studielast of studieomvang van een onderdeel is de tijd die een 'voltijdstudent' nodig heeft om dat onderdeel met goed gevolg af te sluiten. 'Voltijd' betekent: 8 uur per dag, 5 dagen in de week. De studielast wordt uitgedrukt in European Credit

points (EC). Eén (studie)jaar = 1680 (studie)uren = 60 EC. 1 ECTS = 28 uren studie. Een onderdeel met een studielast van 5 ECTS veronderstelt dan $5 \times 28 = 140$ uren studie.

In de studielast van een cursus wordt begrepen:

1. colleges: het aantal uren dat deze in beslag nemen gedurende de cursusperiode;
2. literatuur:
 - 1 à 2 blz. p.u. voor sterk formele/logische literatuur
 - 3 blz. p.u. voor literatuur van hoger dan gemiddelde moeilijkheidsgraad
 - 5 blz. p.u. voor literatuur van gemiddelde moeilijkheidsgraad
 - 7 blz. p.u. voor vlotter leesbare/populairder literatuur
3. tentamen: bij invoering van een traditioneel tentamen worden daarop betrekking hebbende extra activiteiten verzameld (bestudering collegedictaten, maken van uittreksels/overzichten, leeswerk e.d.). Dit sluit aan bij het studeergedrag in traditionele programma's waarbij studenten vrijwel onvermijdelijk 2-5 dagen 'een tentamen leren'. De norm is daaraan gerelateerd: 20-40 uur, afhankelijk van moeilijkheidsgraad, hoeveelheid stof, activiteiten en eisen.
4. opdrachten: per opdracht wordt vastgesteld de hoeveelheid tijd die men daaraan maximaal dient te besteden. Dit varieert van eenvoudige huiswerkopdrachten van 1 à 2 uur tot korte referaten of essays van enkele bladzijden (max. 8 uur).
5. tentamenvervangende opdrachten of eindwerkstuk: een complex van tentamenvervangende opdrachten of (een) tentamenvervangend(e) werkstuk(ken) kent dezelfde studielast als een tentamen. In de regel 20-40 uur, afhankelijk van hierboven genoemde factoren.

3.16 Evaluatie van het onderwijs door studenten

De faculteit vindt het belangrijk dat het onderwijs mede door studenten geëvalueerd wordt. Alle colleges worden geëvalueerd door de opleidingscommissie en de betrokken docent(en). Op grond van de evaluaties van studenten gaat de opleidingscommissie na of verdere stappen dienen te worden genomen. Een verslag van de evaluatie wordt doorgezonden aan de docent. De docent vult een docentevaluatie in. Desgevraagd dient de docent op door de commissie aangegeven punten schriftelijk te reageren. De commissie kan aan de docent vragen om een college op een aantal punten te herzien (bijvoorbeeld met betrekking tot de wijze waarop het college is georganiseerd, de hoeveelheid literatuur, de wijze van tentamineren e.d.). De onderwijsdirecteur kan op grond van adviezen van de commissie of van de raad wijzigingen aanbrengen in het onderwijsprogramma.

3.17 Klachten, bezwaar en beroep

Wanneer een student niet tevreden is over bijvoorbeeld het gedrag van een medewerker of over de kwaliteit van het onderwijs of een onderwijsvoorziening, dan kan hij of zij een klacht indienen.

Het verdient de voorkeur eerst de informele weg te bewandelen: praten met degene die het probleem veroorzaakt om samen tot een bevredigende oplossing te komen.

Als de verhoudingen of de sfeer er echter niet naar zijn om het probleem informeel op te lossen, of de informele weg leidt niet tot een bevredigend resultaat, dan bestaat er de mogelijkheid een officiële klacht in te dienen.

Met klachten betreffende de verzorging of de organisatie van het onderwijs kunnen studenten in eerste instantie terecht bij de studieadviseur of bij de Examencommissie (zie pagina 22). Met klachten over de veiligheid van het gebouw, over ongezonde werksituaties of studieomstandigheden kunnen personeel en studenten terecht bij de portefeuillehouder bedrijfsvoering in het bestuur, die de eindverantwoordelijkheid draagt voor de uitvoering van de arbeidsomstandighedenwet (Arbo-wet) en voor de milieuzorg in de Faculteit Wijsbegeerte.

Daarnaast kan je als student een bezwaar- of een beroepschrift indienen als je het niet eens bent met een schriftelijke beslissing die genomen is door een orgaan van de universiteit (zoals College van Bestuur, Faculteitsbestuur, Examencommissie, examinatoren). Het gaat hier vooral om beslissingen die genomen zijn in het kader van toelating, inschrijving, betaling collegegeld, financiële ondersteuning, tentamenuitslagen e.d.

Dit bezwaar of beroep kun je uiterlijk binnen zes weken na dagtekening van het besluit online bij het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten indienen of schriftelijk richten aan:

Rijksuniversiteit Groningen
Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS)
Postbus 72
9700 AB Groningen

Zie hierover hoofdstuk 10 van het instellingsdeel van het Studentenstatuut en www.rug.nl/education/laws-regulations-complaints/

3.18 Facultaire computerfaciliteiten

De Faculteit Wijsbegeerte beschikt over een netwerk van computers. Frontoffice-medewerker is Hauke de Vries, kamer 0005, tel. 363 6146 ('s middags aanwezig).

Filosofiestudenten kunnen gebruik maken van de PC's en de printer die in de speciaal voor hen bestemde computerzaal staan opgesteld.

Hulp bij het inloggen kan gegeven worden door de Frontoffice-medewerker. Ga bij zijn afwezigheid in dringende gevallen naar de Servicedesk van de Faculteit der Letteren (Harmonie gebouw), waar je op vertoon van je studentenkaart een nieuw wachtwoord kunt aanvragen. Zelf je wachtwoord wijzigen kan via <https://diy.rug.nl/pwm/>.

De Frontoffice-medewerker kan ook behulpzaam zijn bij incidentele vragen over faciliteiten en toepassingen. Dit laatste echter slechts nadat je eerst zelf de hulp-functies van de betreffende toepassing hebt geraadpleegd.

Voor uitgebreide instructies over het gebruik van de PC en verschillende toepassingen kun je terecht bij het Centrum voor Informatietechnologie (CIT) van de universiteit, waar diverse cursussen voor studenten verzorgd worden.

3.19 Studeren in het buitenland

Studeren in het buitenland is een verrijking van de opleiding en bevordert je academische en persoonlijke ontwikkeling. Dankzij afspraken met universiteiten binnen en buiten Europa en het gebruik van het internationale ECTS-puntensysteem, is studeren in het buitenland een aantrekkelijke en steeds gemakkelijker te realiseren optie geworden. Wel is het noodzakelijk dat je een eventueel verblijf in het buitenland goed voorbereidt. Meestal vergt dat behoorlijk wat tijd, dus begin daar vroeg mee! Als je bijvoorbeeld in het derde jaar van je studie een semester naar het buitenland wilt, kun je het best aan het begin van het tweede jaar al informatie gaan zoeken over de belangrijkste punten:

- Waar kan ik heen, naar welk land en naar welke universiteit?
- Welke periode is het meest geschikt? Hoe is het studiejaar ingedeeld?
- Welke vakken kan en wil ik daar volgen?
- Geeft de examencommissie toestemming om die vakken in mijn programma te laten meetellen?
- Kan ik een beurs krijgen?

Het is mogelijk om specialisatievakken uit de bachelor of de master in het buitenland te volgen, maar deze moeten qua niveau en leeruitkomsten in je studieprogramma passen. Je vakkenkeuze *moet van tevoren worden goedgekeurd door de examencommissie; dat geeft je de garantie dat de vakken die je in het buitenland succesvol afrondt, meetellen in de eindresultaten van je studieprogramma!* De examencommissie heeft voor deze beoordeling gegevens nodig over het niveau, de literatuur en de studielast van het vak.

Er zijn verschillende manieren om je verblijf in het buitenland te regelen en te financieren. Om je studieverblijf in het buitenland te bekostigen kun je een beroep doen op verschillende beurzenprogramma's. De belangrijkste zijn:

- Erasmus+, het belangrijkste EU-beurzenprogramma voor uitwisseling binnen de EU/EER;
- Erasmus+ International Credit Mobility, voor uitwisseling met een beperkt aantal instellingen buiten de EU/EER;
- Marco Polo, het beurzenprogramma van de RUG voor een studieverblijf dat niet in aanmerking komt voor Erasmus+.

Daarnaast zijn er ook particuliere fondsen die een financiële bijdrage kunnen verstrekken.

Uitwisselingsovereenkomsten binnen de RUG

Mogelijkheden voor een buitenlandverblijf worden in de meeste gevallen gecreeerd door officiële (bilaterale of multilaterale) samenwerkingsovereenkomsten tussen de RUG en buitenlandse universiteiten. De uitwisselingen worden mogelijk gemaakt door een stelsel van studiebeurzen, gefinancierd door de Europese Commissie of door de RUG zelf.

Het voordeel van uitwisselingsovereenkomsten is dat er studieplaatsen en beurzen beschikbaar zijn. Ook is het niveau van de opleiding (en vakken) aan de ontvangende universiteit gewaarborgd. Vaak zijn er afspraken gemaakt over het collegegeld. Een uitwisselingsprogramma gaat er in de meeste gevallen vanuit dat een instelling evenveel studenten ontvangt als uitzendt zodat de uitwisselingsstudent geen collegegeld hoeft te betalen (uitwisseling met gesloten beurzen). Bijvoorbeeld het RUG Multi Faculty Exchange programme werkt op deze manier.

Ga je in het kader van Erasmus+, dan mag de ontvangende instelling *nooit* collegegeld vragen.

Erasmus+ overeenkomsten van de faculteit met partnerinstellingen

De faculteit Filosofie heeft met een aantal partneruniversiteiten afspraken gemaakt over de uitwisseling van studenten en van stafleden via het Erasmus+ programma. Deze universiteiten zijn:

- Universiteit van Gent, (België)
- KU Leuven (België)
- Humboldt Universität Berlin (Duitsland)
- Universität Würzburg (Duitsland)
- Ludwig-Maximilians-Universität München (Duitsland)
- Central European University Budapest (Hongarije)
- University of St. Andrews (VK)
- Durham University (VK)
- University of Bristol (VK)
- Universität Salzburg (Oostenrijk)
- Palácky Universiteit Olomouc (Tsjechië)
- Jagiellonian University Krakow (Polen)
- Università Ca'Foscari, Venetie (Italië)
- Stockholm University (Zweden)

De academische staf van Filosofie garandeert dat het niveau van de vakken die je kunt volgen voldoende is. Eveneens zijn er studieplaatsen gegarandeerd, maar het aantal studieplaatsen is beperkt. De faculteit houdt zich het recht voor om studenten

voor uitwisselingsprogramma's te selecteren. De lijst van partners wordt voortdurend bijgewerkt. Vraag de international officer om de laatste stand van zaken en naar de mogelijkheden die er zijn.

Voor de mogelijkheden van Erasmus+ International Credit Mobility, zie www.groningenexchange.nl. Neem hierover ook altijd contact op met de international officer, omdat het aanbod hier per jaar kan verschillen.

Marco Polo

Wanneer je niet in aanmerking komt voor een Erasmus+ beurs, kan een Marco Polo-beurs uitkomst bieden. Marco Polo is het beurzenprogramma van de RUG en is bedoeld om mobiliteit van studenten en docenten te stimuleren en financieel te ondersteunen. Net als Erasmus+ is het alleen beschikbaar voor studenten die fulltime aan de RUG geregistreerd staan en een bestaande partner willen bezoeken.

Voor het precieze onderscheid in de Erasmus+ en Marco Polo beurzenprogramma's, zie <http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/study-abroad/>

De voorwaarden voor het aanvragen en verkrijgen van een Marco Polo beurs zijn vergelijkbaar met die voor een Erasmus+ beurs. Als je een verblijf in het buitenland overweegt bij een universiteit die geen partner is van de RUG, neem dan altijd contact op met de international officer. Zij kan nagaan of je eventueel toch in aanmerking kunt komen voor een Marco Polo beurs.

Voor zowel een Erasmus+ als een Marco Polo beurs geldt, dat er van je wordt verwacht dat je tenminste 3 ECTS credits per maand behaalt. Doe je dat niet, dan kan je beurs (tenzij er sprake is van "force majeure") worden teruggevorderd.

Voor de procedure en extra informatie over de Marco Polo-beurs zie <http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/study-abroad/finance-scholarships/outside-eu>

Stage

Ook als je in het kader van je studie een stage in het buitenland wilt doen, kun je in aanmerking komen voor een Erasmus+ of Marco Polo beurs. Neem altijd contact op met de international officer als je plannen hebt voor een buitenlandse stage.

Overige beursprogramma's

Houd er rekening mee dat een verblijf in het buitenland duur kan zijn. Bijvoorbeeld de kosten voor huisvesting kunnen behoorlijk veel hoger zijn dan je in Nederland gewend bent. Begin dus tijdig met het verwerven van fondsen om het verblijf mogelijk te kunnen maken.

Naast instanties als de Europese Commissie en de Nederlandse overheid zijn er ook bedrijven, stichtingen en particulieren die via diverse programma's beurzen beschikbaar stellen voor studenten die een stage of een deel van hun studie in het buitenland willen volgen.

Voor beurzen die onder de NUFFIC vallen zie: www.wilweg.nl en kijk onder financiering, beursprogramma's.

Binnen de RUG kun je terecht bij de Mobility and Scholarship Desk voor informatie over een groot aantal beurzenprogramma's. Uiteraard kun je deze informatie ook verkrijgen via de international officer van de faculteit.

Ook vind je op www.beursopener.nl nog een grote diversiteit aan mogelijke beurzen, evenals op de RUG website: <http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/studeren-buitenland/>

Universiteiten zonder een contract met de RUG

Het is ook mogelijk om te studeren aan een universiteit waarmee de RUG geen contract heeft afgesloten. Er dient dan op een andere manier, bv. via een docent, contact te worden gelegd met de uitgekozen universiteit. Vervolgens moet een aantal zaken geregeld worden, waaronder:

- toestemming om als buitenlandse student vakken te volgen, en inschrijving;
- betaling van (een gedeelte van) het collegegeld;
- vaststellen dat het te volgen onderwijs van voldoende niveau is (via de examencommissie);
- erkenning van de studieresultaten voor het programma van de student (via de examencommissie).

Waarschuwing: als er geen contract met de ontvangende universiteit is afgesloten, is het niveau niet gewaarborgd. Dit kan grote teleurstellingen opleveren. Zorg dus dat je van tevoren je studieprogramma goedgekeurd krijgt en dat je zeker weet dat de vakken die je wilt gaan volgen ook echt aangeboden zullen worden. Onzekerheid hierover resulteert vaak in studievertraging.

Indien je deze weg (als zgn. "free mover") bewandelt, kan het bovendien zijn dat je collegegeld, of een bench fee, moet betalen, dat je niet in aanmerking komt voor een Marco Polo beurs, en bijvoorbeeld geen aanspraak kunt maken op huisvesting via de ontvangende universiteit.

Studiefinanciering

Je studiefinanciering loopt gewoon door als je voor een tijdelijke studie of stage naar het buitenland gaat. Die studie of stage moet dan wel onderdeel zijn van de opleiding. Als je in het buitenland studeert, heb je niets aan je ov-studentenkaart. Daarom is het mogelijk voor de periode dat je in het buitenland studeert de maandelijkse kosten hiervan terug te vragen. Let op: als je een ov-vergoeding aanvraagt, dan moet je

wel de ov-kaart stopzetten voor de eerste van de maand waarin je vergoeding ingaat. Je hebt dan immers geen recht op reizen met je ov-kaart. *Als je te laat stopzet, kun je een boete krijgen.*

Bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is meer informatie beschikbaar over het meenemen van je studiebeurs tijdens je verblijf in het buitenland.

Verdere informatie en begeleiding

Voor informatie over uitwisselingsprogramma's, beurzen, contracten, aanvraagprocedures enz. kun je terecht bij de international officer van de faculteit (phil.international@rug.nl) en op <http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/study-abroad/>; voor vragen over de invulling van het studieprogramma kun je terecht bij de studieadviseur. Een verzoek tot goedkeuring van je voorgenomen studieprogramma in het buitenland (Learning Agreement) kun je rechtsreeks indienen bij de examencommissie (cc aan de international officer), of vraag de international officer. Let op: als je bij studie in het buitenland buiten je eigen schuld studievertraging oploopt, moet je dat z.s.m. melden bij de studieadviseur.

Tweemaal per jaar (in oktober en in februari) wordt er op de faculteit een informatiebijeenkomst georganiseerd over Studeren in het Buitenland. Houdt de informatie hierover - bijv. op de student portal - in de gaten, of vraag ernaar bij de international officer.

4 Programma's

De faculteit kent de volgende opleidingen:

Minor Filosofie

Bacheloropleiding Filosofie

- Voltijds
 - Propedeuse, zie p. 42.
 - Tweede jaar, zie p. 42.
 - Derde jaar, zie p. 43.
- Deeltijds, zie p. 59.

Bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

- Voltijds, zie p. 50.
- Deeltijds, zie p. 59.

Masteropleiding Filosofie en Maatschappij

- Voltijds, zie p. 65
- Deeltijds, zie p. 110

Masteropleiding Filosofie

- Voltijds, zie p. 71
- Deeltijds, zie p. 110

Masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

- Voltijds, zie p. 83.
- Deeltijds, zie p. 110.

Masteropleiding Philosophy, politics and Economics (PPE)

- Voltijds, zie p. 83.
- Deeltijds, zie p. 110.

Researchmaster Philosophy

- Voltijds, zie p. 99.
- Deeltijds, zie p. 111.

Masteropleiding Filosofie en Educatie

Tweejarige masteropleiding inclusief lerarenopleiding. Zie p. 91.

5 Minor

De Faculteit Wijsbegeerte biedt een Engelstalige Minor Filosofie aan voor studenten van andere faculteiten. De Minor Philosophy is een samenhangend onderwijspakket van 15 of 30 EC. Studenten die de minor voor 15 ECTS willen doen, volgen alleen de colleges in het eerste blok (periode 1). De minor wordt gegeven in het eerste semester van het derde jaar. Je mag de minor volgen als je je propedeuse hebt behaald. Zie ook: <http://www.rug.nl/filosofie/education/minor/>

De minor is een ideale entree voor de (voltijdse of deeltijdse) *Bachelor Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied*. De in de minor gevolgde colleges tellen mee in deze opleiding. (Zie voor deze zaken elders in deze gids onder 'Bachelor Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied', p. 51).

De minorcolleges worden aan het einde van de middag of begin van de avonds gegeven. Alle minorcolleges hebben een studielast van 5 EC.

Hieronder volgt een korte omschrijving en het studieschema van de minor. De nummers in de studieschema's verwijzen naar de colleges achter in deze gids (Studieonderdelen, vanaf pagina 118.)

De minor biedt studenten een brede en verdiepende oriëntatie op de hoofdgebieden van de Westerse filosofie. Na een inleidend college over de grote denkers uit het verleden - van Plato tot Kant - volgt een overzicht van filosofische stromingen in de 20ste eeuw. Een apart college maakt studenten vertrouwd met logische en argumentatieve vaardigheden die een belangrijke rol spelen in de hedendaagse filosofie. Ten slotte wordt de minor afgesloten met drie verdiepende, systematische vakken: cultuurfilosofie, ethiek en wetenschapsfilosofie.

Minor Filosofie

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
History of Philosophy I: From Plato to Kant (5 EC)	History of Philosophy II: From Hegel to Arendt (5 EC)		
Reasoning and Arguing (5 EC)	Social and Political Philosophy (5 EC)		
Good and Evil: introduction to Ethics (5 EC)	Philosophy of Science (5 EC)		

Deze minor is interessant voor alle RUG studenten die vanuit een brede wetenschappelijke en maatschappelijke belangstelling kennis willen maken filosofie.

En bevalt de filosofie je goed? Dan kun je de minor ook laten meetellen als deel van een extra studiejaar, waarin je een bachelor haalt in de filosofie van je eigen vakgebied. Zie pagina 50 en verder.

6 Bacheloropleiding Filosofie

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de bacheloropleiding Filosofie. Per studiejaar vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

6.2 Doelstelling en eindkwalificaties Bachelor Filosofie

De Bacheloropleiding Filosofie stelt zich ten doel om studenten zelfstandig en kritisch te leren nadenken over de fundamentele vraagstellingen van de filosofie alsmede over de relaties tussen filosofische vraagstellingen en problemen in de verschillende wetenschappen en maatschappij. De opleiding wil dan ook een brede wetenschappelijke en culturele vorming bieden, middels een breed onderwijsaanbod voor zowel filosofiestudenten als studenten uit andere faculteiten. Ze beoogt de studenten de daartoe eigende filosofische vaardigheden van kritische reflectie, analyse, interpretatie, argumentatie en conceptueel vermogen bij te brengen. Ze beoogt tevens de algemene vaardigheden aan te leren die noodzakelijk zijn voor het in woord en geschrift kunnen communiceren over fundamentele vraagstellingen en daaruit afgeleide problemen op het vakgebied.

De bacheloropleiding is breed en klassiek. Zo wordt verspreid over de hele propeuse de geschiedenis van de filosofie van de Presocraten tot en met Derrida gedoceerd. Ook het aanbod van systematische vakken is breed: logica, wetenschapsfilosofie, kennistheorie, sociale filosofie, politieke filosofie en ethiek. Voor het merendeel van de cursussen geldt dat er een nadruk ligt op de 'technische' kant van het vakgebied (b.v. logica, analytische methode, interpretatie, bronnenonderzoek) dan wel op de samenhang van de filosofie met andere wetenschapsgebieden.

Uit de algemene doelstelling van de bacheloropleiding Filosofie zijn de volgende eindtermen afgeleid, waaraan de alumni van de bacheloropleiding Filosofie moeten voldoen.

Kennis en inzicht

De alumni van de bacheloropleiding Filosofie beschikken over:

- overzicht van de hele geschiedenis van de (westerse) filosofie.
- overzicht van de klassieke systematische vakgebieden van de (westerse) filosofie.
- kennis van de drie specialisaties die de Faculteit Wijsbegeerte aanbiedt.
- enige kennis van en enig inzicht in de inhoud en/of methoden van een niet-filosofisch wetenschapsgebied, bij voorkeur zodanig dat van samenhang met de filosofische vakken sprake is.
- kennis van en inzicht in de maatschappelijke en culturele betekenis van de filosofie

Academische vaardigheden en attitudes

De alumni van de bacheloropleiding Filosofie zijn in staat om:

- een filosofische vraagstelling te concipiëren en onder begeleiding een filosofisch onderzoek van beperkte omvang te verrichten
- relevante literatuur op te zoeken en te bestuderen
- schriftelijk op gestructureerde wijze verslag te doen van de resultaten van een filosofisch onderzoek van beperkte omvang
- over de verschillende aspecten van het onderzoek mondeling te kunnen communiceren
- theorieën en standpunten uiteen te zetten en te verdedigen,
- op kritische wijze te reflecteren op de geleerde theorieën en standpunten
- de geleerde bibliografische vaardigheden toe te passen

Vorbereiding (studie) loopbaan

De alumni van de bacheloropleiding Filosofie hebben:

- voldoende wetenschappelijk niveau om tot een geëigende masteropleiding toegelaten te kunnen worden, dan wel zich met succes op de arbeidsmarkt te begeven.

6.3 Bindend studieadvies

Voltijdstudenten dienen in het eerste jaar van de studie in ieder geval 45 ECTS te behalen, ofwel zes van de acht vakken. Wanneer je hier niet aan voldoet, volgt een negatief bindend studieadvies en dien je de opleiding te staken. Je kan dan gedurende twee collegejaren volgend op het besluit niet worden ingeschreven.

6.4 De opbouw van het onderwijsprogramma

Het bachelorprogramma neemt in z'n voltijdse vorm drie jaar in beslag. Het *eerste jaar* - de propedeutische fase - bestaat geheel uit verplichte onderdelen en wordt afgesloten met het behalen van het propedeutische getuigschrift. Zie p. 42. e.v. Het *tweede jaar* bestaat ook geheel uit verplichte niveau 2 vakken. Het *derde jaar* bevat een minor en 20 ECTS aan niveau 3 keuzevakken, en wordt afgesloten met een bachelorscriptie. Zie p. 45 e.v.

De formele regeling van het programma heet de Onderwijs- en Examenregeling van de bacheloropleiding Filosofie. Deze regeling is te vinden op de facultaire website. Onder bepaalde voorwaarden kan een student afwijken van die regeling. Er kan gekozen worden voor een zogenaamd 'vrij' onderwijsprogramma. Wie wil afwijken van de formele regeling kan (met een beroep op artikel 7.3c van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek) zijn of haar programma ter goedkeuring voorleggen aan de Examencommissie. Zie sectie 3.7.

Propedeutische fase

De propedeutische fase bestaat uit een 8 verplichte vakken of onderdelen van in totaal 50 ECTS. De propedeutische fase verschaft een oriënterend overzicht van het geheel van de geschiedenis en de systematiek van de (westerse) filosofie, door middel van een kennismaking met de diverse perioden van de geschiedenis van de filosofie en met de belangrijkste systematische vakgebieden. Daarnaast wordt tijdens daarvoor ingerichte practica aandacht geschonken aan algemene, bibliografische en specifiek filosofische vaardigheden.

Postpropedeutische fase

In de postpropedeutische fase, dat wil zeggen de tweede en derde bachelorjaren, is 60 ECTS ingeruimd voor 8 verplichte niveau 2 vakken, 30 ECTS voor een Minor en 20 ECTS voor niveau 3 keuzevakken. De studie wordt afgesloten met een 10 ECTS scriptie.

Het tweedejaarsprogramma vormt een uitbreiding en verdieping van de propedeuse. Onderwijsdoelen van het tweede jaar zijn het leren analyseren en begrijpen van filosofische probleemclusters of thema's en het leren lezen van langere, 'klassieke' filosofische teksten. Ook in het tweede jaar wordt in practica aandacht geschonken aan algemene, bibliografische en specifiek filosofische vaardigheden.

Voor degenen die aan de tweedejaars vakken beginnen is het van belang om zich te realiseren dat deze vakken meetellen voor het cijfergemiddelde (een 8) dat vereist is om toegelaten te worden tot de Researchmaster Philosophy.

Studenten van de bacheloropleiding Filosofie dienen in het derde jaar van de opleiding een minor van 30 ECTS te volgen. Je kiest deze minor uit het aanbod van minoren buiten de filosofie of je stelt zelf een minorpakket samen. Een persoonlijk minorpakket dient voorafgaand ter goedkeuring aan de Examencommissie van de eigen opleiding te worden voorgelegd. Je kunt ook een half jaar naar het buitenland in de minorruimte

Alle faculteiten van de RUG bieden één of meerdere minoren aan. De voorlichting over het minorenaanbod gebeurt door middel van een minorenmarkt, een papieren minorengids en een minorenwebsite: www.rug.nl/minor. Om tot een minor toegelaten te worden moet je je propedeuse gehaald hebben.

De niveau 3 keuzevakken kunnen gekozen worden uit het gehele aanbod van het niveau 3 vakkenaanbod van de faculteit. De niveau 3 vakken zijn ingedeeld langs de lijnen van de vakgroepen. Je kiest *maximaal* 10 ECTS uit het aanbod van één vakgroep. Dit betekent dat de volgende combinaties van niveau 3 vakken gemaakt kunnen worden:

- (twee vakgroepen) 10 ECTS van één vakgroep en 10 ECTS van een andere vakgroep

- (drie vakgroepen) 10 ECTS van één vakgroep en 5 ECTS van de andere twee vakgroepen

Vrij onderwijsprogramma

Een student die wil afwijken van de onderwijs- en examenregeling kan daartoe een gemotiveerd verzoek indienen bij de Examencommissie. Wie wil afwijken van de formele regeling kan zijn of haar programma ter goedkeuring voorleggen aan de Examencommissie. Dit dient te gebeuren via de studieadviseur.

6.5 Propedeuse

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 p. 118 en verder. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Ethiek 1 23 (7,5 ECTS)	Logica en Argumentatietheorie 49 (7,5 ECTS)	Sociale en Politieke Filosofie 1 76 (7,5 ECTS)	Ken- en wetenschapsleer 47 (7,5 ECTS)
Gesch. vd Filosofie 1: Oudheid 39 (7,5 ECTS)	Gesch. vd Filosofie 2: Middeleeuwen 30 (7,5 ECTS)	Gesch. vd Filosofie 3: Vroeg moderne periode 40 (7,5 ECTS)	Gesch. vd Filosofie 4 De 19 ^e en 20 ^e eeuw 31 (7,5 ECTS)

De propedeusevakken worden doorgaans gegeven in de vorm van hoorcolleges van de docent, gevolgd door een werkcollege of practicum. De werkcolleges bieden ruimte aan inhoudelijke verdieping, vragen, discussie en oefening met de stof. Ze worden begeleid door docenten of student-assistenten. Bij ieder propedeusevak hoort daarnaast een reeks van practica, waarbij onder begeleiding van een vaste practicumdocent gericht gewerkt wordt aan het ontwikkelen van filosofische vaardigheden. Deelname aan de werkcolleges en practica is verplicht en is vereist voor afronding van de cursus (de practica zijn alleen verplicht voor eerstejaars studenten filosofie die dit vak volgen, niet voor andere studenten).

6.6 Tweede jaar

Het tweedejaarsprogramma wordt gevormd door 8 vakken van 7,5 ECTS. De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 Studieonderdelen, (p. 118 e.v.). De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Jaar 2

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Philosophy of mind: Lichaam, brein, geest 61 (7,5 ECTS)	Ethiek 2: Current Issues in Ethics and Politics 21 (7,5 ECTS)	Logic and decision theory 50 (7,5 ECTS)	Ken- en weten- schapsleer 2 20 (7,5 ECTS)
Geschiedenis van de Fi- losofie 5: Taal en werke- lijkheid 41 (7,5 ECTS)	Geschiedenis van de Fi- losofie 6: Kunstfilosofie 32 (7,5 ECTS)	Ethiek 2: Morele Psychologie en meta- ethiek 24 (7,5 ECTS)	Sociale en Politieke Filo- sophie 2 77 (7,5 ECTS)

6.7 Derde jaar

Het programma van het derde jaar bestaat uit minorruimte (30 ECTS), vier niveau 3 keuzevakken (20 ECTS) en een bachelor scriptie (10 ECTS).

Jaar 3

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Minorruimte (30 ECTS)		Keuzeruimte (5 ECTS)	Keuzeruimte (5 ECTS)
		Keuzeruimte (5 ECTS)	Bachelorscriptie 7 (10 ECTS)
		Keuzeruimte (5 ECTS)	

In de minorruimte kan een minor gekozen worden uit het aanbod van minoren van ander faculteiten of kan zelf een minorpakket samengesteld worden of kan een buitenlandverblijf gepland worden.

Een persoonlijk minorpakket dient voorafgaand ter goedkeuring aan de Examencommissie Filosofie te worden voorgelegd.

Om tot een minor, en daarmee het eerste semester van het derde jaar toegelaten te worden moet je je propedeuse gehaald hebben. De intekening voor minorpakketten verloopt via Progress. Houd er rekening mee dat er deadlines kunnen gelden voor

aanmelding, en dat er een maximaal aantal studenten deel kan nemen aan sommige minoren.

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 Studieonderdelen, vanaf pagina 118. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Kwartaal		nummer
----------	--	--------

Third year electives <i>Geschiedenis van de Filosofie:</i>		
1	Hume's enquiry concerning human understanding (Embry)	43
2	Introduction to the philosophy of William of Ockham (Lenz)	45
3	Early modern natural philosophy: the origins of the scientific world picture (Georgescu)	19
3	Heidegger's Being and Time (van Mazijk)	35
3	* Philosophy of the humanities: from Ditley to Derrida (Evink)	65
3	Philosophy of poverty (Mazzini)	63
4	Toleration in the history of political philosophy (Chadwick)	86
4	Inleiding Aziatische filosofische tradities (India, China, Japan) (Den Boer)	44
Third year electives <i>Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie:</i>		
1,2	Ethiek 3: Professionele Ethiek (bij GGW)	91
1	Feminist Philosophy and the question of Women (Knowles-Williams)	26
2	Ethics 3: Freedom and Responsibility (Streumer)	22
3	Global Justice: a PPE perspective (Schmidt)	33
3	* Philosophy of the Social Sciences (Hindriks)	68
4	Critical Theory (Stahl)	16
4	Democracy and collective decision-making (Bruner)	17
Third year electives <i>Theoretische Filosofie:</i>		
1	Analytic Existentialism (Romero)	2
2	Philosophical problems and their logical solutions (kooi)	58
3	* Philosophy of Cognitive Science (Keijzer)	60
3	* Philosophy of the Natural Sciences: Physics and Metaphysics (Henderson)	67
3	* Philosophy of the Life Sciences (Keijzer)	66
3	Advanced Logic (bij KI)	90
3	Argument and Criticism in public controversy (vanLaar)	5
4	The philosophy conspiracy theories (Pauly)	81

Cursussen met een * zijn primair bestemd voor studenten van de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied, maar kunnen ook gekozen worden door studenten van de bacheloropleiding Filosofie.

6.8 Bachelorscriptie

De bachelorscriptie wordt geschreven binnen de bachelorscriptie cursus. Je dient je voor deze cursus in te schrijven via Progress.

Onder begeleiding van de werkgroepsbegeleider helpen werkgroepen studenten elkaar bij het schrijven van hun bachelorscriptie. Voorafgaand aan het inleveren van een hoofdstuk bij de begeleidende docent, die de inhoudelijke begeleiding verzorgt, zullen de studenten elkaars werk van commentaar voorzien. De verschillende onderdelen van het onderzoeks- en schrijfproces worden besproken, zoals: Hoe ontwikkel ik een goede onderzoeksvraag? Waar vind ik de relevante literatuur? Hoe leg ik een filosofisch vakterm uit? Hoe kies ik een goede opbouw? Welke schrijfstijl hanteer ik?

De gedetailleerde gegevens van deze cursus staat in hoofdstuk 20 Studietoelichting, vanaf pagina 118, nummer 85.

6.8.1 Eindtermen

Door de bachelorscriptie laat de student zien dat hij/zij in staat is om

- een filosofische vraagstelling op het gebied van de wijsbegeerte, c.q. op het gebied van de wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied, te formuleren;
- de vraagstelling zó af te bakenen dat het onderzoek de omvang van dit programmaonderdeel niet te boven gaat;
- onder begeleiding een filosofisch onderzoek van beperkte omvang te verrichten;
- relevante literatuur op te zoeken en te bestuderen;
- schriftelijk verslag te doen van het onderzoek en een tekst van enige omvang op adequate wijze helder te structureren;
- theorieën en standpunten uit te leggen en kritisch te evalueren;
- de geleerde bibliografische vaardigheden toe te passen;
- over de verschillende aspecten van het schriftelijk verslag ook mondeling te communiceren.

Eindtermen die specifiek zijn voor de verschillende opleidingen zijn in de betreffende OERen te vinden.

6.8.2 Omvang

De bachelorscriptie heeft een studielast van 10 ECTS en een omvang van maximaal 10.000 woorden inclusief (voet)noten en exclusief literatuurlijst.

6.8.3 Titelpagina

De bachelorscriptie heeft een titelpagina (omslagpagina) waarop vermeld staat:

- "Faculteit Wijsbegeerte van de Rijksuniversiteit Groningen"
- De titel van de scriptie
- "Bachelorscriptie" + de naam van de opleiding ("Wijsbegeerte" of "Wijsbegeerte van een Bepaald Wetenschapsgebied")
- De naam en het studentnummer van de student
- "Onder begeleiding van" + de naam van de docentbegeleider

- De naam van de toegevoegd beoordelaar
- De maand (desgewenst de dag) en het jaar waarin de scriptie is beoordeeld
- De hoeveelheid gebruikte woorden

6.8.4 Verdere vereisten

Op de website van de faculteit is het document Richtlijnen voor het schrijven van een filosofisch werkstuk te vinden, met daarin aanwijzingen op het gebied van probleemstelling, opbouw, citeren, verwijzen, spelling, e.d:

<http://myuniversity.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/regelingen/>

6.8.5 Procedure

1. Initiatief en scriptiecursus

Tot de verplichtingen horend bij de bachelorscriptie behoort deelname aan de cursus bachelorscriptie, die ten minste tweemaal per jaar wordt aangeboden, en die steeds enkele weken na aanvang van een nieuw semester van start gaat. De bijeenkomsten van de scriptiecursus zijn verplicht en de afgesproken inlevermomenten bindend.

De student meldt zich aan het begin van het semester (1e of 3e kwartaal) tijdig aan voor de scriptiecursus. De faculteit verdeelt binnen de scriptiecursus de studenten van beide hiervoor genoemde opleidingen over de beschikbare begeleiders, daarbij rekening houdend met de voorkeuren van studenten en de expertises van begeleiders.

2. Opzet

De student dient een opzet (onderwerp, aanpak, te gebruiken literatuur) ter goedkeuring bij de docent in. In het Engelstalige programma Bachelor Philosophy of a specific discipline wordt in overleg met de docent vastgesteld in welke taal de scriptie wordt geschreven.

3. Begeleidingsplan

Zodra de docent de opzet goedkeurt, stellen de student en de docent een begeleidingsplan op (zie Bijlage 1) met daarin afspraken over:

- Opzet: onderwerp en aanpak.
- Het aantal begeleidingsgesprekken
- Tussentijdse inleverdata voor delen van de scriptie
- Streefdatum voor het inleveren van de eindversie.

De begeleiding van een bachelorscriptie omvat ten minste drie begeleidingsgesprekken (na goedkeuring van de opzet). Het traject van het schrijven van een bachelorscriptie duurt ten hoogste 10 weken, gerekend vanaf de datum waarop het begeleidingsplan is ondertekend. Voor deeltijdstudenten geldt een traject van maximaal 20 weken. De docent levert het begeleidingsplan direct na ondertekening in bij de onderwijsadministratie.

4. Afronding

Als de student herhaaldelijk afspraken uit het begeleidingscontract niet nakomt zon-

der daartoe een geldige reden te hebben, kan de docent de begeleiding staken. De student komt dan terecht in de herschrijfgeregeling (zie hieronder). Als de docent herhaaldelijk gemaakte afspraken niet nakomt zonder geldige reden of zonder voor alternatieve begeleiding te zorgen, dan heeft de student recht op een andere begeleider. In dergelijke gevallen nemen de student en/of de docent tijdig contact op met de examencommissie.

Als alle geplande begeleidingsgesprekken hebben plaatsgevonden en er ligt nog geen manuscript dat de docent kan goedkeuren, dan kan de docent beslissen dat de student terecht komt in de herschrijfgeregeling (zie hieronder).

5. Toegevoegd beoordelaar

Als de docent de scriptie als voldoende beoordeelt, wordt de scriptie ter beoordeling voorgelegd aan een toegevoegd beoordelaar. De toegevoegd beoordelaar is een docent van een andere vakgroep dan de begeleider, of zelfs van een andere faculteit of universiteit. Voor studenten Filosofie van een Bepaald Wetenschapsgebied kan het zinvol zijn dat een docent van hun wetenschappelijke discipline hiervoor gevraagd wordt. De faculteit wijst een toegevoegd beoordelaar aan.

Als de toegevoegd beoordelaar de scriptie onvoldoende acht, maken de docent, de student en de toegevoegd beoordelaar een afspraak over de verbetering ervan. Als deze afspraak volgens de tweede lezer niet binnen twee weken tot een voldoende resultaat leidt, wordt het probleem voorgelegd aan de examencommissie, die naar bevind van zaken handelt.

Als de toegevoegd beoordelaar de bachelorscriptie goedkeurt, dan geeft hij of zij de begeleider een indicatie van het beoogde cijfer. Mocht dat meer dan een punt lager zijn dan het beoogde cijfer van de begeleider, dan informeert de toegevoegd beoordelaar de begeleider beknopt over de kritiekpunten. De begeleider en de student bespreken vervolgens eventuele verbeteringen, waarvoor niet meer dan twee weken uitgetrokken kunnen worden.

6. Eindgesprek en beoordeling

Na het fiat van de toegevoegd beoordelaar vindt een eindgesprek plaats waarbij ook de toegevoegd beoordelaar aanwezig is. Na afloop van het gesprek stellen de docenten het cijfer vast, waarbij ze het eindgesprek laten meewegen. De docenten gebruiken bij hun beoordeling het beoordelingsformulier voor scripties (Bijlage 2) die ze naar keuze samen of afzonderlijk invullen. De begeleider levert ingevulde beoordelingsformulieren in bij de onderwijsadministratie.

7. Archivering

De student levert een digitale versie van de scriptie in bij de onderwijsadministratie.

8. Herschrijfregeling

Als de begeleidende docent het ingeleverde manuscript niet als voldoende beoordeelt, of als er op, of althans enkele dagen na, de in het begeleidingsplan genoemde streefdatum nog geen beoordeelbaar manuscript is ingeleverd bij de docent, of als de examencommissie besluit dat de herschrijfregeling van toepassing is nadat de toegevoegd beoordelaar zijn goedkeuring niet geeft, dan gaat de herschrijfregeling in werking.

De student en de docent bepalen eerst of het voorliggende (mogelijkerwijs onvolledige) manuscript (a) verbeterd zal worden of (b) dat de student een nieuwe bachelorscriptie schrijft op basis van een nieuwe opzet. In beide gevallen stellen de student en de docent een nieuw begeleidingsplan op.

(a) In het geval van verbetering ligt de nieuwe streefdatum binnen 2 weken (voor deeltijdstudenten: 4 weken) na afloop van ondertekening van het nieuwe begeleidingsplan.

(b) In het geval van een scriptie op basis van een nieuwe opzet ligt de nieuwe streefdatum binnen 10 weken (voor deeltijdstudenten: 20 weken) na afloop van ondertekening van het nieuwe begeleidingsplan. Het is niet uitgesloten dat dezelfde docent de nieuwe scriptie begeleidt. Als aan de verplichtingen van de scriptiecursus was voldaan hoeft deze niet opnieuw gevolgd te worden.

Als de student en de docent niet tot overeenstemming komen dan melden ze dit tijdig bij de examencommissie, die vervolgens naar bevind van zaken handelt. Mocht de herschrijving niet tot een voldoende leiden, dan zal de student met een nieuw scriptieonderwerp (een nieuwe opzet) bij een andere docent opnieuw moeten beginnen.

Verdere opmerkingen:

- Afwijkingen van onderhavige regeling zijn uitsluitend mogelijk na verkregen toestemming van de examencommissie.
- Als een student studievertraging oploopt door bijzondere omstandigheden, dan is het zaak dit zo snel mogelijk bij de studieadviseur te melden.

6.8.6 Afstudeerprocedure

1. Vaststellen examen

De student is geslaagd voor het bachelorexamen als het propedeutisch examen is afgelegd (of als daarvoor vrijstelling is verkregen) en alle postpropedeutische studietoelagen met goed gevolg zijn afgelegd. De examencommissie stelt vast of de student voldoet aan de eisen die de opleiding stelt ter verkrijging van de graad.

Als voorwaarden voor de aanvraag van het examen gelden dat het studieprogramma van de student zowel is afgerond als dat het programma is goedgekeurd door de examencommissie. Wat betreft het laatste: de student neemt voor de controle van het programma contact op met de studieadviseur, die namens de examencommissie nagaat of aan alle vereisten van het onderwijsprogramma is voldaan.

Daartoe tekent de student zich in voor de afstudeerfunctie op Progresswww. De student kan daar het vakkenpakket waar hij/zij op wenst af te studeren digitaal invoeren, en deze ter goedkeuring aanbieden aan de examencommissie. De examencommissie reageert in de regel binnen enkele weken.

NB: op het moment dat het vakkenpakket wordt aangeboden ter goedkeuring hoeven nog niet alle studieonderdelen te zijn afgerond. Afstuderen is echter pas mogelijk als de student ook alle studieonderdelen heeft afgerond.

Voor de afstudeerfunctie is een handleiding beschikbaar. Deze is te raadplegen via het Student Portal (zie 'Regelingen voor studenten'), of te verkrijgen via de studieadviseur.

2. Termijnen

Om af te kunnen studeren in het lopende collegejaar dient de student tot twee weken voor het einde van het laatste kwartaal (dus 14 kalenderdagen voor de laatste onderwijsdag) het verzoek ter goedkeuring van het vakkenpakket in te leveren.

Voor studenten die voor 1 februari wensen af te studeren, geldt dat zij zowel het manuscript als het vakkenpakket ter goedkeuring hebben ingediend uiterlijk twee weken voor het einde van het tweede onderwijskundige kwartaal.

Voor de resultaten van de overige studieonderdelen geldt dat deze door de onderwijsadministratie tot vier kalenderweken na de laatste onderwijsdag kunnen worden verwerkt.

Bij overschrijding van deze termijnen komt de tijdige verwerking door de onderwijsadministratie in gevaar. Docenten en studenten moeten daarom goed doordrongen zijn van het belang ervan. Als diplomadatum geldt de datum van het laatste resultaat. Mocht de student echter een of enkele van de hiervoor genoemde termijnen overschrijden, dan geldt niet de datum van het laatste resultaat, maar de datum waarop de examencommissie besluit dat de student geslaagd is, ook al ligt deze datum in een volgend studiejaar, wat een nieuwe inschrijving voor de opleiding met zich mee kan brengen.

De diploma-uitreiking vindt twee keer per jaar plaats. De student ontvangt een Latijnse Bul, een Nederlandse verklaring, een Engelse verklaring, en een Diplomasupplement.

7 Bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

7.1 Algemene inleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied. Per studiejaar vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

7.2 Doelstelling en Eindkwalificatie van de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

Het *doel* van de opleiding bestaat erin om de student

- a. de kennis, inzichten en vaardigheden bij te brengen die nodig zijn voor een zelfstandige en kritische filosofische reflectie op een specifiek wetenschapsgebied. Voorwaarde daarvoor is dat de student kennis, inzichten en vaardigheden heeft verworven op het betreffende wetenschapsgebied;
- b. een academische vorming te geven door middel van een verbreding en verdieping van de eigen vakwetenschappelijke kennis;
- c. voor te bereiden op een verdere studieloopbaan, in het bijzonder de masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied, de masteropleiding Filosofie, of Filosofie en Maatschappij en de masteropleiding Philosophy (research master; deze maakt deel uit van de Graduate School of Philosophy);
- d. voor te bereiden op de uitoefening van een beroep in aansluiting op de studie van het betreffende wetenschapsgebied, waarbij de studie van de filosofie van dat wetenschapsgebied een meerwaarde heeft;
- e. voor te bereiden op het uitoefenen van (andere) maatschappelijke functies waartoe de opleiding dienstig kan zijn.

Voor de opleiding zijn de volgende *eindtermen* vastgesteld:

1. Met betrekking tot kennis en inzicht:
 - a. kennis van en inzicht in de inhoud en methoden van het betreffende wetenschapsgebied op bachelorniveau (door middel van de programmaonderdelen die door de faculteit van het betreffende wetenschapsgebied worden verzorgd);
 - b. kennis van en inzicht in de centrale onderdelen van de filosofie, zowel historisch als systematisch;
 - c. kennis van en inzicht in centrale onderdelen van de filosofie van het wetenschapsgebied, in het bijzonder, kernbegrippen, theorieën, problemen en methoden;

- d. kennis van en inzicht in de wetenschappelijke en maatschappelijke betekenis van de filosofie in het algemeen en van de filosofie van een bepaald wetenschapsgebied in het bijzonder.
2. Met betrekking tot vaardigheden:
 - a. kritisch kunnen verwerken van kennis en inzichten zoals voorkomend in relevante vakwetenschappelijke literatuur;
 - b. onderzoek in een bepaald wetenschapsgebied kunnen plaatsen in het bredere kader van de wijsgerige reflectie op dat wetenschapsgebied;
 - c. wijsgerige vaardigheden van logisch-analytische, ideeën-historische dan wel empirisch-filosofische aard kunnen toepassen op problemen, theorieën en debatten die gerelateerd zijn aan het betreffende wetenschapsgebied;
 - d. zelfstandig een heldere en beargumenteerde probleemstelling kunnen formuleren en uitwerken;
 - e. een systematisch en helder betoog kunnen houden, mondeling en schriftelijk;
 - f. constructieve kritiek kunnen geven en verwerken;
 - g. onder supervisie een onderzoek van beperkte omvang kunnen formuleren en uitvoeren.

7.3 Toelatingsvoorwaarde

Inschrijving voor de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied is pas mogelijk ná het behalen van de propedeuse of het eerste jaar van het betreffende wetenschapsgebied. De student mag echter desgewenst wél al eerder beginnen met het volgen van de inleidende filosofiecolleges. Hiervoor dient de student de studieadviseur te contacteren. Voor de deeltijdvorm van deze opleiding: zie ook p. 59.

7.4 Het programma van de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied

De studie Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied (FveW) is bedoeld voor studenten die al wetenschappelijke bachelor doen of gedaan hebben en die hun wetenschapsgebied filosofisch willen verdiepen. Het betreft dus een gecombineerde studie. Hoewel het filosofisch onderdeel van het programma van de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied één jaar omvat, is daarmee niet gezegd dat het filosofisch onderdeel van het programma ook in één collegejaar afgerond kan worden. *Spreiding van het filosofiejaar over twee (of meer) collegejaren wordt aangeraden.* Neem voor de planning van de bachelor Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied contact op met de studieadviseur (FIL-study-advisor@rug.nl).

De studie Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied (FveW) bestaat formeel uit een bacheloropleiding van drie jaar en een masteropleiding van twee jaar. In feite gaat het om twee jaar filosofiestudie (één in de bachelor, één in de master) náást of na een andere studie (hieronder in het schema aangeduid met 'X'), waarbij vakken van de andere studie óók gelden als vakken van de FveW-opleidingen.

<i>Bachelor X</i>		<i>Bachelor FveW</i>		<i>Master X</i>		<i>Master FveW</i>
3 jaar X		2 jaar X		1 (of 2) jaar X		1 jaar X
						1 jaar Filosofie
		1 jaar Filosofie				

De student dient te beseffen dat er voor deze combinatiestudie tenminste 6 studiejaar nodig zijn: de thuisstudie van 3 jaar bachelor + tenminste 1 jaar master, plus 1 jaar filosofie op bachelorniveau + 1 jaar filosofie op masterniveau.

Studieonderdelen

De bacheloropleiding bestaat uit de volgende verplichte onderdelen: 120 ECTS van het betreffende wetenschapsgebied, waaronder de propedeuse of het eerste jaar van dit wetenschapsgebied. Het filosofische gedeelte van 60 ECTS bestaat uit: algemene inleidende vakken (30 EC), een 'cluster' van 20 ECTS aan vakken van niveau 2 of 3 die aansluiten bij het betreffende wetenschapsgebied en een bachelorscriptie van 10 EC.

Het cluster van 20 ECTS bestaat ten eerste uit een 'specialisatiecursus' van 5 EC. Dit is een cursus voortgezette wetenschapsfilosofie waarin je filosofisch leert reflecteren op grondslagenkwesities van een bepaald wetenschappelijk gebied. Ten tweede neemt de student binnen ten minste 15 ECTS aan verdieppingsvakken op uit het cluster van wetenschapsgebieden. Daarnaast kan de student er ook voor kiezen om voor maximaal 10 ECTS clusteroverstijgende vakken te doen. Dit zijn vakken die vanwege hun inhoud in elk cluster zouden kunnen worden opgenomen. Opdrachten en eindpapers voor deze vakken dienen een invulling te krijgen die past bij het betreffende wetenschapsgebied.

Studenten dienen het cluster van wetenschapsgebieden te kiezen dat in overeenstemming is met hun eigen wetenschapsgebied. Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat filosofie betrokken wordt op hun wetenschapsgebied. Dat kan op allerlei manieren. Studenten dienen bij twijfel over zaken als de coherentie van het vakkenpakket, dan wel de aansluiting bij hun wetenschapsgebied contact op te nemen met de studieadviseur. Desgewenst kan de student een met redenen omkleed verzoek om een alternatief onderwijsprogramma bij de examencommissie indienen. Waar dit wenselijk is, kunnen docenten van andere faculteiten bij het studieprogramma betrokken worden.

Schematische weergave van de verplichte onderdelen van het *filosofische gedeelte* (60 ECTS) van de bacheloropleiding:

<i>Vakken</i>	<i>studielast</i>
6 Algemene inleidende cursussen	30
1 Specialisatiecursussen uit het betreffende wetenschapsgebied	5
3 Verdiepende cursussen uit het betreffende wetenschapsgebied / algemene gebied	15
Bachelorscriptie	10

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 Studieonderdelen, vanaf pagina 118. De nummering in de onderstaande tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Weergave van de opleiding:

- 1 Als propedeuse van de opleiding geldt de propedeuse van het betreffende wetenschapsgebied.
- 2 De postpropedeuse omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Bacheloropleiding van het betreffende wetenschapsgebied;

Onderdelen met een omvang van 60 ECTS uit de postpropedeutische fase van de bacheloropleiding van het betreffende wetenschapsgebied. In dit deel kunnen geen minor-vakken worden opgenomen

Inleidende vakken Filosofie

1	History of Philosophy I: From Plato to Hume	(5 EC)	36
1	Reasoning and Arguing	(5 EC)	71
1	Social and Political Philosophy	(5 EC)	75
2	Good and Evil: Introduction to Ethics	(5 EC)	34
2	History of Philosophy II: 19th and 20th century	(5 EC)	37
2	Philosophy of Science (Romero)	(5 EC)	64

Specialisation courses

Het specialisatievak van het betreffende cluster

Filosofie van de natuurwetenschappen

3	Philosophy of the Natural Sciences	(5 EC)	67
---	------------------------------------	--------	----

Filosofie van de levenswetenschappen

3	Philosophy of the Life Sciences	(5 EC)	66
---	---------------------------------	--------	----

Filosofie van economische en sociale wetenschappen

3	Philosophy of Social Science	(5 EC)	68
---	------------------------------	--------	----

Filosofie van de geschiedenis

3	Philosophy of the Humanities	(5 EC)	65
---	------------------------------	--------	----

Filosofie van de kunst en cultuurwetenschappen

3	Philosophy of the Humanities	(5 EC)	65
---	------------------------------	--------	----

Filosofie van de politieke wetenschappen

3	Philosophy of the Humanities	(5 EC)	65
---	------------------------------	--------	----

Filosofie van de cognitiewetenschappen

3	Philosophy of Cognitive Science	(5 EC)	60
---	---------------------------------	--------	----

Verdiepingsvakken:

Per cluster kunnen drie verdiepingsvakken worden gekozen. Die kunnen komen uit de vakspecifieke lijsten hieronder en uit de lijst met algemene vakken.

Filosofie van de natuurwetenschappen

Kw.		ECTS	
1	Hume's enquiry concerning human understanding	5	43
1	Phil. of Mind 1: Lichaam, brein, geest	7,5	61
2	Philosophical problems and their logical solutions	5	58
3	Philosophy of Cognitive Science	5	60
3	Early modern natural philosophy: the origins of the scientific world picture	5	19
3	Philosophy of the Life Sciences	5	66
3	Advanced Logic	5	90
3	Logica en beslistheorie	7,5	49
4	Ken- en wetenschapsleer 2	7,5	20

Filosofie van de levenswetenschappen

1	Phil. of Mind 1: Lichaam, brein, geest	7,5	61
3	Philosophy of the Natural Sciences	5	
3	Early modern natural philosophy: the origins of the scientific world picture	5	19
3	Philosophy of Cognitive Science	5	60
4	Ken- en wetenschapsleer 2	7,5	20

Filosofie van economische en sociale wetenschappen

3	Global Justice: a PPE perspective	5	33
3	Philosophy of poverty	5	63
3	Logica en beslistheorie	7,5	49
4	Ken- en wetenschapsleer 2	7,5	20
4	Critical Theory	5	16
4	The philosophy conspiracy theories	5	81
4	Sociale en politieke filosofie 2	7,5	77

Filosofie van de geschiedenis

2	Kunstfilosofie	7,5	32
2	Introduction to the philosophy of William of Ockham	5	45
3	Early modern natural philosophy: the origins of the scientific world picture	5	19
3	Heidegger's Being and Time	5	35
4	Inleiding in Aziatische Filosofische Tradities	5	44

4	Critical Theory	5	16
4	The philosophy conspiracy theories	5	81
4	Toleration in the history of political philosophy	5	86

Filosofie van de kunst en cultuurwetenschappen

1	Feminist Philosophy	5	26
2	Kunstfilosofie	7,5	32
3	Heidegger's Being and Time	5	35
3	Heidegger's Being and Time	5	35
4	Inleiding Aziatische Filosofische Tradities	5	44
4	The philosophy conspiracy theories	5	81
4	Critical Theory	5	16

Filosofie van de politieke wetenschappen

1	Feminist Philosophy	5	26
3	Philosophy of the Social Sciences	5	68
3	Philosophy of Poverty	5	63
3	Global Justice: a PPE perspective	5	33
3	Argument and Criticism in public controversy	5	5
4	Critical Theory	5	16
4	Democracy and collective decision-making	5	17
4	Toleration in the history of political philosophy	5	86
4	Sociale en politieke filosofie 2	7,5	77
4	The philosophy conspiracy theories	5	81

Filosofie van de cognitiewetenschappen

1	Analytic Existentialism	5	2
1	Hume's enquiry concerning human understanding	5	43
1	Phil. of Mind 1: Lichaam, brein, geest	7,5	61
2	Philosophical problems and their logical solutions	5	58
3	Philosophy of the Life Sciences	5	66
3	Heidegger's Being and Time	5	35
3	Advanced Logic	5	90
4	Ken- en wetenschapsleer 2	7,5	20

Binnen elk cluster kunnen maximaal twee algemene vakken worden gekozen. Opdrachten en eindpapers voor deze vakken dienen een invulling te krijgen die past bij de betreffende wetenschap.

Algemene vakken

2	Ethiek 2: Current Issues in Ethics and Politics	7,5	21
3	Ethiek 2: Morele psychologie en meta-ethiek	7,5	24
3	Logic and decision theory	7,5	50
2	Ethics 3: Freedom and Responsibility	5	22

Scriptie.

Sem. 1 of 2	Het onderwerp van de scriptie moet in verband staan met het betreffende wetenschapsgebied. Verplichte scriptie cursus	(10 EC) (scriptie) (cursus)
----------------	--	---

Voor de verdiepingsvakken gelden over het algemeen entreevoorwaarden. Deze staan beschreven bij de studieonderdelen achterin de studiegids en op Ocasys. De student dient bij de studieplanning rekening te houden met deze entreevoorwaarden. Neem bij twijfel over de voorkennis contact op met de docent.

Voor het programma van de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied gelden volgtijdelijkheidsregels. Dit houdt in dat bepaalde onderdelen eerst afgerond moeten zijn voordat andere programmaonderdelen afgerond kunnen worden. De volgtijdelijkheidsregels worden beschreven in in de Onderwijs en Examen Regeling (OER). De belangrijkste zijn: je mag pas de specialisation course pas afronden wanneer je het inleidende college Philosophy of Science hebt afgerond. Voor de bachelorscriptie geldt dat deze pas kan afronden wanneer je minimaal alle inleidende college colleges afgerond hebt.

De bachelorscriptie wordt geschreven binnen de bachelorscriptiecursus. Je dient je voor deze cursus in te schrijven via Progress. Onder begeleiding van de werkgroepsbegeleider helpen werkgroepen studenten elkaar bij het schrijven van hun bachelorscriptie. Voorafgaand aan het inleveren van een hoofdstuk bij de begeleidende docent, die de inhoudelijke begeleiding verzorgt, zullen de studenten elkaars werk van commentaar voorzien. De verschillende onderdelen van het onderzoeks- en schrijfproces worden besproken, zoals: Hoe ontwikkel ik een goede onderzoeksvraag? Waar vind ik de relevante literatuur? Hoe leg ik een filosofisch vakterm uit? Hoe kies ik een goed opbouw? Welke schrijfstijl hanteer ik?

De gedetailleerde gegevens van de bachelorscriptie en de verplichte cursus staan eveneens in hoofdstuk 20 Studieonderdelen.

De *scriptie* moet aansluiten bij het eigen wetenschapsgebied. Voordat een student aan de scriptie begint, moeten er duidelijke schriftelijke afspraken zijn gemaakt met de begeleider. Deze afspraken worden vastgelegd in een scriptieprotocol. In het scriptieprotocol worden de volgende punten vastgelegd:

- het onderwerp, de opzet en aanpak van de scriptie
- de regelmaat van begeleiding
- een werkplan met tijdspad; tussentijdse deadlines voor delen van de scriptie
- een streefdatum voor de beëindiging van de scriptie.

De bachelorscriptie heeft een studielast van 10 ECTS en een omvang van maximaal 10.000 woorden. De afsluiting vindt plaats door middel van een eindgesprek, waarbij ook een andere docent aanwezig is. Dit kan heel goed een docent zijn van de faculteit van het betreffende wetenschapsgebied. De keuze van de tweede docent behoeft in dat geval goedkeuring van de Examencommissie.

Eindtermen van de bachelorscriptie:

Door de bachelorscriptie laat de student laten zien dat hij/zij in staat is om

- een filosofische vraagstelling op het gebied van de filosofie van een bepaald wetenschapsgebied te formuleren;
- de vraagstelling zó af te bakenen dat het onderzoek de omvang van dit programmaonderdeel niet te boven gaat;
- onder begeleiding een filosofisch onderzoek van beperkte omvang te verrichten;
- relevante literatuur op te zoeken en te bestuderen;
- schriftelijk verslag te doen van het onderzoek en een tekst van enige omvang op adequate wijze helder te structureren;
- theorieën en standpunten uit te leggen en kritisch te evalueren;
- de geleerde bibliografische vaardigheden toe te passen;
- over de verschillende aspecten van het schriftelijk verslag ook mondeling te communiceren.

Voor meer informatie over de eisen aan de bachelorscriptie: zie vanaf pag. 45 in deze studiegids.

8 Deeltijdstudie

8.1 Aanmelding en inschrijving

U dient zich voor de eerst aan te melden bij www.rug.studielink.nl. Voor vragen over de opleidingskeuze kan men contact opnemen met de University Student Desk; kijk op de website www.rug.nl/usd

Na aanmelding wordt automatisch een inschrijvingspakket van de Rijksuniversiteit Groningen toegezonden.

De collegegeldtarieven voor het studiejaar 2018-2019 zijn te raadplegen op <http://www.rug.nl/education/tuition/>

8.2 Deeltijdstudie Bacheloropleiding Filosofie

Studieduur:

5 tot 6 jaar (gemiddeld ruim 30 ECTS per jaar); 4 tot 5 jaar indien vrijstelling is verkregen voor de minor. Zo'n vrijstelling kan verleend worden op basis van een reeds afgeronde hbo-studie of een (deel van een) universitaire studie.

Opzet:

Propedeutische fase (eerste jaar) (60 EC)

Niveau 2 vakken (60 EC)

Minor (30 EC)

Niveau 3 vakken (20 EC)

Bachelorscriptie (10 EC)

Studieprogramma:

Deeltijdstudenten volgen, eventueel in overleg met de studieadviseur, een studeerplan met een lager studeertempo. Deeltijdstudenten volgen dezelfde vakken als de voltijdstudenten. Men dient dus wel te beseffen dat afronding van de afzonderlijke studieonderdelen dezelfde inzet vergt als van voltijdstudenten.

Bindend studieadvies:

Deeltijdstudenten dienen in het eerste jaar van de studie 22,5 ECTS te behalen, ofwel drie van de mogelijk 8 vakken. De propedeutische fase dient in drie jaar afgerond te zijn. Wanneer de student hier niet aan voldoet, volgt een negatief bindend studieadvies en dient de opleiding gestaakt te worden. De student kan gedurende twee collegejaren volgend op het besluit niet worden ingeschreven. Zie p. 24.

Toegang:

De opleiding is toegankelijk met een vwo-diploma. Ook alleen een hbo-propedeutische kan toegang geven tot een universitaire bacheloropleiding. Dit is ter beoordeling van

de toelatingscommissie. Ook het behalen van een colloquium doctum kan toegang geven tot een deeltijd bacheloropleiding. Zie hiervoor <http://www.rug.nl/filosofie/education/prospective/colloquium-doctum>

De onderwijs- en examenregeling van de bacheloropleiding Filosofie is op de facultaire website te vinden.

8.3 Deeltijd Bachelor Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

Studieduur:

5 tot 6 jaar (gemiddeld ruim 30 ECTS per jaar); 1½ tot 2 jaar indien vrijstelling is verkregen voor het niet-filosofische gedeelte. Zo'n vrijstelling wordt verleend op basis van 120 ECTS van een universitaire bacheloropleiding (of een gelijkwaardig programma).

Toegang:

De opleiding is toegankelijk met een propedeutisch getuigschrift of het eerste jaar van een niet-Wijsgerige universitaire opleiding. Zie hiervoor het onderwijs en examenreglement op de facultaire website.

Opzet:

Het deeltijdprogramma van de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied is gelijk aan het programma van de voltijdstudenten. Zie het betreffende gedeelte in deze gids.

De onderwijs- en examenregeling van de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied is op de facultaire website te vinden.

9 Opleidingen na de Bachelor

Het getuigschrift van de bacheloropleidingen van de Faculteit Wijsbegeerte geeft toegang tot de volgende opleidingen van de Faculteit Wijsbegeerte dan wel de Faculteit Letteren:

Masteropleiding Filosofie, Filosofie & Maatschappij

Na het behalen van het diploma van de bacheloropleiding Filosofie, kun je zonder verdere toegangseisen doorstromen naar de masteropleidingen Filosofie & Maatschappij en Filosofie.

Masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

Na de bacheloropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied, kun je zonder verdere toegangseisen doorstromen naar de masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied.

Researchmaster Philosophy

Om toegelaten te worden tot deze opleiding is een toelatingsbewijs nodig. Er is een selectieprocedure en een speciale toelatingscommissie die de aanvragen beoordeelt. Er zijn toelatingsvereisten onder andere met betrekking tot de vooropleiding (inhoud, niveau, gemiddeld cijfer) en de beheersing van de Engelse taal.

Wat de vooropleiding betreft wordt een bachelor Filosofie vereist of een bachelor Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied, of een (Nederlandse of buitenlandse) opleiding die daarmee gelijk gesteld kan worden. In de laatste twee gevallen kunnen aanvullende eisen worden gesteld.

Omdat de opleiding in het Engels verzorgd wordt, moeten non-native speakers van die taal een TOEFL-toets of IELTS-toets of een daaraan gelijkwaardige toets afleggen.

Master Philosophy, Politics and Economics

PPE is een selectieve master. Om toegelaten te worden tot deze opleiding is een toelatingsbewijs nodig. Er is een selectieprocedure en een speciale toelatingscommissie die de aanvragen beoordeelt. Er wordt geselecteerd op onder andere motivatie, vooropleiding (inhoud, niveau, gemiddeld cijfer) en de beheersing van de Engelse taal. Instroom in de master PPE is alleen mogelijk in september.

Master Filosofie en Educatie

De masteropleiding Filosofie en Educatie is een tweejarige opleiding, inclusief een lerarenopleiding waarin een eerstegraads onderwijsbevoegdheid voor het vak Filosofie (have, vwo) kan worden behaald.

Na de bachelor Filosofie kun je zonder aanvullende eisen een Master Filosofie en Educatie te volgen. Studenten met een bachelor Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied moeten eerst aan aanvullende eisen voldoen. Vraag de studieadviseur voor meer informatie.

Harde knip

Let op: als je de bachelor Filosofie of filosofie van een bepaald wetenschapsgebied nog niet hebt afgerond, is het *niet* mogelijk om je in te schrijven voor een master opleiding. Ook kun je geen vakken uit het aanbod van de masteropleidingen volgen.

De meeste masters, maar niet allemaal, hebben twee instroommomenten: februari of september. De master PPE heeft maar één instroommoment: 1 september. Toelating buiten deze momenten is vaak niet mogelijk. Zorg er dus voor dat je vóór het beschikbare instroommoment de bachelor hebt afgerond.

Zie voor meer informatie over de 'harde knip' tussen bachelor en master <http://www.rug.nl/education/hoezithet/bachelorstudent>.

Instromen in niet-filosofische masters

In sommige gevallen is het mogelijk om op basis van een bachelordiploma Filosofie in te stromen in een masteropleiding van een ander wetenschapsgebied. In de meeste gevallen zul je dan wel een aantal extra cursussen moeten volgen om toegelaten te kunnen worden. Ook kan het zijn dat er aanvullende selectiecriteria gelden. Daarom is het zeer verstandig tijdig informatie op te vragen over de mogelijkheid

Voorbeelden van opleidingen aan de RUG die studenten toelaten zijn onder meer:

- Master Euroculture, faculteit Letteren
- Master Journalistiek, faculteit Letteren
- Ethics of Education, faculteit Gedrags- en maatschappijwetenschappen
- Religion, Conflict and Globalisation, faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap

Deze lijst is niet uitputtend. Op www.rug.nl/masters/ kan je het aanbod bekijken.

10 Master Philosophy, Politics and Economics

Over de opleiding Msc Philosophy, Politics and Economics verschijnt een aparte studiegids.

Om toegelaten te worden tot deze opleiding is een toelatingsbewijs nodig. Er is een speciale toelatingscommissie.

Er zijn toelatingsvereisten onder andere met betrekking tot de vooropleiding (inhoud, niveau, gemiddeld cijfer), motivatie en de beheersing van de Engelse taal.

11 Master Filosofie en Maatschappij

11.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de Mastertrack Filosofie & Maatschappij. Tevens vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

11.2 Doelstellingen en eindkwalificaties Mastertrack Filosofie en Maatschappij

Filosofie en Maatschappij stelt zich ten doel om studenten zelfstandig en kritisch te leren nadenken over de rol die de filosofie kan spelen in publieke debatten over maatschappelijke vraagstukken, alsmede de rol die filosofie kan spelen op het terrein van overheidsbeleid en in de diverse beroepspraktijken. Naast deze reflectie en analyse stelt de opleiding zich ook ten doel de student te leren zelf actief een bijdrage te leveren aan deze debatten en praktijken. Benutting van filosofische kennis en vaardigheden op een breed scala van maatschappelijke vraagstukken staat hierbij centraal. De opleiding beoogt dat de student daartoe beschikt over een uitgebreide kennis van de filosofie en haar geschiedenis, een breed inzicht in methoden en stijlen van filosofiebeoefening, alsmede vaardigheden - in woord en geschrift - om deze kennis te benutten voor genoemde verheldering en analyse van debatten en discussies, dan wel verspreiding en popularisering van kennis.

Uit de algemene doelstelling van de Mastertrack Filosofie en Maatschappij zijn de volgende eindtermen afgeleid, waaraan de alumni van de opleiding moeten voldoen.

Kennis en inzicht

De alumni van de mastertrack Filosofie en Maatschappij beschikken over:

1. Kennis van de belangrijkste historische en systematische vraagstukken van de filosofie
2. Een grondige kennis van filosofische stijlen en methoden van filosofiebeoefening
3. Kennis van publieke debatten over maatschappelijke thema's en de rol die filosofie in deze debatten speelt

Academische vaardigheden en attitudes

4. een innovatieve filosofische vraagstelling te formuleren met het oog op het toepassen van filosofische kennis en filosofische methoden en technieken ter verheldering en analyse van publieke debatten, beleid, en beroepspraktijken
5. een filosofisch onderzoek van enige omvang te formuleren
6. op schriftelijk wijze verslag te doen van de resultaten van een filosofisch onderzoek voor niet-specialisten en diverse doelgroepen
7. over de verschillende aspecten van het onderzoek mondeling te kunnen communiceren voor een breed, niet-filosofisch geschoold publiek of beroepsgroepen

8. theorieën en standpunten uiteen te zetten en te verdedigen voor een niet-filosofisch geschoold publiek
9. op kritische wijze te reflecteren op de geleerde theorieën en standpunten en hun toepassingen in maatschappelijke debatten en beroepspraktijken
10. de geleerde bibliografische vaardigheden toe te passen

Vorbereiding (studie)loopbaan

De alumni van de masteropleiding Filosofie en Maatschappij hebben:

11. voldoende wetenschappelijk niveau om tot een vervolgstudie toegelaten te kunnen worden dan wel zich met succes op de arbeidsmarkt te begeven.
12. voldoende kennis van de arbeidsmarkt en beroepspectieven, en inzicht in de wijze waarop filosofie een rol kan spelen in de diverse beroepspraktijken.

11.3 Toelatingsvoorwaarden

Studenten kunnen worden toegelaten op basis van een

- bachelor Filosofie
- bachelor Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied
- (inter)nationaal equivalent van de hiervoor genoemde opleidingen (ter beoordeling van de toelatingscommissie).

11.4 Opbouw onderwijsprogramma

Om bovenstaande doelstellingen en eindkwalificaties te realiseren biedt de master-track Filosofie en Maatschappij een programma dat bestaat uit drie onderdelen:

1. Drie verplichte vakken Filosofie en Maatschappij (samen 20 ECTS).
2. Drie filosofische keuzevakken (van 5 ECTS elk), waarvan binnen de door de student gekozen afstudeerrichting. De opleiding kent drie afstudeerrichtingen:
 - Geschiedenis van de Filosofie
 - Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie
 - Theoretische Filosofie

De vakken kunnen worden gekozen uit de lijst van mastervakken van de vakgroepen.

3. afstudeerwerkstuk van 25 ECT.

In schema ziet het onderwijsprogramma er als volgt uit:

Onderwijsprogramma Master Filosofie en Maatschappij

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Filosofie en Maatschappij 1 19 5 ECTS	Filosofisch keuzevak 2 5 ECTS	Filosofie en Maatschappij 3 20 5 ECTS	Afstudeerwerkstuk 1 25 ECTS
Filosofie en Maatschappij 2 21 5 ECTS			
Filosofisch keuzevak 1 5 ECTS	Filosofisch keuzevak 3 5 ECTS		

Het kerncurriculum Filosofie en Maatschappij bestaat uit vier cursussen:

- Filosofie en Maatschappij 1: Publieksgericht Schrijven (5 ECTS)
- Filosofie en Maatschappij 2: Filosofische Interventies (10 ECTS)
- Filosofie en Maatschappij 3: Philosophy of Climate Science (5 ECTS)

In *Filosofie en Maatschappij 1: Publieksgericht Schrijven* ontwikkel je vaardigheden om over filosofie te schrijven voor een breed publiek. Door middel van uiteenlopende schrijfopdrachten leer je hoe je op aantrekkelijke wijze verslag doet van (eigen) filosofisch onderzoek. Daarbij maak je onder meer gebruik van journalistieke technieken. Je leert je te verplaatsen in niet-filosofisch geschoolde lezers en in te spelen op actuele maatschappelijke kwesties. Je krijgt inzicht in diverse ‘populaire’ tekstgenres waarvan je je als filosoof kunt bedienen. Ook geeft de cursus een beeld van de Nederlandse ‘publieksfilosofie’ en van publieksmedia waarin filosofen zich (schrijvend) manifesteren.

In *Filosofie en Maatschappij 2: Filosofische Interventies* leren studenten om zelf filosofisch te interveniëren in een actueel vraagstuk. Daartoe leren ze zelf onderzoek doen naar een actueel thema (onder begeleiding), ze leren zich de inhoudelijk kennis van voor dat vraagstuk relevante filosofische opvattingen eigen te maken. Ook leren ze verschillende types filosofische interventies kennen, verschillend naar product (opiniestuk voor krant, verslag voor de gemeente, video, etc.) en verschillend naar filosofische stijl (analytisch-conceptueel, historisch, etnografisch, etc.). Mondelinge presentatie is een vaardigheid die hier eveneens getoetst wordt.

In *Filosofie en Maatschappij 3* wordt een actueel thema filosofisch belicht. Dit jaar is dat *Philosophy of Climate Change*.

Filosofische verdieping

De filosofische verdieping bestaat uit drie filosofische keuzevakken. De filosofische keuzevakken worden samen met studenten van andere masteropleidingen gevolgd. De student kan de filosofische keuzevakken kiezen uit het volledige mastervakken-aanbod. Het wordt ten eerste aanbevolen om de vakken te kiezen die thematisch het meest voorbereiden op, en aansluiten bij het beoogde afstudeerproject van de student.

11.5 Overzicht mastercolleges

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 19 Studieonderdelen, vanaf pagina 118. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk. Tenzij anders vermeld, kennen de cursussen een studietijd van 5 ECTS.

Kwartaal		Nummer
1	Filosofie en Maatschappij 1: Publieksgericht schrijven	28
1	Filosofie en Maatschappij 2: Filosofische interventies (10 ECTS)	29
3	Filosofie en Maatschappij 3: Philosophy of Climate Science	59
<i>Keuzevakken</i>		
Mastervakken <i>Geschiedenis van de Filosofie:</i>		
1	Spinoza's Ethics: a route to Freedom?	79
2	History of Political Philosophy: Plato's Republic	42
3	Kant's Critique of Pure Reason	46
3	Women philosophers in the early modern period	89
4	Knowledge and Reality in Classical Indian Philosophy	48
4	Democratising Method, or the Classical Pragmatists on Truth and Democracy	18
Mastervakken <i>Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie</i>		
1	Philosophical Perspectives on privacy and surveillance	57
2	Arguing about taste	3
2	Evolutionary Game Theory	25
2	The Responsibilities and rights of organizations	82
3	Modernity as Dominance: Adorno and Foucault	56
3	Bruno Latour and the actor-network theory	7
4	Consequentialism	11
Mastervakken <i>Theoretische Filosofie:</i>		
1	Philosophy of Argument: Argument and Compromise	4
1	Conceptual change	10
2	Theories of Causation	83
2	Philosophy of Neuroscience	62
3	Social Epistemology of Science	78
4	Causal Modeling	8
4	Fiction and Imagination	27
4	Multi Agent Systems	92

Afstudeerwerkstuk

Het afstudeerwerkstuk (25 EC) vormt de afsluiting van de opleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel. Het afstudeerwerkstuk bestaat uit twee onderdelen:

1. stage en stageverslag
2. korte masterscriptie

Stage

Stage en scriptie worden tezamen opgevat worden als een afstudeerproject van 25 EC. Met afstudeerproject wordt bedoeld, dat de scriptie aansluit bij de stage, of er zelfs het resultaat van is. Het is dus *niet* mogelijk om een stage afzonderlijk in het programma van de master op te nemen.

Het lopen van een stage heeft tot doel de student arbeidservaring als filosoof te laten op doen buiten een Filosofisch Instituut. Een stage kan bestaan uit het doen van filosofisch onderzoek, maar ook uit andere taken. Wel moeten deze werkzaamheden zo veel mogelijk voortvloeien uit een vraag vanuit de stageverlenende instelling en bovendien daar worden uitgevoerd. De praktische begeleiding van de stagiaire is in handen van een begeleider binnen de stageverlenende instelling, de inhoudelijke begeleiding in die van een docent van onze faculteit.

Studenten volgen een stage bij een (overheids)instelling, stichting, of bedrijf. Voorbeelden van mogelijke stageplaatsen zijn de redacties van filosofische tijdschriften, uitgeverijen, ziekenhuizen, adviescommissies, emancipatiecommissies, bedrijven, Studium Generales, non-profitorganisaties, wetenschappelijke bureaus van politieke partijen, Europese gremia, etc. Ter afronding van de stage levert de stagiair een verslag in van het filosofisch onderzoek dat uitgevoerd is tijdens de stage. Dit verslag kan niet dienen als scriptie, maar het kan wel gezien worden als een voorbereiding daarop.

Houd er rekening mee dat het vinden van een stageplaats soms drie maanden kan vergen.

Wie een stage wil gaan doen, wordt dringend aangeraden zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de stage-coördinator, om ideeën op te doen, om al bestaande plannen ter goedkeuring voor te leggen of om op een andere manier hulp te krijgen. De faculteit is de student op allerlei manieren behulpzaam bij het vinden van een stageplaats, maar kan daarvoor uiteraard geen garantie geven. Als er eenmaal een stageplaats gevonden, dan wordt een stage-contract afgesloten tussen de student, de begeleider vanuit de stage-verlenende instelling en de begeleidende docent. Bij de stagecoördinator is tevens op aanvraag het 'Stage-reglement' verkrijgbaar met daarin meer uitgebreide informatie. Het reglement staat ook op de facultaire website.

De stagecoördinator is Dr. Marc Pauly: m.pauly@rug.nl

Masterscriptie

De masterscriptie vormt het tweede deel van de het afstudeerwerkstuk. De scriptie is de afronding van de opleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel. In de masterscriptie laat de student zien dat hij/zij in staat is om zelfstandig onderzoek te doen op het terrein van de Filosofie en hier schriftelijk over te rapporteren. De student geeft blijk van voldoende kennis, inzicht en vaardigheid op het terrein van de Filosofie om zelfstandig deel te kunnen nemen aan een wetenschappelijke discussie. De student is in staat een probleemstelling te formuleren en af te bakenen, relevant materiaal te verzamelen, bestuderen, evalueren en ordenen, een adequate onderzoeksmethode te kiezen en verantwoorden, een helder en systematisch betoog op te zetten, bibliografische vaardigheden toe te passen en conclusies uit eigen onderzoek te kunnen trekken. In de masterscriptie laat de student zien in staat te zijn een originele bijdrage aan het vakgebied te leveren en over de verschillende aspecten van de scriptie ook mondeling te communiceren.

Om mogelijkheden en onmogelijkheden van een afstudeerproject in het vizier te krijgen is het uiteraard verstandig en sterk aan te bevelen dat de student al in een heel vroeg stadium in contact treedt met de stagecoördinator en eventueel de beoogde scriptiebegeleider.

Voor het overzicht over de eisen aan het afstudeerwerkstuk en de afstudeerprocedure, zie Hoofdstuk 12.6 'Masterscriptie en examen'.

12 Masteropleiding Filosofie

12.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de Masteropleiding Filosofie. Ook vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

12.2 Doelstellingen master Filosofie

De Masteropleiding Filosofie stelt zich ten doel om studenten zelfstandig en kritisch te leren nadenken over de fundamentele vraagstellingen van de filosofie alsmede over de relaties tussen filosofische vraagstellingen en problemen in de verschillende wetenschappen en maatschappij. Ze beoogt daarbij dat de student beschikt over uitgebreide kennis, inzicht en vaardigheid in één van de drie afstudeerrichtingen zoals beoefend en onderwezen aan de faculteit: Geschiedenis van de Filosofie, Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie, en tot slot Theoretische Filosofie. De student is in staat tot een zelfstandige beroepsuitoefening en geeft blijk van vertrouwdheid met het vakgebied.

Uit de algemene doelstelling van de Masteropleiding Filosofie zijn de volgende eindtermen afgeleid, waaraan de alumni van de Masteropleiding Filosofie moeten voldoen.

Kennis en inzicht

De alumni van de masteropleiding Filosofie beschikken over:

- 1 - kennis van de belangrijkste historische en systematische vraagstukken van de filosofie.
- 2 - een grondige kennis van de filosofische vraagstukken binnen één specialisme.
- 3 - kennis van de filosofische methoden van het specialisme.

Academische vaardigheden en attitudes

De alumni van de masteropleiding Filosofie zijn in staat om:

- 4 - een innovatieve filosofische vraagstelling te formuleren, gebaseerd op een grondige kennis van de filosofische vraagstukken binnen een specialisme.
- 5 - een filosofisch onderzoek van enige omvang uit te voeren.
- 6 - schriftelijk op gestructureerde wijze verslag te doen van de resultaten van een filosofisch onderzoek voor zowel specialisten als niet-specialisten.
- 7 - over de verschillende aspecten van het onderzoek mondeling te kunnen communiceren.
- 8 - theorieën en standpunten uiteen te zetten en te verdedigen.
- 9 - op kritische wijze te reflecteren op de geleerde theorieën en standpunten.

- 10 - de geleerde bibliografische vaardigheden toe te passen.

Vorbereiding (studie) loopbaan

De alumni van de masteropleiding Filosofie hebben:

- 11 - voldoende wetenschappelijk niveau om tot een vervolgstudie toegelaten te kunnen worden die een grote mate van autonomie veronderstelt, dan wel zich met succes op de arbeidsmarkt voor academici te begeven.

12.3 Toelatingsvoorwaarden

Studenten kunnen worden toegelaten op basis van een

- bachelor Filosofie
- bachelor filosofie van een bepaald wetenschapsgebied
- (inter)nationaal equivalent van de hiervoor genoemde opleidingen (ter beoordeling van de toelatingscommissie).

12.4 Opbouw onderwijsprogramma

Om bovenstaande doelstellingen en eindkwalificaties te realiseren wordt voor de masteropleiding Filosofie een programma ontwikkeld dat bestaat uit drie onderdelen: Filosofische verdieping van in totaal 35 EC, een onderdeel Publieksgericht Schrijven van 5 ECTS en een masterscriptie van 20 EC. In schema ziet het onderwijsprogramma er als volgt uit:

Onderwijsprogramma Master Filosofie

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Publieksgericht schrijven 22 5 EC	Filosofisch keuzevak 3 5 EC	Filosofisch keuzevak 6 5 EC	Filosofisch keuzevak 7 5 EC
Filosofisch keuzevak 1 5 EC	Filosofisch keuzevak 4 5 EC	Scriptie 20 EC	
Filosofisch keuzevak 2 5 EC	Filosofisch keuzevak 5 5 EC		

Publieksgericht schrijven

Het college *Publieksgericht Schrijven* wordt samen gevolgd met studenten van de masteropleiding Filosofie en Publiek. In het college ontwikkelt de student vaardighe-

den om over filosofie te schrijven voor een breed publiek. Door middel van uiteenlopende schrijfoopdrachten leer je hoe je op aantrekkelijke wijze verslag doet van (eigen) filosofisch onderzoek. Daarbij maak je onder meer gebruik van journalistieke technieken. Je leert je te verplaatsen in niet-filosofisch geschoolde lezers en in te spelen op actuele maatschappelijke kwesties. Je krijgt inzicht in diverse ‘populaire’ tekstgenres waarvan je je als filosoof kunt bedienen. Ook geeft de cursus een beeld van de Nederlandse ‘publieksfilosofie’ en van publieksmedia waarin filosofen zich (schrijvend) manifesteren.

Keuzevakken

De student kiest zeven mastervakken waarvan tenminste vier binnen de door de student te kiezen afstudeerrichting. De opleiding kent drie afstudeerrichtingen:

- Geschiedenis van de Filosofie
- Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie
- Theoretische Filosofie

Binnen elke afstudeerrichting worden minimaal vijf mastervakken aangeboden zodat er een aanbod van minimaal 15 mastervakken is, waarvan de student er dus vier binnen de gekozen afstudeerrichting en drie daarbuiten dient te volgen.

De filosofische keuzevakken kunnen ook door studenten van de richting Filosofie en Maatschappij, en door studenten van de andere masteropleidingen gevolgd worden.

Masterscriptie

De masterscriptie vormt de afronding van de masteropleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel. In de masterscriptie laat de student zien dat hij/zij in staat is om zelfstandig onderzoek te doen op het terrein van de filosofie en hier schriftelijk over te rapporteren. De student geeft blijk van voldoende kennis, inzicht en vaardigheid op het terrein van de filosofie om zelfstandig deel te kunnen nemen aan een wetenschappelijke discussie. De student is in staat een probleemstelling te formuleren en af te bakenen, relevant materiaal te verzamelen, bestuderen, evalueren en ordenen, een adequate onderzoeksmethode te kiezen en verantwoorden, een helder en systematisch betoog op te zetten, bibliografische vaardigheden toe te passen en conclusies uit eigen onderzoek te kunnen trekken. In de masterscriptie laat de student zien in staat te zijn een originele bijdrage aan het vakgebied te leveren en over de verschillende aspecten van de scriptie ook mondeling te communiceren.

11.5 Overzicht mastercolleges

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 p. 118 en verder. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Kwartaal		Nummer
1	Filosofie en Maatschappij 2: Publieksgericht schrijven	28
Mastervakken <i>Geschiedenis van de Filosofie</i>:		
1	Spinoza's Ethics: a route to Freedom?	79
2	History of Political Philosophy: Plato's Republic	42
3	Kant's Critique of Pure Reason	46
3	Women philosophers in the early modern period	89
4	Knowledge and Reality in Classical Indian Philosophy	48
4	Democratising Method, or the Classical Pragmatists on Truth and Democracy	18
Mastervakken <i>Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie</i>		
1	Philosophical Perspectives on privacy and surveillance	57
2	Arguing about taste	3
2	Evolutionary Game Theory	25
2	The Responsibilities and rights of organizations	82
3	Modernity as Dominance: Adorno and Foucault	56
3	Bruno Latour and the actor-network theory	7
4	Consequentialism	11
Mastervakken <i>Theoretische Filosofie</i>:		
1	Philosophy of Argument: Argument and Compromise	4
1	Conceptual change	10
2	Theories of Causation	83
2	Philosophy of Neuroscience	62
3	Social Epistemology of Science	78
4	Causal Modeling	8
4	Fiction and Imagination	27
4	Multi Agent Systems	92

12.6 Masterscriptie en examen

De scriptie vormt de afronding van de masteropleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel.

Door de masterscriptie laat de student zien, in staat te zijn om zelfstandig onderzoek op het terrein van de filosofie, dan wel filosofie van een bepaald wetenschapsgebied te verrichten, en hier schriftelijk over te rapporteren;

- blijk te geven van voldoende kennis, inzicht en vaardigheid op het terrein van de filosofie van een bepaald wetenschapsgebied om zelfstandig deel te kunnen nemen aan een wetenschappelijke discussie;
- een probleemstelling te formuleren en af te bakenen;
- relevant materiaal te verzamelen, bestuderen, evalueren en ordenen;

-
- een adequate onderzoeksmethode te kiezen en verantwoorden;
 - een helder en systematisch betoog op te zetten;
 - bibliografische vaardigheden toe te passen;
 - conclusies uit eigen onderzoek te kunnen trekken;
 - een originele bijdrage aan het vakgebied te leveren;
 - over de verschillende aspecten van de scriptie ook mondeling te communiceren.

Omvang

De scriptie in de master Filosofie heeft een studielast van 20 ECTS en een omvang van ongeveer 15.000 woorden. De scriptie in de master Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied heeft een studielast van 25 ECTS en een omvang van maximaal 20.000 woorden. Met de begeleiders van de scriptie kunnen afspraken gemaakt worden om, mocht het type scriptie dat geschreven wordt daar aanleiding toe geeft, af te wijken van dit aantal woorden.

De scriptie in de master Filosofie en Maatschappij wordt geschreven binnen een afstudeerproject van 25 EC, dat bestaat uit een stage en een scriptie. Met afstudeerproject wordt bedoeld, dat de scriptie aansluit bij de stage, of er zelfs het resultaat van is. Het is niet mogelijk om stage en scriptie als afzonderlijke studieonderdelen in het programma op te nemen. De scriptie heeft een omvang van maximaal 10.000 woorden. Het stageverslag dat ter afronding van het stage-onderdeel wordt geschreven, kan dienen als voorbereiding op de scriptie. Het stageverslag kan echter niet de scriptie vervangen.

Titelpagina

De titelpagina bevat:

- titel
- auteur en studentnummer
- "Faculteit Wijsbegeerte van de Rijksuniversiteit Groningen"
- "masterscriptie" + de naam van de opleiding ("Filosofie", "Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied")
- maand en jaar waarin de scriptie werd goedgekeurd
- de naam van de begeleiders en van de toegevoegd beoordelaar
- de naam van de vakgroep
- voor Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied: het wetenschapsgebied waarbinnen de scriptie geschreven is

Verdere vereisten

Op de website van de faculteit is het document *Handleiding voor het schrijven van een filosofisch werkstuk* te vinden, met daarin aanwijzingen op het gebied van probleemstelling, opbouw, citeren, verwijzen, spelling, e.d.

In de opleidingen Filosofie en Maatschappij, Filosofie en Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied wordt de scriptie geschreven in de Nederlandse taal, tenzij de student zelf, en met instemming van de begeleider(s), anders beslist.

Procedure

1. Initiatief

Een student neemt zelf het initiatief tot het schrijven van een masterscriptie door contact te zoeken met een docent als beoogde eerste begeleider. Desgevraagd zal de studieadviseur hierbij behulpzaam zijn. Sommige docenten hebben ter inzage een 'kaartenbak' met onderwerpen of probleemstellingen voor scripties. Als eerste begeleider kunnen optreden: leden van de wetenschappelijke staf en hoogleraren uit andere faculteiten die een nevenbenoeming hebben aan de Faculteit Wijsbegeerte.

Bij het schrijven van de scriptie van de opleidingen Filosofie en Wijsbegeerte van een Bepaald Wetenschapsgebied wordt vanaf het begin een tweede begeleider betrokken, en in de eindfase ook nog een toegevoegd beoordelaar. Als tweede begeleider (aan te wijzen door eerste begeleider in samenspraak met de student) kunnen optreden: leden van het wetenschappelijk personeel, waaronder hier mede wordt verstaan postdocs die aan de faculteit werkzaam zijn. De Examencommissie kan ook externe deskundigen die al dan niet aan een universiteit werkzaam zijn als tweede begeleider toelaten. Dat laatste is zelfs algemene regel bij Filosofie van een Bepaald Wetenschapsgebied, waarbij de tweede begeleider afkomstig is uit de thuisfaculteit. De eerste begeleider en de student mogen oordelen dat op deze regel een uitzondering gemaakt moet worden.

De kleine scriptie van de master Filosofie en Maatschappij komt tot stand onder begeleiding van één docent van de Faculteit Wijsbegeerte. In de eindfase is er ook een toegevoegd beoordelaar bij betrokken.

2. Opzet

De student dient een opzet, met daarin een aanduiding van onderwerp, aanpak en te gebruiken literatuur, ter goedkeuring bij de docent(en) in. In de internationale programma's Research Master Philosophy en Master Philosophy, Politics and Economy is Engels de taal waarin de scriptie geschreven wordt. In het Engelstalige programma Master Philosophy 120 ects wordt in overleg met de docent vastgesteld in welke taal de scriptie wordt geschreven.

3. Begeleidingsplan

Zodra de (beide) begeleider(s) de opzet goedkeuren, stellen de student en de begeleider(s) een begeleidingsplan op (zie Bijlage 1) met daarin afspraken over:

- Opzet
- Het aantal begeleidingsgesprekken
- Tussentijdse inleverdata voor delen van de scriptie

– Streefdatum voor het inleveren van de eindversie.

De begeleiding van een masterscriptie omvat ten minste vijf begeleidingsgesprekken (na goedkeuring van de opzet). Het traject van het schrijven van een scriptie duurt ten hoogste 10 weken in het geval van een 10 ec scriptie, of 20 weken in het geval van een 20 ec scriptie, of 25 weken in het geval van een 25 ec scriptie, gerekend vanaf de datum waarop het begeleidingsplan is ondertekend. Het traject voor deeltijdstudenten bestaat 40, respectievelijk, 50 weken. De eerste begeleider levert het begeleidingsplan direct na ondertekening in bij de onderwijsadministratie.

4. Vaststellen examen

Als voorwaarden voor de aanvraag van het examen gelden dat het studieprogramma van de student zowel is afgerond als dat het programma is goedgekeurd door de examencommissie. Wat betreft het laatste: de student neemt voor de controle van het programma contact op met de studieadviseur, die namens de examencommissie nagaat of aan alle vereisten van het onderwijsprogramma is voldaan.

Daartoe tekent de student zich in voor de afstudeerfunctie op Progresswww. De student kan daar het vakkenpakket waar hij/zij op wenst af te studeren digitaal invoeren, en deze ter goedkeuring aanbieden aan de examencommissie. De examencommissie reageert in de regel binnen enkele weken.

NB: op het moment dat het vakkenpakket wordt aangeboden ter goedkeuring hoeven nog niet alle studieonderdelen te zijn afgerond. Afstuderen is echter pas mogelijk als de student ook alle studieonderdelen heeft afgerond.

Voor de afstudeerfunctie is een handleiding beschikbaar. Deze is te raadplegen via het Student Portal (zie 'Regelingen voor studenten'), of te verkrijgen via de studieadviseur.

5. Afronding - I

Als de student herhaaldelijk gemaakte afspraken niet nakomt zonder daartoe een geldige reden te hebben, kan de docent de begeleiding staken. De student komt dan terecht in de herschrijfregeling (zie hieronder). Als een van de begeleiders herhaaldelijk gemaakte afspraken niet nakomt zonder geldige reden of zonder voor alternatieve begeleiding te zorgen, dan heeft de student recht op een andere begeleider. In dergelijke gevallen nemen de student en een begeleider tijdig contact op met de examencommissie.

Als alle geplande begeleidingsgesprekken hebben plaatsgevonden en er ligt nog geen manuscript dat goedgekeurd kan worden, dan kan (kunnen) de begeleider(s) beslissen dat de student terecht komt in de herschrijfregeling (zie hieronder).

6. Afronding - II

Als de (beide) begeleider(s) de scriptie hebben goedgekeurd wordt gezocht naar een extra beoordelaar, hierna aan te duiden als 'toegevoegd beoordelaar'. Als toegevoegd beoordelaar kunnen optreden: leden van de wetenschappelijke staf uit een andere vakgroep dan de eerste begeleider. De toegevoegd beoordelaar beoordeelt de scriptie binnen twee weken als 'aanvaardbaar' of 'onaanvaardbaar'.

Komt de toegevoegd beoordelaar met redenen omkleed tot de kwalificatie 'onaanvaardbaar' dan overleggen de begeleider(s), de student en de toegevoegd beoordelaar over een mogelijke verbetering van het manuscript. Levert dit overleg naar de mening van één der betrokkenen geen afdoende resultaat op, dan wordt het probleem voorgelegd aan de examencommissie, die naar bevind van zaken handelt. Als de scriptie als 'aanvaardbaar' beoordeeld wordt, geeft de toegevoegd beoordelaar (dan wel de Examencommissie) dat door aan de onderwijsadministratie.

Als de toegevoegd beoordelaar de masterscriptie goedkeurt, dan vraagt de eerste begeleider de toegevoegd beoordelaar om het door hem of haar beoogde cijfer. Mocht het beoogde cijfer van de toegevoegd beoordelaar meer dan een punt lager zijn dan het beoogde cijfer van de eerste begeleider, dan is het aan de toegevoegd beoordelaar om de eerste begeleider beknopt te informeren over de belangrijkste kritiekpunten. De beide begeleiders en de student bespreken vervolgens de situatie, en nemen een beslissing over eventuele verbeteringen in het manuscript, waarvoor niet meer dan 2 weken uitgetrokken kunnen worden. Op deze manier wordt voorkomen dat studenten voor verrassingen komen te staan in het eindgesprek.

De datum waarop de begeleider(s) de scriptie heeft (hebben) goedgekeurd is - mits de toegevoegd beoordelaar de scriptie op een later tijdstip eveneens heeft goedgekeurd - de datum die op de bul mag worden gezet, dus de afstudeerdatum. Indien een toegevoegd beoordelaar aan het eind van een studiejaar, dus vóór 1 september, een scriptie heeft goedgekeurd, hoeft de student zich in het volgende studiejaar niet meer in te schrijven, ook al vindt de scriptiebespreking en het examen plaats in september of oktober.

7. Afronding - III

Vanaf het moment dat de toegevoegd beoordelaar het fiat heeft gegeven, kan het examen worden aangevraagd.

Zowel de begeleiders als de toegevoegd beoordelaar geven aan de onderwijsadministratie door dat de scriptie van voldoende niveau is.

Indien het vakkenpakket is goedgekeurd door de examencommissie en de student alle studieonderdelen van zijn programma heeft afgerond, dan neemt de onderwijsadministratie contact op met de student over de aanvraag van het diploma en de organisatie

van de scriptiebespreking en het examen. Mocht de student nog niet zijn vakkenpakket hebben aangeboden, dan dient hij/zij dit alsnog onverwijld te doen.

De aanvraag van het diploma verloopt als volgt:

- De student ontvangt per mail de afstudeerprocedure van de onderwijsadministratie.
- De student bevestigt aan de onderwijsadministratie dat de student wil afstuderen.
- De student en de begeleider(s) stellen de datum en het tijdstip van de scriptiebespreking. De student geeft de datum en het tijdstip door aan de onderwijsadministratie.
- De student kiest al dan niet voor een officiële buluitreiking. In het geval van een officiële buluitreiking, plant de student deze uitreiking samen met de begeleider(s) minimaal 2 weken na de scriptiebespreking. Wanneer de student niet kiest voor een officiële uitreiking kan hij of zij de bul na twee weken ophalen bij het onderwijssecretariaat.
- De student levert uiterlijk twee weken voor de scriptiebespreking bij de onderwijsadministratie een samenvatting van de scriptie in. Deze mag niet langer zijn dan een half A4 (ca. 250 woorden). De samenvatting wordt opgenomen in de aankondiging van de scriptiebespreking die samen met de scriptie wordt verzonden aan alle stafleden. In deze aankondiging zijn opgenomen: datum van de bespreking, tijd en plaats; titel van de scriptie, korte toelichting op het scriptie-onderwerp en naam van de student en begeleider(s).

Studenten ontvangen de aankondiging via het Student Portal en kunnen tevens de scriptie daar downloaden. De samenvatting wordt eveneens gepubliceerd op de externe website van de faculteit.

8. Herschrijfgeregeling (indien van toepassing)

Als een van de begeleidende docenten het ingeleverde manuscript niet als voldoende kan beoordelen, of als er op, of althans vlak na, de in het begeleidingsplan genoemde streefdatum nog geen beoordeelbaar manuscript is ingeleverd bij de docenten, of als de examencommissie besluit dat de herschrijfgeregeling van toepassing is nadat de toegevoegd beoordelaar zijn of haar goedkeuring niet geeft, dan gaat de herschrijfgeregeling in werking.

De student en de docent(en) bepalen eerst of het voorliggende (mogelijkerwijs onvolledige) manuscript (a) verbeterd zal worden of (b) dat de student een nieuwe master-scriptie schrijft op basis van een nieuwe opzet. In beide gevallen stellen de student en de docent een nieuw begeleidingsplan op.

(a) In het geval van verbetering ligt de nieuwe streefdatum binnen 3 weken (voor deeltijdstudenten: 6 weken) na afloop van ondertekening van het nieuwe begeleidingsplan.

(b) In het geval van een scriptie op basis van een nieuwe opzet ligt de nieuwe streefdatum binnen 10 weken in het geval een 10 ec scriptie, of 20 weken in het geval van een 20 ec scriptie, of 25 weken in het geval van een 25 ec scriptie, na afloop van ondertekening van het nieuwe begeleidingsplan (voor deeltijdstudenten: 20, 40, respectievelijk, 50 weken).

Als de student en de docent(en) niet tot overeenstemming komen dan melden ze dit tijdig bij de examencommissie, die vervolgens naar bevind van zaken handelt. Mocht de herschrijving niet tot een voldoende leiden, dan zal de student met een nieuw scriptieonderwerp (een nieuwe opzet) bij een andere docent opnieuw moeten beginnen.

9. Scriptiebespreking en beoordeling

De scriptiebespreking is openbaar en toegankelijk voor docenten, studenten, familieleden, vrienden en andere belangstellenden.

Bij de scriptiebespreking zijn in elk geval de begeleider(s) en de toegevoegd beoordeelaar aanwezig. De bespreking en het aansluitend cijferberaad worden voorgezeten door de (eerste) begeleider. De bespreking duurt een uur.

Aan het begin van de bespreking wordt de student in de gelegenheid gesteld een presentatie te geven van de scriptie, dan wel van de stage en de scriptie. Deze neemt maximaal 5 minuten in beslag.

Na de bespreking geven de aanwezige docenten, in een besloten beraad, hun mening over het eindcijfer voor de scriptie, waarbij de eerste begeleider het voortouw neemt. Bij de beoordeling van de scriptie kan men de verdediging laten meetellen, maar alleen ter nadere bepaling van het oordeel over de scriptie. Aan het eind van het beraad stellen de twee begeleiders en de toegevoegd beoordeelaar het eindcijfer vast, rekening houdend met de oordelen van de andere aanwezige docenten, waarbij niet kan worden afgeweken van de eerdere beoordeling als voldoende. De begeleider(s) gebruikt (gebruiken) bij de beoordeling het beoordelingsformulier scriptie (zie Bijlage 2), dat ingeleverd wordt bij de onderwijsadministratie. Tevens verzorgt de eerste begeleider een tentamenbriefje waarop het behaalde resultaat wordt vermeld.

Buluitreiking

Als de student niet heeft gekozen voor een officiële buluitreiking, kan de student de bul vanaf twee weken na de scriptieverdediging ophalen bij de onderwijsadministratie.

Als de student wel heeft gekozen voor een officiële buluitreiking, dan vindt deze plaats in een Faculteitskamer in het Academiegebouw (maximaal 20 personen) of in

de bestuurskamer van de Faculteit Wijsbegeerte (maximaal 15 personen). Bij grotere groepen kan een collegezaal gebruikt worden.

Tijdens de buluitreiking zal de student kort (5 minuten) zijn scriptie presenteren. De eerste begeleider zal daarna kort een aantal persoonlijke woorden tot de student richten.

De eerste begeleider zorgt ervoor dat het examenboek, een alumniboekje, het beoordelingsformulier en de door de onderwijsadministratie ingevulde en door de examen-commissie ondertekende bul op buluitreiking aanwezig zijn. In het examenboek wordt aangetekend:

- de datum van het examen
- de naam en voornamen van de student
- de geboortedatum van de student
- de naam van de begeleider
- het gewogen gemiddelde cijfer, met bijbehorend predikaat (zie de Judicium regeling in het betreffende OER)
- de titel van de scriptie.

De student ontvangt een Latijnse Bul, een Nederlandse verklaring, een Engelse verklaring, en een Diplomasupplement.

Om de masteropleiding binnen het lopende onderwijsseizoen af te ronden is het nodig om uiterlijk twee weken voor het einde van het laatste kwartaal (dus 14 dagen voor de laatste onderwijsdag) een beoordeelbaar manuscript in te leveren.

Verdere opmerkingen:

- Afwijkingen van onderhavige procedureregeling zijn uitsluitend mogelijk na verkregen toestemming van de examencommissie.
- Als een student studievertraging oploopt door bijzondere omstandigheden, dan is het zaak dit zo snel mogelijk bij de studieadviseur te melden.
- Als de docent fraude constateert of redelijkerwijs vermoedt, moet deze de geconstateerde of vermoede fraude schriftelijk melden bij de examencommissie.

13 Masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

13.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de Masteropleiding Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied. Per studiejaar vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

13.2 Doelstelling en eindkwalificaties Master Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied

Het doel van de opleiding bestaat er in om de student:

- a. grondige kennis, inzicht en vaardigheden te verschaffen op het gebied van de Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied, voortbouwend op de bachelor Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied;
- b. in staat te stellen zelfstandig de geëigende logisch-analytische, ideeën-historische dan wel empirisch-filosofische methoden toe te passen;
- c. een verdere academische vorming te geven;
- d. te leren zelfstandig wetenschappelijk te denken en te handelen;
- e. te leren complexe problemen te analyseren;
- f. te leren wetenschappelijk te rapporteren;
- g. te leren vakwetenschappelijke kennis toe te passen en vaardigheden vanuit een breder wijsgerig kader toe te passen;
- h. voor te bereiden op:
 - de uitoefening van een beroep van een andere opleiding, waarbij de studie van de filosofie van een bepaald wetenschapsgebied een meerwaarde of toegevoegde waarde heeft;
 - elke beroepspraktijk waarin wijsgerige kennis, inzicht en vaardigheden een toegevoegde waarde heeft;
 - elke beroepspraktijk waarin algemene academische vaardigheden en vorming vereist zijn, met bijzondere aandacht voor logisch-analytische, ideeën-historische, exegetische, empirisch-filosofische vaardigheden en uitdrukkingsvaardigheid in het algemeen;
 - een wetenschappelijke loopbaan en vervolgonderwijs, in het bijzonder het eerste traject van de Graduate School of Philosophy, te weten de research masteropleiding Philosophy: Knowledge and Knowledge Development (mogelijkheid van toelating tot het tweede jaar van deze opleiding).

Voor de opleiding zijn de volgende eindtermen vastgesteld:

1. Met betrekking tot kennis en inzicht:
Bij voltooiing van de opleiding moet de student

- a. beschikken over kennis en inzicht op het gebied van het betreffende wetenschapsgebied, voortbouwend op het niveau van de bacheloropleiding en deze laatste in niveau overtreffen;
 - b. beschikken over kennis van en inzicht in centrale onderdelen van de filosofie en in het bijzonder van kernbegrippen, theorieën, problemen en methoden van de filosofie van een bepaald wetenschapsgebied, voortbouwend op het niveau van de bacheloropleiding en deze laatste in niveau overtreffen;
 - c. beschikken over kennis van en inzicht in de betekenis van de wetenschappelijke en maatschappelijke betekenis van de filosofie in het algemeen en van de filosofie van een bepaald wetenschapsgebied in het bijzonder.
2. Met betrekking tot vaardigheden:
- a. onderzoek in een bepaald wetenschapsgebied kunnen plaatsen en evalueren in het bredere kader van de filosofie van dat wetenschapsgebied;
 - b. wijsgerige vaardigheden van logisch-analytische, ideeën-historische en exegetische dan wel empirisch-filosofische aard creatief kunnen toepassen op problemen, theorieën en debatten die gerelateerd zijn aan het betreffende wetenschapsgebied;
 - c. zelfstandig een wijsgerig-wetenschappelijk onderzoek kunnen formuleren en uitvoeren dat in verband staat met een (cluster van) wetenschapsgebied(en).

13.3 Toelatingsvoorwaarden

Studenten kunnen worden toegelaten op basis van een

- bachelor filosofie van een bepaald wetenschapsgebied;
- bachelor filosofie. Studenten met deze vooropleiding dienen wel te beseffen dat het master diploma filosofie van een bepaald wetenschapsgebied pas behaald kan worden wanneer de student ook 60 ECTS van het betreffende wetenschapsgebied op masterniveau behaalt (zie hieronder). Dit kan in de praktijk betekenen dat de student ook toegelaten moet worden tot een andere niet-wijsgerige universitaire opleiding. Ook hiervoor kunnen toelatingsvoorwaarden gelden.
- (inter)nationaal equivalent van de hiervoor genoemde opleidingen (ter beoordeling van de toelatingscommissie).

13.4 Opbouw van het onderwijsprogramma

De opleiding omvat de volgende onderdelen:

Eerste jaar

1. Scientific Representation, drie wijsgerige keuzevakken van 5 ECTS elk en twee tutorials van 5 ECTS elk.
2. Vakken uit de Masteropleiding van het betreffende wetenschapsgebied met een gezamenlijke studielast van 30 EC. N.B.: deze vakken kunnen pas gevolgd worden ná het behalen van het bachelordiploma in dat wetenschapsgebied.

<i>Vakken</i>	<i>studielast</i>
De vakken uit masteropleiding van het eigen wetenschapsgebied	30
Scientific Representation	5
Twee keuzevakken binnen het cluster van het wetenschapsgebied (N, S of G)	10
Eén keuzevak binnen of buiten het eigen cluster	5
Twee tutorials	10

Tweede jaar

1. Vakken uit het Masteropleiding van het betreffende wetenschapsgebied met een gezamenlijke studielast van 30 EC
2. Colloquia (5 EC)
3. Masterscriptie (25 EC)

<i>Vakken</i>	<i>studielast</i>
vakken uit masteropleiding van het eigen wetenschapsgebied	30
bijwonen colloquia	5
Masterscriptie	25

N.B.: De colleges van de masteropleidingen aan de Faculteit Wijsbegeerte worden in principe in het Engels gegeven. Zie de betreffende regeling op p. 29.

Belangrijk: lees eerst de algemene inleiding over de studie Filosofie op p. 65

Voor de **deeltijdse** vorm van deze opleiding: zie ook p. 59.

Lijst met keuzevakken

De Masterstudent Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied kiest tenminste twee keuzevakken uit deze lijst, afhankelijk van het cluster waartoe het betreffende wetenschapsgebied behoort. Van de andere keuzevakken moet er tenminste één uit één van de ander clusters gekozen worden. Raadpleeg voor een coherent pakket de contactpersoon van het eigen vakgebied; zie onder.

Eindpapers voor de keuzevakken worden zo veel mogelijk met het oog op een thema uit het eigen vakgebied geschreven. De docent van het betreffende keuzevak ziet daarop toe.

13.5 Overzicht mastercolleges

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 Studieonderdelen, vanaf pagina 118. De nummering in de tabel correspondeert met de nummering in dat hoofdstuk.

Kwartaal		Cluster	Nummer
1	Conceptual Change		
<i>keuzevakken</i>			
Master electives <i>Geschiedenis van de Filosofie:</i>			
1	Spinoza's Ethics: a route to Freedom?	G	79
2	History of Political Philosophy: Plato's Republic	G	42
3	Kant's Critique of Pure Reason	G/N	46
3	Women philosophers in the early modern period	G/N	89
4	Knowledge and Reality in Classical Indian Philosophy	G/N	48
4	Democratising Method, or the Classical Pragmatists on Truth and Democracy	G/N/S	18
Master electives <i>Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie</i>			
1	Philosophical Perspectives on privacy and surveillance	S/G	57
2	Arguing about taste	S/G	3
2	Evolutionary Game Theory	S	25
2	The Responsibilities and rights of organizations	S	82
3	Modernity as Dominance: Adorno and Foucault	S/G	56
3	Bruno Latour and the actor-network theory	S/G/N	7
4	Consequentialism	S	11
Master electives <i>Theoretische Filosofie:</i>			
1	Philosophy of Argument: Argument and Compromise	G/S/N	4
1	Conceptual change	G/S/N	10
2	Theories of Causation	S/N	83
2	Philosophy of Neuroscience	S/N	62
3	Social Epistemology of Science	S/N	78
4	Causal Modeling	S/N	8
4	Fiction and Imagination	G	27

Clusters:

- N = Natuurwetenschappen in brede zin (Natuurkunde, Sterrenkunde, Scheikunde, Farmacie, Biologie, Geneeskunde, Psychologie, Kunstmatige Intelligentie)
- S = Sociale wetenschappen in brede zin (Sociologie, Psychologie, Ruimtelijke wetenschappen, Economie, Bedrijfskunde, Rechtsgeleerdheid)
- G = Geesteswetenschappen in brede zin (Psychologie, Literatuurwetenschap, Geschiedenis, Cultuurwetenschappen)

Lijst met contactpersonen

Elk wetenschapsgebied is gekoppeld aan een staflid die over de samenstelling van het keuzepakket kan adviseren. De examencommissie dient het studieprogramma goed te keuren. Neem hiervoor contact op met de studieadviseur.

	Natuurwetenschappen	Romeijn
	Life Sciences	Keijzer
	Economische en sociale wetenschappen	Hindriks
	Geschiedenis	Evink
	Kunst en cultuurwetenschappen	Evink
	Politieke wetenschappen	Vega
	Cognitiewetenschappen	Tamminga

Tutorials per wetenschapsgebied

Een tutorial is een studieonderdeel dat voornamelijk bestaat uit het zelfstandig bestuderen van de stof, onder begeleiding van een stafid. Er zijn geen hoorcolleges; de tutorials hebben vaak de vorm van een werkcollege.

Een tutorial kan dienen om een studieonderdeel dat de student heeft afgerond (of zal afronden) inhoudelijk te verdiepen met extra literatuur en een afsluitend (extra) paper. Studenten die in het kader van de opleiding een tutorial moeten afleggen, benaderen op eigen initiatief (tijdig) een begeleidende docent. De inhoud van het tutorial wordt over het algemeen bepaald in overleg tussen docent en student, maar het staat stafleden vrij om vaste onderwerpen en literatuurlijsten aan te bieden. Er is voor tutorials geen aparte inschrijving via Progresswww. De docent geeft na afsluiting (in de regel met een paper) het cijfer aan de administratie door.

De inroostering gaat in overleg tussen student, stafid en eventueel de roostermaker van het secretariaat (afhankelijk van de aantallen studenten dat aan het tutorial meedoet waarbij er mogelijk een zaal gereserveerd moet worden).

Tutorials worden waar mogelijk uitgevoerd bij een ander stafid dan de scriptiebegeleider. Voor de tutorial die wordt afgesloten met een paper, geldt een vast aantal van 5 begeleidingsuren. Een niet uitputtende lijst van mogelijke tutorial-begeleiders:

	Natuurwetenschappen	Henderson, Keijzer, Romeijn
	Life Sciences	Keijzer, Romeijn
	Economische en sociale wetenschappen	Hindriks, Harbers, Vega, Stahl, Schmidt
	Geschiedenis	Evink, Nauta, Adriaenssen, Lenz, Nawar, Sangiacomo
	Kunst en cultuurwetenschappen	Evink, Vega, Stahl
	Politieke wetenschappen	Vega, Streumer, Stahl, Harbers, Schmidt
	Cognitiewetenschappen	Keijzer, Kooi, Tamminga, Romero

Colloquia

Elke student woont tenminste 5 colloquia bij; dat kunnen de lezingen zijn die voor Filosofie van een Wetenschapsgebied -studenten op de faculteit worden georganiseerd. Kijk voor een overzicht van de lezingen op de kalender van de faculteit

<http://www.rug.nl/filosofie/news/events/>

Het is ook mogelijk om aanwezigheid bij deze colloquia in te ruilen voor colloquia elders in de universiteit of het land. Vereiste is dan dat die colloquia betrekking hebben op het betreffende wetenschapsgebied. Consulteer bij twijfel de contactpersoon van het betreffende wetenschapsgebied. Kijk ook op de site van de Nederlandse Onderzoeksschool Wijsbegeerte (OZSW; www.ozsw.nl) voor cursusaanbod en colloquia e.d.

Studenten kunnen er tevens voor kiezen zichzelf aan te melden op de nationale FILOS-lijst. Deze maildistributielijst verspreidt uitnodigingen voor colloquia in Nederland en Vlaanderen. <http://list.vu.nl/mailman/listinfo/filos-nl>

Toetsing geschiedt met drie journalistieke of populariserende verslagen (ongeveer 1500 woorden) van bijgewoonde colloquia, en die een vertaalslag van de wetenschappelijke naar de wijsgerige of publieke context maken. De student kiest een enkele tutorial-begeleider die de drie stukken beoordeelt

13.6 Scriptie Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

De eindtermen van de masterscriptie zijn als volgt. Door de masterscriptie laat de student zien, in staat te zijn om

- zelfstandig onderzoek op het terrein van de filosofie van een bepaald wetenschapsgebied te verrichten, en hier schriftelijk over te rapporteren;
- blijk te geven van voldoende kennis, inzicht en vaardigheid op het terrein van de filosofie van een bepaald wetenschapsgebied om zelfstandig deel te kunnen nemen aan een wetenschappelijke discussie;
- een probleemstelling te formuleren en af te bakenen;
- relevant materiaal te verzamelen, bestuderen, evalueren en ordenen;
- een adequate onderzoeksmethode te kiezen en verantwoorden;
- een helder en systematisch betoog op te zetten;
- bibliografische vaardigheden toe te passen;
- conclusies uit eigen onderzoek te kunnen trekken;
- een originele bijdrage aan het vakgebied te leveren;
- over de verschillende aspecten van de scriptie ook mondeling te communiceren.

Voor de masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied is het algemene regel dat de tweede begeleider afkomstig is uit de faculteit van het betreffende

wetenschapsgebied. Indien daarvan wordt afgeweken, moet de derde beoordelaar uit het betreffende wetenschapsgebied komen.

De scriptie omvat een studietijd van 25 ECTS. De maximale lengte van de scriptie bedraagt 20.000 woorden, inclusief noten en literatuuropgave.

Een substantieel deel van de scriptie dient een onderwerp uit het vakgebied van de student te behandelen. Daarnaast moet in de scriptie een volwaardig wijsgerig betoog tot ontwikkeling komen. Het feit dat de scriptie deze beide doelen verenigt, verklaart dat de omvang van de scriptie 5 ECTS groter is dan de reguliere MA scriptie.

Gezien de aard van deze opleiding kan een student op de gedachte komen, één scriptie te willen schrijven die zou kunnen gelden als afstudeerscriptie aan de Faculteit Wijsbegeerte én aan de faculteit van het wetenschapsgebied. De Examencommissie van de Opleiding Filosofie van een wetenschapsgebied heeft besloten dat dit toegestaan kan worden, mits er zowel aan de eisen voor de afstudeerscriptie van de thuisfaculteit voldaan wordt, als aan de eisen voor de afstudeerscriptie bij filosofie.

Verder geldt voor deze opleiding dezelfde scriptieregeling als voor de masteropleiding Filosofie, zie p. 74 e.v.

Een student die de opleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied volgt, is niet verplicht - zoals bij de masteropleiding Filosofie - een afstudeerrichting of vakgroep te kiezen. Wél is de student verplicht, de filosofische vakken af te stemmen op zijn of haar wetenschapsgebied.

Voor de Onderwijs- en examenregeling van de masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied, zie de facultaire website.

14 Masteropleiding Filosofie en Educatie

14.1 Inleiding

De masteropleiding Filosofie en Educatie is een tweejarige opleiding (120 EC). De master bestaat enerzijds uit een inhoudelijk filosofische programma van 60 ECTS dat wordt verzorgd door de faculteit en anderzijds uit een traject van 60 ECTS dat onder verantwoordelijkheid van de lerarenopleiding van de RUG valt. Met het behalen van de Master Filosofie en Educatie heb je zowel een Master in de filosofie als een eerste-graads onderwijsbevoegdheid voor het schoolvak filosofie (havo, vwo) in handen. Dit hoofdstuk bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen, eindkwalificaties en opbouw van de masteropleiding Filosofie en Educatie. Per studiejaar vind je een studieschema met een overzicht van de studieonderdelen, zowel verplicht als keuze.

14.2 Doelstellingen en eindtermen Master Filosofie en Educatie

Omdat de opleiding is opgebouwd uit een vakinhoudelijk filosofisch gedeelte en een gedeelte didactiek en praktijkervaring is het doel van de masteropleiding Filosofie en Educatie tweeledig.

Met betrekking tot het vakinhoudelijke filosofische gedeelte van de opleiding, wijkt de opleiding niet af van de eenjarige master Filosofie. De opleiding beoogt de studenten zelfstandig en kritisch te leren nadenken over de fundamentele vraagstellingen van de filosofie alsmede over de relaties tussen filosofische vraagstellingen en problemen in de verschillende wetenschappen en maatschappij. Ze beoogt daarbij dat de student beschikt over uitgebreide kennis, inzicht en vaardigheid in één van de drie afstudeerrichtingen zoals beoefend en onderwezen aan de faculteit: Geschiedenis van de Filosofie, Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie en Theoretische Filosofie. Uit deze algemene doelstelling zijn specifieke eindtermen afgeleid, waaraan de alumni van de Masteropleiding Filosofie en Educatie moeten voldoen. Deze worden beschreven op pagina 71. e.v.

Het lerarenopleidingstraject heeft daarnaast als taak eerstegraadsleraren op te leiden die hun academische instelling kunnen integreren in hun bekwaamheden als leraar. Aanstaande leraren doen dit op een planmatige, professionele wijze. Hun academische achtergrond komt hierbij tot uiting in de wijze waarop ze disciplinaire kennis weten te vertalen in vakdidactisch verantwoord handelen in de praktijk en in de manier waarop ze die praktijk onderzoekmatig weten te analyseren, bij te stellen en te dissemineren.

Dit betekent dat de afgestudeerde:

- Beschikt over vakdidactische en onderwijskundige kennis op academisch niveau en in staat is deze kennis toe te passen in de onderwijspraktijk. Het gaat hierbij vooral om de kennis die nodig is in het voorbereidend hoger onderwijs (bovenbouw havo-vwo).

- Beschikt over de vaardigheid om als teamlid ook vakoverstijgend te werken in de klas en in de school. Hij of zij is in staat om gewenste samenhang tussen schoolvakken te bevorderen en draagt bij aan het leren van leerlingen in de schoolorganisatie als geheel.
- Op de hoogte is van (inter)nationaal onderzoek en curriculumontwikkeling. Hij of zij is bereid en in staat om aan onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten deel te nemen en kan in de eigen onderwijspraktijk leersituaties scheppen en daar lering uit trekken.
- Hij of zij heeft een positieve houding ten opzichte van adolescente leerlingen en beschikt over de vaardigheid hen zowel individueel als in groepen te begeleiden. Hij of zij is in staat ze uit te dagen zich tot verantwoordelijke en zelfstandige individuen te ontplooiën, waarbij hij rekening houdt met culturele en individuele verschillen.
- Hij of zij heeft de kennis en vaardigheden om vanuit een eigen pedagogisch-didactische visie op onderwijs, met respect voor de in onze pluriforme samenleving aanvaarde normen en waarden, te functioneren in het onderwijs, de school en het onderwijsbeleid.

De algemene doelen van de opleiding zijn vertaald in de hierna compact omschreven eindtermen:

1. Een goede leraar is **interpersoonlijk competent**. Hij of zij kan op een goede, professionele manier met leerlingen omgaan.
2. Een goede leraar is **pedagogisch competent**. Hij of zij kan de leerlingen in een veilige werkomgeving houvast en structuur bieden om zich sociaal-emotioneel en moreel te kunnen ontwikkelen.
3. Een goede leraar is **vakinhoudelijk en didactisch competent**. Hij of zij kan de leerlingen helpen zich de culturele bagage eigen te maken die iedereen nodig heeft in de hedendaagse samenleving.
4. Een goede leraar is **organisatorisch competent**. Hij of zij kan zorgen voor een overzichtelijke, ordelijke en taakgerichte sfeer in zijn groep of klas.
5. Een goede leraar is **competent in het samenwerken met collega's**. Hij of zij kan een professionele bijdrage leveren aan een goed pedagogisch en didactisch klimaat op de school, aan een goede onderlinge samenwerking en aan een goede schoolorganisatie.
6. Een goede leraar is **competent in het samenwerken met de omgeving van de school**. Hij of zij kan op een professionele manier communiceren met ouders en andere betrokkenen bij de vorming en opleiding van zijn leerlingen.
7. Een goede leraar is **competent in reflectie, ontwikkeling en onderzoek**. Hij of zij kan op een professionele manier over zijn bekwaamheid en beroepsopvattingen nadenken. Hij kan zijn professionaliteit ontwikkelen en bij de tijd houden.

14.3 Toelating

Toelating is mogelijk na het behalen van een bachelor Filosofie. Studenten met een bachelor Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied moeten eerst aan aanvullende eisen voldoen. Zij moeten tenminste 30 ECTS aan extra vakken volgen van vakken van niveau 2 of 3. Het extra te behalen vakkenpakket wordt in overleg met de studieadviseur vastgesteld door de toelatingscommissie.

14.4 Opbouw van het onderwijsprogramma

Het eerste jaar van de opleiding komt ongeveer overeen met het programma van de eenjarige masteropleiding Filosofie, met dien verstande dat twee vakken (2 x 5 ECTS) van de master vervangen zijn door de onderdelen 'Basiscursus Master Lerarenopleiding' (5 ECTS) en 'Masterstage 1 Leraar filosofie'. Deze dienen gelijktijdig gevolgd te worden. Het tweede jaar is gericht op het via de praktijk verwerven van didactische principes en vaardigheden, het 'Werken-Leren traject' (50 ECTS). Tevens worden in dat jaar alsnog de twee overgebleven mastervakken (samen 10 ECTS) afgerond.

Het vakinhoudelijke, filosofische deel van het programma - dat is bijna het gehele eerste jaar - wordt verzorgd door de Faculteit Wijsbegeerte. De Lerarenopleiding verzorgt het didactische deel - de lerarenopleiding, dat is bijna het gehele tweede jaar van deze master. Het is ook mogelijk om de lerarenopleiding te volgen na het behalen van de Master Filosofie. Neem hierover contact op met de studieadviseur van de lerarenopleiding.

Basiscursus en Masterstage 1.

De Basiscursus is het eerste onderdeel van de lerarenopleiding. De student maakt hier kennis met het vak van filosofiedocent. De Basiscursus en bijbehorende Masterstage 1 lopen tijdens het tweede semester. Voor 1 februari kun je hiervoor inschrijven via het studentenportaal. Voor de stage moet je ongeveer twee dagdelen op school reserveren, welke dit zijn, wordt in overleg met de stageschool bepaald.

Let op: het aanmeldingsformulier voor het Werken-Leren Traject, dit is het tweede jaar van de opleiding, moet **voor 15 mei** worden ingeleverd bij de studentenadministratie van de Lerarenopleiding. Dit kan ook via de website: www.rug.nl/education/lerarenopleiding/onderwijs/

Studiefinanciering:

Omdat het een tweejarige opleiding betreft, krijgt de student een jaar extra studiefinanciering. Dat extra jaar is er ook voor studenten die zich pas na het behalen van het masterdiploma Filosofie voor de opleiding Filosofie en Educatie inschrijven. Zij moeten hiertoe dan wel zelf een verzoek indienen bij de DUO.

14.5 Overzicht van het programma

De gedetailleerde gegevens van de cursussen staan in hoofdstuk 20 Studieonderdelen, vanaf pagina 118.. Zie voor het overzicht van keuzevakken pagina 71 e.v.

1e jaar

- De onderdelen van het programma van de Master Filosofie (50 ECTS)
- Basiscursus Master Lerarenopleiding en Masterstage 1 Leraar Filosofie (10 ECTS)

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Publieksgericht schrijven	Filosofisch keuzevak 3	Basiscursus 5 EC	Oriënterende stage 5 ECTS
5 ECTS	5 ECTS		
Filosofisch keuzevak 1	Filosofisch keuzevak 4	Scriptie 20 ECTS	
5 ECTS	5 ECTS		
Filosofisch keuzevak 2	Filosofisch keuzevak 5		
5 ECTS	5 ECTS		

2e jaar

- De onderdelen van het reguliere programma van de Master Filosofie (10 EC)
- Het werken-lerentraject (50 ECTS)
 - Masterstage Leraar Filosofie 2 (15 ECTS)
 - Masterstage Leraar Filosofie 3 (10 ECTS)
 - Vakdidactiek 1 (5 ECTS)
 - Vakdidactiek 2 (5 ECTS)
 - Onderwijskunde VO (5 ECTS)
 - Onderzoek Master Lerarenopleiding (10 ECTS)

Semester I		Semester II	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Masterstage Leraar Filosofie 2 15 ECTS		Masterstage Leraar Filosofie 3 10 ECTS	
Vakdidactiek 1 5 ECTS		Onderzoek Master Lerarenopleiding 10 ECTS	
	Vakdidactiek 2 5 ECTS		
	Onderwijskunde VO en Communicatie in de Klas 5 ECTS		
Filosofisch keuzevakken 10 ECTS			

Deze onderdelen worden gedetailleerd beschreven op de website www.rug.nl/lerarenopleiding/onderwijs/index

De student dient wel te beseffen dat hierboven de opbouw schematisch weergegeven wordt. Vanwege inroostering van de inhoudelijke vakken enerzijds, en de vereiste aanwezigheid bij de onderdelen van het werken-lerentraject, met name de op de middelbare school uit te voeren stages anderzijds, kan het in de praktijk lastig zijn de overgebleven 10 ECTS in te plannen.

Studenten die willen starten in februari, starten met de basiscursus en masterstage 1. In februari in het collegejaar daarop begint het 'leren-werkentraject'.

Studenten die voor het filosofisch-inhoudelijke gedeelte het programma van de master Filosofie en Maatschappij wensen te volgen wordt aangeraden in een vroeg stadium contact op te nemen met de studieadviseur in verband met de planning van de studieonderdelen.

14.6 Begeleiding en contactpersonen

Met vragen over het filosofisch-inhoudelijke gedeelte van de opleiding kan je terecht bij de studieadviseur van de Faculteit Wijsbegeerte.

Met vragen over, en assistentie bij het plannen van het werken-lerentraject kan je terecht bij de studieadviseur van de lerarenopleiding. De cursussen van de lerarenopleiding worden verzorgd door de vakdidacticus Filosofie.

De studieadviseur van de lerarenopleiding is:

Chris Diederiks
Tel. 050 -363 9704.
h.c.diederiks@rug.nl

De vakdidacticus voor de lerarenopleiding Filosofie is:

Eva-Anne le Coultre
tel.: 050 - 363 6612
e.a.le.coultre@rug.nl

Universitaire Lerarenopleiding
bezoekadres:
Grote Kruisstraat 2/1 - Muntinggebouw
9712 TS Groningen

15 Graduate School Philosophy

The Graduate School of Philosophy consists of

1. The Research Master's degree programme *Philosophy*

This programme has been officially accredited by the Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders. The two-year long programme is designed to prepare talented students (with a bachelor's degree) for a Ph.D. and an academic career. The programme emphasizes methodological skills, encourages interdisciplinary approaches, and provides the student with ample opportunity to pursue his or her particular interests in small groups and/or individual tutorials. . Each year, three PhD positions (3 years) will become available for students who finish the Research Master Programme.

More information in chapter 15

2. The PhD-programme

The PhD-programme is highly selective and admission is based on excellent performance in the course of one's studies. Admission is open only to students who have successfully completed the Faculty's Research Master programme. Each year, the best students will be selected for a 3-year PhD position, which is a paid position, resulting in the completion of a dissertation. From time to time a PhD position may also be fulfilled by a student who has completed a 1-year Master programme at our Faculty, or by someone from inside or outside the RUG, who brings his/her own funding. In all cases, outstanding performance and scholarly ambition are essential requirements.

16 Research Master Philosophy

16.1 Introduction

This chapter concerns the aims and objectives of the Research Master programme and gives an overview of the programme details.

16.2 Aims and objectives of the programme

The goal of the Research Master is to prepare students for doing philosophical research, in particular preparing and writing a Ph. D. thesis in one of the areas of specialization offered by the departments. From this general goal a number of qualifications follow to be achieved by the alumni of the programme.

Theoretical knowledge and research skills

- 1 Alumni of the programme have an overview of important systematic and historical issues in philosophy, and a detailed knowledge of important issues in their area of specialization.
- 2 They have a mastery of the methodology appropriate to their area of specialization.
- 3 They have an overview of important developments in other scientific fields or cultural fields related to their area of specialization.
- 4 They have an expertise in formulating clear and innovative research problems based on solid groundings in the state of the art in their area of specialization and the literature.
- 5 They have experience in integrating philosophical research and developments in other scientific fields related to their area of specialization.
- 6 They have gained experience in the full process of scientific research, including reporting on the results of their research. These qualifications are reflected in their Master Thesis that takes the form of a publishable article.

General academic skills

- 7 Alumni of the programme are trained in argumentation and academic writing.
- 8 They are able to report on their research to specialists and non-specialists alike.
- 9 They are capable of writing on and speaking about their research in the English language.
- 10 They are trained in information search, in data documentation and archiving.
- 11 They have the skills required for further study in a largely self-directed manner.

General work attitude

- 12 Alumni of the programme have acquired a general work attitude required for membership of a research team, and for participation in a research network in their own area of research.
- 13 They conduct research in accordance to The Netherlands Code of Conduct for

Scientific Practice (VSNU).

The Philosophy Faculty consists of three departments which are the units of education and research within the faculty:

1. History of Philosophy (specialization: history of philosophy in particular medieval, early modern and modern philosophy)
2. Ethics, Social and Political Philosophy (specialization: ethics, social philosophy, political philosophy)
3. Theoretical Philosophy (specialization: logic, epistemology, philosophy of science, philosophy of mind)

16.3 Admission

Admission Certificate

Students need an admission certificate to qualify for the degree programme. Following a positive decision by the Admissions Board, an admission certificate is issued by the Faculty Board, provided that the student has satisfied all admission requirements. This admission certificate may entail further conditions that must be met before the student is allowed to begin the degree programme.

Admission Requirements

The admission requirements are included in section 4 of the *Teaching and Examination Regulations* on the website of the faculty.

Students should comply with a language requirement before they are eligible. For the Research Master's programme, either one of the following test scores are required:

- IELTS: minimum overall score 7 with no band score less than 6.5.
- TOEFL: minimum total score of 100, with the following minimum section scores: reading 22, listening 22, speaking 26, writing 24.

The tests are not required for native speakers. The University of Groningen has its own Language Centre where tests can be taken equivalent to the TOEFL or IELTS tests. The advantage of a real TOEFL test above the Language Center test is its internationally recognized status. The faculty advises students to take the (real) TOEFL test. Details of the TOEFL test may be obtained from the website <www.ets.org/toefl>. Arnhem is the only place in the Netherlands where a TOEFL test can be taken.

Details of the IELTS test are available from the British Council Office in your country or from the ELTS Liaison Unit, English Language Division, British Council, Medlock Street, Manchester M15 4 PR, United Kingdom. The British Council's website: <www.britishcouncil.org> may also be consulted.

There is an IELTS centre In the Netherlands:

IELTS Administrator. British Language Training Centre, Oxford House, N.Z Voorburgwal 328, 1012 RW Amsterdam, Netherlands, Tel: +31 (0)20 622 3634, Fax: +31 (0)20 626 4962, e-mail: bltc@bltc.nl

If you are admitted to the programme, the faculty will pay you back half of the cost of taking a TOEFL test. Consult the study advisor.

Admissions Board

The Admissions Board decides which students are eligible for the degree programme and its various modules. The Board consists of three members selected by and from the degree programme's Board of Examiners. Admissions Board members are: Dr. F.A. Keijzer (chair), Dr. M. Lenz and Dr. H. T. Adriaenssen. The study advisor is a consultative member of the Board and he also acts as its secretary. He is the first point of contact for questions about the programme.

E-mail <Fil-study-Advisor@rug.nl> or phone +31 (0)50 363 6161.

Address of the Admissions Board:

Oude Boteringestraat 52, 9712 GL Groningen, the Netherlands.

Application deadlines

Students can begin the degree programme either on 1 September or, less preferably, 1 February. (Given the structure of the programme it is definitely better to start on Sept 1st.) Applications for admission must be submitted to the Admissions Board before 1 April for enrolment in the first semester, and before 1 November (EU- and non EU-students) for enrolment in the second semester.

16.4 Programme overview

The study has a study load of two years, or 120 ECTS. Most courses have a study load of 5 or 10 ECTS.

Programme overview

	Semester 1	Semester 2
Year 1	Core Issues I-II (10 ECTS)	Core Issues III-IV (10 ECTS)
	Specialization I (10 ECTS)	Specialization III (10 ECTS)
		Specialization II (10 ECTS)*
	Research in practice I (10 ECTS)	
Year 2	Term abroad (30 ECTS)**	RM thesis (25 ECTS) Research in practice II (5 ECTS)

*) The first part of the specialization course is in the first semester, the second part is in the second semester.

***) Students may also choose a 15 ECTS term abroad complemented with 15 ECTS electives.

NB. Above is a schematic rendering of the structure of the programme. Students can also choose to divide the workload differently as long as the compulsory course units are

See page 15 for details of the academic calendar. In general, course duration is a quarter. Course schedules are available from the faculty office.

Detailed information on all courses of the faculty is available on the internet:

<http://www.rug.nl/ocasys/filosofie/main/>

16.5 Programme details

First Year:

Start of the Programme

At the start of the programme students choose an area of specialization in consultation with the coordinator of the programme. The student must submit an individual study programme for approval to the programme coordinator, the study advisor and his or her individual tutor. The programme will be judged on its coherence and must meet the requirements listed below.

Students who wish to depart from the rules of the programme should contact the study advisor, who is also secretary of the Board of Examiners. In some cases, the Board may give permission to follow a so-called 'free programme'.

Tutoring

Tutor

At the beginning of the year, the programme coordinator organizes an introductory meeting for all new students where they will be assigned an individual tutor. The tutor counsels students on the choices for their individual study programme, such as specialization courses, foreign visit, the choice of a master thesis topic and supervisor and stimulates active participation in research seminars. The student and tutor meet on a regular basis, at least four times a year.

Study advisor

The study advisor advises all students, including Research Master students. Students can contact the study advisor with questions concerning the organization of their education including the programme, specializations and study skills for instance. The study advisor can also advise and support students in more personal matters. The study advisor is also the contact person for the application of a Graduation Fund in the event of unavoidable study interruptions. The study advisor is also responsible for

the evaluation of the students' progress and will draw up an evaluation at the end of the first year together with the tutor.

Master thesis supervisor

Once the student has decided on his master thesis topic and has found a supervisor for the thesis, the student can ask the master thesis supervisor to take over the role of the tutor.

Programme coordinator

The programme coordinator (dr. Daan Evers) is responsible for planning and monitoring the programme. At the start of the programme however, the programme coordinator assists students in choosing their area of specialization. Together with the tutor and study advisor, the programme coordinator judges the individual study programme on the basis of its coherence.

Core Issues

The four Core Issues courses of the Research Master are devoted to four central themes in philosophical research. The aim of these courses is to familiarize students with pivotal texts and ideas in central areas of philosophy. In addition to this, the Core Issues courses enable the students to develop skills in different styles and methods of doing philosophy. The courses put an emphasis on contemporary debates. These courses are developed especially for Research Master students and are open to them only. As all students follow all four of them they provide a forum in which students with research ambitions can interact with one another.

Specialization courses (3x10 EC)

Within each specialization at least four courses are offered. Students choose three specialization courses of which at least two are within their own area of specialization and the third within their own specialization or from one of the other two. The first part of the specialization courses are open to all master students of the Faculty, the second part of the specialization course (the tutorial part) is open for Research Master students only. In the first part of the specialization course students write a paper on one of the topics covered in the course. In the second part of the specialization course students develop their paper into a longer research paper. During (individual) guided writing instructions students are provided with feedback on their research papers.

Research in Practice I

This component of the Research Master aims to develop skills essential for research, such as writing academic English, presenting research and giving and receiving feedback on presentations. There will also be sessions on research ethics and academic integrity. Research in Practice I involves a selection of separate skill trainings, either by external institutions or by the Graduate School Philosophy itself. Meetings are com-

pulsory. (The trainings within Research in Practice I are primarily organized for Research Master students but will also be open for PhD students if it fits their training programme.)

As part of Research in Practice I, Research Master students are required to attend six departmental research seminars, of which at least four in the department of their specialization. They are also required to present a draft of their thesis at one of the departmental research seminars. In specific cases, students may give their presentation at a different seminar, but this requires permission from the student's tutor and coordinator of the Research Master. Research Master students are required to build up a portfolio as proof of fulfilling the requirements of seminar / conference attendance. The portfolio must include evidence of being present at the equivalent of at least six seminars and of the presentation.

Coordinator: Dr. Daan Evers.

16.6 Overview master courses

Detailed information on the courses can be found in chapter 19 'Studieonderdelen'. The numbers in the table correspond with the numbers in that chapter.

Quarter		Number
<i>Core issues (Compulsory)</i>		
1	Core Issues : Philosophy and its Past	15
2	Core Issues : Nihilism	14
3	Core Issues : Kant and Kantian Ethics	13
4	Core Issues : Embodied Minds	12
<i>Mastervakken Geschiedenis van de Filosofie:</i>		
1	Spinoza's Ethics: a route to Freedom? + tutorial	79
2	History of Political Philosophy: Plato's Republic + tutorial	42
3	Kant's Critique of Pure Reason + tutorial	46
3	Women philosophers in the early modern period + tutorial	89
4	Knowledge and Reality in Classical Indian Philosophy + tutorial	48
4	Democratising Method, or the Classical Pragmatists on Truth and Democracy + tutorial	18
<i>Mastervakken Ethiek, Sociale en Politieke Filosofie</i>		
1	Philosophical Perspectives on privacy and surveillance + tutorial	57
2	Arguing about taste + tutorial	3
2	Evolutionary Game Theory + tutorial	25
2	The Responsibilities and rights of organizations + tutorial	82
3	Modernity as Dominance: Adorno and Foucault + tutorial	56

3	Bruno Latour and the actor-network theory + tutorial	7
4	Consequentialism + tutorial	11
Mastervakken <i>Theoretische Filosofie</i>:		
1	Philosophy of Argument: Argument and Compromise + tutorial	4
1	Conceptual change + tutorial	10
2	Theories of Causation + tutorial	83
2	Philosophy of Neuroscience + tutorial	62
3	Social Epistemology of Science + tutorial	78
4	Causal Modeling + tutorial	8
4	Fiction and Imagination + tutorial	27
4	Multi Agent Systems + tutorial	92

Courses that are scheduled in the fourth quarter can be extended to a 10 ECTS specialization course. However, students are advised to consult the lecturer in early stage about the planning of the tutorial part.

Second Year:

Term Abroad (30 ECTS)

Dutch students in the Research Master programme are required to do part of their coursework at a university outside of the Netherlands. The courses taken abroad are master courses and are compatible with the research interests of the student and his/her study programme. Students must seek advice and secure written permission from their tutor and the student advisor for their choice of a university and the courses they intend to take. It is recommended that students choose a university and start preparing their term abroad as soon as possible after their enrollment.

Students may also choose a 15 ECTS term abroad complemented with 15 ECTS electives.

Dutch students who wish to take courses at other Dutch universities instead of going abroad must seek the permission of the Board of Examiners. Students from abroad may take courses within the Faculty, at another university in the Netherlands, but may (upon consultation with their tutor) also decide for a semester abroad. It is recommended that students choose a university with which members of the faculty have well established contacts. The faculty currently has Erasmus+ exchange agreements with:

- Universiteit van Gent, (België)
- KU Leuven (België)
- Humboldt Universität Berlin (Duitsland)
- Universität Würzburg (Duitsland)
- Ludwig-Maximilians-Universität München (Duitsland)
- Central European University Budapest (Hongarije)

- University of St. Andrews (VK)
- Durham University (VK)
- University of Bristol (VK)
- Universität Salzburg (Oostenrijk)
- Palácky Universiteit Olomouc (Tsjechië)
- Jagiellonian University Krakow (Polen)
- Universita Ca'Foscari, Venetie (Italie)
- Stockholm University (Zweden)

In addition to these Erasmus+ agreements, more cooperation agreements exist and may be used by Research Master students for a semester abroad.

We are working on additional contacts and agreements and maintaining the current ones. Please note that in all cases the situation may change on short notice. For this reason, always get in touch with the international officer (phil.international@rug.nl) if you are planning your stay abroad.

For help deciding a destination, please consult your tutor. For additional information on the practical organization of the term abroad: see section 3.19 on p. 32 or contact the international officer: phil.international@rug.nl

Research in Practice II (5 EC)

This course consists of two parts: part A at the end of the first year, focusing on the writing of the thesis (in the form of a publishable article), and part B at the end of the second year, focusing on the writing of a research proposal. Questions to be discussed in Part A are: how do I find a good topic for my thesis? What are the criteria for a publishable article? How do I go about writing such an article? What are places to publish my work? What is the usual procedure that boards of journals employs? We will discuss some of the do's and don'ts of researching and writing an article. In Part B we will consider - in one or two sessions - several good examples of successful PhD in the past, who will present and discuss their research proposals. In the following sessions the students will write their own proposal and present it in front of the group. After discussion and critical feedback, they revise their proposal and hand in the definitive version. The final grading will be sufficient or insufficient. The coordinator is responsible for the final grading, but each student is advised to have their proposals also read and commented on by their thesis supervisors. Usually, the proposal will take the form of an application submitted to the NWO or to a searching committee at a university that offers a PhD position. Details will be given at the start of the course, as well as the examples of successful proposals. One may get an idea by looking at www.nwo.nl, downloading relevant forms (see "veni" or "PhD's in the humanities").
Coordinator: Prof. dr. Bart Streumer

Thesis: a publishable article (25 EC)

The thesis should have the form of an independent, publishable article. In Research in

Practice II (see above) students will be taught, at the end of their first year of the programme, how to choose a topic, how to carry out research and how to write an academic article. Around this time students will choose a first supervisor in the area of his/her specialization. The supervisor and the student jointly choose a second supervisor. They decide on a topic of the article. It is the supervisor's responsibility to make sure that the topic is well defined, that the deadlines are clear and that the latter are being respected

The length, structure and style of the publishable article must reflect the norms typical of journal publications in the philosophical sub-discipline in which the student specializes. There are some obvious requirements that any publishable article must satisfy:

- It must be the result of independent research;
- it must make a relevant contribution to the field of research;
- it must respond to a clearly formulated, well circumscribed and relevant question or problem, which reflects the state of the philosophical debate;
- it displays traditional qualities of a philosophically worked-out argument such as consistency, sound analysis, coherent argumentation, etc.;
- it shows knowledge of the relevant literature;
- it contains references, quotations, and bibliographies that reflect the state of the art in the philosophical sub-discipline in which the student specialises.
- The length of the article should be ca. 8,000 words, with a max. of 12,000 (including footnotes).

Upon approval of the article by the first and second supervisor, an additional examiner will be asked to read it, and upon his/her approval the article can be defended. During the 45 minute defense, students answer the critical comments of their supervisors, the additional examiner, and other members of the Faculty.

17 PhD Programme Philosophy

The PhD programme includes PhD projects with a duration of either 3 or 4 years, which is 180 or 240 European Credits (EC) respectively. One ECTS is equivalent to 28 hours of research or tuition. In most cases, the programme can be followed part-time, but may not exceed a duration of 5 years in total. The Graduate School Philosophy incorporates several different possibilities for doing a PhD.

We offer three-year projects, which are fully paid positions that can be entered exclusively through the two-year research master with which they form an integrated '2+3' programme. The tuition part of these projects is comparatively small (a minimum of 5 and a maximum of 15 EC) as this is already included within the research master. See the Research Master Programme for more information. In addition there are two different options for pursuing 4 year PhD projects.

The first option consists of paid PhD positions within a set research theme. These positions are within projects that acquired external funding and that come available intermittently. In this case, the topic is set beforehand. Information on such positions will become available at various moments during the academic year and the best way to see the current options is by looking at the website on a regular basis. See the faculty web site, <http://www.rug.nl/gradschoolphilosophy/index>. When you are selected for an available position, funding will be arranged for you. Details are included in the description of the available position.

The second option consists of PhD students who bring their own funding. In this case you should contact a potential supervisor among our staff who might be willing to supervise your PhD project. However, also in this case, admission is highly selective and you will only be accepted if you and your project fulfill all the academic requirements that are standard within the Graduate School Philosophy. For international PhD students who bring their own funding, the University of Groningen will provide some financial support as well as support in housing.

For these 4 year projects 3 and a half years (210 EC) are earmarked for research under supervision and about half a year (a minimum of 25 ECTS and a maximum of 30 EC) is intended for tuition.

Admission

In all cases, admission of PhD candidates is highly selective and based on academic merit: the successful completion of the Research Master Philosophy Programme is a precondition for the three-year-projects. However, admission to the four-year-projects may also be gained on the basis of other philosophy master's degree programmes.

18 Deeltijdstudie

17.1 Aanmelding, inschrijving

Masteropleiding Filosofie en Masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied:
Hiervoor kunt U zich hiervoor inschrijven via Studielink (www.studielink.nl) Bij vragen kunt U contact opnemen met de Centrale Studententbalie van de Rijksuniversiteit Groningen.

18.2 Collegegeld, studiefinanciering

De collegegeldtarieven voor het studiejaar 2018-2019 zijn te raadplegen op <http://www.rug.nl/education/tuition/>

Een deeltijdstudent heeft geen recht op studiefinanciering. Afhankelijk van het inkomen zijn studiekosten wel aftrekbaar van de belasting.

18.3 Deeltijdstudie Masteropleiding Filosofie, Filosofie en Maatschappij

Studieduur:

1½ tot 2 jaar (gemiddeld ruim 30 ECTS per jaar)

Toegang:

De opleiding is toegankelijk met een Bachelorgraad in de Filosofie of met een bachelorgraad in de Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied.

Opzet:

Het deeltijdprogramma van de masteropleiding Filosofie is gelijk aan het programma van de voltijdstudenten. Zie het betreffende gedeelte in deze gids.

De onderwijs- en examenregeling van de masteropleiding Filosofie staat op de facultaire website.

18.4 Deeltijd Masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied

Studieduur:

3 tot 4 jaar (gemiddeld ruim 30 ECTS per jaar); 1½ tot 2 jaar indien vrijstelling is verkregen voor het niet-filosofische gedeelte. Zo'n vrijstelling wordt verleend op basis van 60 ECTS uit een universitaire masteropleiding in het betreffende wetenschapsgebied.

Toegang:

De opleiding is toegankelijk met een bachelorgraad in de filosofie van een bepaald wetenschapsgebied of een gelijkwaardig programma.

Opzet:

Het deeltijdprogramma van de masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied is gelijk aan het programma van de voltijdstudenten. Zie het betreffende gedeelte in deze gids.

De onderwijs- en examenregeling van de deeltijd masteropleiding Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied staat op de facultaire website.

18.5 Deeltijdstudie Researchmaster Philosophy

Studieduur:

3 tot 4 jaar (gemiddeld ruim 30 ECTS per jaar)

Toegang:

Om toegelaten te worden tot deze opleiding is een toelatingsbewijs nodig. Er is een speciale toelatingscommissie.

Er zijn toelatingsvereisten onder andere met betrekking tot de vooropleiding (inhoud, niveau, gemiddeld cijfer) en de beheersing van de Engelse taal.

Wat de vooropleiding betreft wordt een bachelor Filosofie vereist of een bachelor Filosofie van een bepaald wetenschapsgebied, of een (Nederlandse of buitenlandse) opleiding die daarmee gelijk gesteld kan worden. In de laatste twee gevallen kunnen aanvullende eisen worden gesteld.

Omdat de opleiding in het Engels verzorgd wordt, moeten non-native speakers van die taal een TOEFL-toets of IELTS-toets of een daaraan gelijkwaardige toets afleggen.

Opzet:

Het deeltijdprogramma van de Researchmaster Philosophy is gelijk aan het programma van de voltijdstudenten. Zie het betreffende gedeelte in deze gids.

De onderwijs- en examenregeling van de Researchmaster Philosophy staat op de facultaire website.

19 Onderwijs- en Examenregeling en de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie en Studentenstatuut

19.1 OERen

De bij de studiegids behorende Onderwijs en Examenregelingen van de bachelor en masteropleidingen van de Faculteit Wijsbegeerte zijn te vinden op de website van de Faculteit Wijsbegeerte op:

<http://student.portal.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/regelingen/oer/>

19.2 Regels en richtlijnen van de examencommissie

De bij de studiegids behorende Regels en Richtlijnen van de Examencommissie van de Faculteit Wijsbegeerte zijn te vinden op de website van de Faculteit Wijsbegeerte op: <http://myuniversity.rug.nl/infonet/studenten/wijsbegeerte/regelingen/>

19.3 Studentenstatuut

Het Studentenstatuut is een overzicht van de rechten en plichten van zowel studenten als de universiteit. Het is gebaseerd op landelijke wet- en regelgeving (vooral de Wet op Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek, de WHW) en aangevuld met regelingen die specifiek van de RUG afkomstig zijn. Deze laatste regelingen zijn opgenomen in de bijlagen bij het instellingsdeel van het Studentenstatuut.

Het Studentenstatuut bestaat uit twee delen. In het *instellingsspecifiekdeel* worden de algemene rechten en plichten genoemd voor de gehele universitaire organisatie, zoals inschrijving en rechtsbescherming. Het instellingsdeel is te vinden op www.rug.nl/studenten/ > regelingen, klachten & medezeggenschap > regelingen > studentenstatuut).

In het instellingsdeel van het Studentenstatuut worden de artikelen van wetten en regelingen niet letterlijk geciteerd, maar zo leesbaar mogelijk weergegeven. Bij de verschillende onderwerpen zijn links opgenomen naar de betreffende artikelen van de wet of regeling.

Het *opleidingsspecifiekdeel* beschrijft de rechten en plichten die specifiek gelden voor een opleiding, zoals examens en studiepunten. Dit deel van het statuut bestaat uit de Onderwijs- en Examenregeling (OER), de Regels en Richtlijnen voor de tentamens en examens en de overige regelingen en voorzieningen die door de opleidingen zijn getroffen. Je kunt het opleidingsdeel raadplegen bij de facultaire onderwijs- en examenadministratie en in de facultaire studiegidsen.

Geldigheid

Het Studentenstatuut geldt voor het studiejaar 2018-2019. Het instellingsdeel van het

Studentenstatuut wordt jaarlijks, met instemming van de Universiteitsraad, door het College van Bestuur vastgesteld. Als het Statuut in strijd of tegenspraak is met wettelijke regels, dan gaan de wettelijke regels voor.

Bekendmaking

Alle studenten ontvangen aan het begin van het studiejaar een mail van het College van Bestuur met de vermelding waar zij het Studentenstatuut op de website van de RUG kunnen vinden en waar zij binnen de universiteit het statuut kunnen inzien.

Het belang van het Studentenstatuut

Alle studenten worden geacht op de hoogte te zijn van de inhoud van het Studentenstatuut. Als je je niet houdt aan de plichten die uit het statuut voortvloeien, heeft dat mogelijk consequenties voor je rechten, bijvoorbeeld op financiële ondersteuning uit het Afstudeerfonds.

Een wet of regeling heeft per definitie een algemeen karakter. Dat geldt ook voor het Studentenstatuut. Dit betekent dat het effect in een concrete situatie en in een individueel geval niet altijd eenduidig en voorspelbaar is. Ten slotte is 'recht' nooit statisch, maar voortdurend in ontwikkeling. Studenten die dit studiejaar begonnen zijn, krijgen te maken met andere regelingen dan ouderejaars. Zorg er dus altijd voor dat je je goed laat informeren door jouw faculteit en/of het Studenten Service Centrum (SSC) en lees het Studentenstatuut goed door.

Onderwerpen in het Studentenstatuut

Het centrale deel van het Studentenstatuut bevat nadere informatie over de rechten en plichten van de student met betrekking tot de volgende onderwerpen:

- toegang en toelating tot universitaire opleidingen,
- inschrijving en beëindiging inschrijving, betaling collegegeld,
- het onderwijs, inclusief het bindend studieadvies,
- de tentamens en examens,
- financiële ondersteuning in geval van overmacht of bijzondere omstandigheden,
- medezeggenschap,
- gedragsregels,
- rechtsbescherming.

Adressen Centrale instanties Rijksuniversiteit Groningen

ALGEMENE ADRESSEN

College van Bestuur (CvB)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen

T: (050) 36 35285

Universiteitsraad (U-raad)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 36 38535
E: uraad@rug.nl
I: www.rug.nl/uraad

Algemeen Bestuurlijke en Juridische Zaken (ABJZ)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 36 35440
E: abjz@rug.nl
I: myuniversity.rug.nl/infonet/medewerkers/organisatie/bvdu/abjz/

Donald Smits Centrum voor Informatie Technologie (CIT)

B: Zernikeborg, Nettelbosje 1
P: Postbus 11044, 9700 CA Groningen
T: (050) 36 39200
E: secretariaat-cit@rug.nl
I: www.rug.nl/cit

Helpdesk CIT

T: (050) 36 33232
E: servicedesk.cit@rug.nl

Arbo- en Milieudienst (AMD)

B+P: Visserstraat 49, 9712 CT Groningen
T: (050) 36 35551
E: amd@rug.nl
I: www.rug.nl/amd

Bureau Vertrouwenspersoon

Marijke Dam, Vertrouwenspersoon
B+P: Visserstraat 47, 9712 CT Groningen
T: (050) 36 35435
E: j.m.dam@rug.nl
I: www.rug.nl/vertrouwenspersoon

Klachtencommissie (Seksuele) Intimidatie, Agressie, Geweld en Discriminatie

P: Antwoordnummer 172, 9700 AB Groningen

ADRESSEN VOOR STUDENTEN

Information Services

B: Broerstraat 5
P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 36 38004 (inschrijving, collegegeld) of 38181 (beurzen en immigratie)
E: zie website (afhankelijk van de vraag)
I: www.rug.nl/isd

Studenten Service Centrum (SSC)

B: Uurwerkersgang 10
P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
T: (050) 36 38066
E: ssc-secretariaat@rug.nl
I: www.rug.nl/ssc

NEXT Careers Advice

B: Uurwerkersgang 10
P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
E: next@rug.nl
I: www.rug.nl/next

Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS)

P: postbus 72, 9700 AB Groningen
I/E: myuniversity.rug.nl/infonet/studenten/regelingen-klacht-inspraak/klachten-bezwaar-beroep/ of Veel gestelde vragen

Universitaire Fondsen Commissie (UFC)

P: Postbus 72, 9700 AB Groningen
E: ufc@rug.nl

University of Groningen Centre of Entrepreneurship

T: 050 36 32396
E: entrepreneurship@rug.nl
I: www.rug.nl/ugce

20 Studieonderdelen

Onderstaande beschrijvingen zijn afkomstig uit de onderwijscatalogus Ocasys.

1. AFSTUDEER PROJECT

vakcode	FI154PROJ
doel	Het lopen van een stage heeft tot doel de student arbeidservaring als filosoof te laten op doen buiten een Faculteit Wijsbegeerte. In de masterscriptie laat de student zien dat hij/zij in staat is om zelfstandig onderzoek te doen op het terrein van de wijsbegeerte en hier schriftelijk over te rapporteren. De student geeft blijk van voldoende kennis, inzicht en vaardigheid op het terrein van de wijsbegeerte om zelfstandig deel te kunnen nemen aan een wetenschappelijke discussie. De student is in staat een probleemstelling te formuleren en af te bakenen, relevant materiaal te verzamelen, bestuderen, evalueren en ordenen, een adequate onderzoeksmethode te kiezen en verantwoorden, een helder en systematisch betoog op te zetten, bibliografische vaardigheden toe te passen en conclusies uit eigen onderzoek te kunnen trekken. In de masterscriptie laat de student zien in staat te zijn een originele bijdrage aan het vakgebied te leveren en over de verschillende aspecten van de scriptie ook mondeling te communiceren.
inhoud	<p>Het afstudeerwerkstuk (25 EC) vormt de afsluiting van de opleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel. Het afstudeerwerkstuk bestaat uit twee onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. stage en stageverslag2. korte masterscriptie <p>Stage Stage en scriptie worden tezamen opgevat worden als een afstudeerproject van 25 EC. Met afstudeerproject wordt bedoeld, dat de scriptie aansluit bij de stage, of er zelfs het resultaat van is. Het is dus niet mogelijk om een stage afzonderlijk in het programma op te nemen.</p> <p>Masterscriptie De masterscriptie vormt het tweede deel van de het afstudeerwerkstuk. De afronding van de opleiding en is daarbinnen een verplicht onderdeel.</p> <p>Om mogelijkheden en onmogelijkheden van een afstudeerproject in het vizier te krijgen is het uiteraard verstandig en sterk aan te bevelen dat de student al in een heel vroeg stadium in contact treedt met de stagecoördinator en eventueel de beoogde scriptiebegeleider.</p>
programma fase	Ma Filosofie en Maatschappij bachelor
periode	hele jaar
studielast	25 EC
taal	Nederlands
vorm	stage, tutorial, zelfstudie

toets scriptie, stageverslag

2. ANALYTIC EXISTENTIALISM

code FI183FR

objectives This course will help students develop the following:

- familiarity with the basic themes of existential philosophy.
- familiarity with contribution that analytic philosophers have made to the discussion of existential questions.
- familiarity with the methodological differences between analytic and continental philosophy.
- ability to extract arguments from texts and assess them critically.
- ability to formulate philosophical arguments concisely in written format.
- skills to engage in respectful philosophical discussions.

contents Does life have meaning? What should be our attitude towards own mortality? Should we be cheerful, gloomy, or indifferent to our condition? Philosophers call these big, difficult questions “existential questions.” In this course, we study some of the contributions that analytic philosophers have made to their study. Existentialism is predominantly in the domain of continental philosophy. Nonetheless, analytic philosophers have not been entirely silent about existential questions. While the labels “continental” and “analytic” are contentious, this course covers a set of readings on what we can call “analytic existentialism”: the application of the rigorous methodological approach of analytic philosophy to the study of existential matters. This approach involves analyzing arguments with strict attention to their logical structure, employing tools from decision theory, and empirical findings. (By contrast, most existentialist work in the continental tradition is less focused on technical rigor and tends to be more literary and impressionistic.) The topics of the course include the meaning of life, creating people, immortality, optimism vs. pessimism, and transformative experiences.

coördinator C.F. Romero Toro PhD.

lecturer C.F. Romero Toro PhD.

programme Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses

phase bachelor

period semester I a

credits 5 EC

literature · *All the required readings will be available in Student Portal*

language English

format lecture, seminar

Lecture, tutorial

3. ARGUING ABOUT TASTE. THE LANGUAGE AND METAPHYSICS OF BEAUTY.

code FI174AT

objectives Knowledge of ideas about the nature and language of beauty and

contents	other aesthetic properties, with a focus on contemporary analytic philosophy. Ability to reflect critically on the issues in an essay. What is the nature of beauty and other aesthetic properties? Can we be objectivists about them? If not, why not? What is the best account of aesthetic language? Why do we argue about art? How do moral and artistic evaluation interact?
coördinator	dr. H.W.A. Evers
lecturer	dr. H.W.A. Evers
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none">· Oxford: Oxford University Press , <i>De Gustibus. Arguing about Taste and Why We Do it</i>, Peter Kivy (2015)· <i>Other reading announced on Nestor.</i>· <i>The book is available online via the university library</i>
language	English
format	lecture, seminar Lectures, seminars
assessment	Essay Essay, possibly additional assignments
prerequisites	Ethiek 1, or comparable introduction to ethics or metaethics

4. ARGUMENT AND COMPROMISE

code	FI184JL
objectives	Upon completion of the course, the student: <ul style="list-style-type: none">· Has global knowledge and understanding of the role of argument in a number of dialogue types, such as inquiry, deliberation, persuasion dialogue, and eristic (polemic) dialogue.· Has detailed knowledge and understanding of some theoretical perspectives on the role of argument and criticism in negotiation dialogue and the formation of (political and other types of) compromise.· Can critically reflect on a number of key philosophical concepts, such as: argument, criticism, concession, compromise, disagreement, equivocation, fallacy, integrity, one-sidedness.· Can test and critically discuss practical deliberation and / or negotiation formats.· Can apply the concepts and theories to a small-scale research on a self-selected research question, in consultation with the coordinator, and· Can report orally and in an essay about the outcomes of this research.
contents	In this course, we discuss the philosophical background of dialogical approaches to argument and criticism, and apply these in particular to settings where people try to negotiate a compromise

or where they need to justify and defend a, for example political, compromise. Special topics are: (1) Types of dialogue; (2) The ways of criticism; (3) Reasons to turn to negotiation; (4) Reasons with which to persuade competitors at the negotiation table; (5) Arguments to justify negotiated compromise towards one's supporters or clients; (6) The design of practical deliberation and negotiation formats. Recurring questions are: what makes an argument or a critical response cogent, valid, sound, convincing, or legitimate, rather than implausible, invalid, defective, ineffective or fallacious?; how are discussants to deal with faults, fallacies and flaws?; how to design discussions that balance competition and cooperation and that make proper use of diversity?

coördinator	dr. J.A. van Laar
lecturer	dr. J.A. van Laar
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>Digital reader</i>
language	English
prerequisites	None required, but contact the coordinator if you did not take a previous course on logic, argumentation or critical thinking.

5. ARGUMENT AND CRITICISM IN PUBLIC CONTROVERSY

code	FI183AC
objectives	<p>Upon completion of the course, the student:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Has knowledge and understanding of how some theories in logic, rhetoric and dialectic can be used for the analysis and evaluation of discursive contributions to public controversies. · Can explain and critically reflect on key concepts in the philosophy of argument, such as: argument, criticism, debate, emotion, fallacy, persuasion, polemics, presumption, reasoning, strategic maneuvering. · Can apply the concepts and theories to a self-selected contribution to a public controversy (for example an opinion piece about the energy transition) both to assess its rhetorical, logical and / or argumentative quality and to reflect critically on the concepts and theories applied, and · Can report orally and in an essay about the outcomes of this case study.
contents	Participants in a public controversy often act as players in a social arena, pushing and pressuring to get their way. But at the same time, they typically exchange arguments and criticisms, thus appealing to standards of reasonableness. In this course, we deal with the philosophy of communication, and discuss a

	number of logical, rhetorical and dialectical (argumentative) approaches to public criticism and reasoning. Some of the topics we focus on are: What room should we allow rhetoric? Is emotion a form of argument? Can we respond to fallacy with fallacy? Does visual rhetoric allow of logical analysis? Are some standpoints privileged by not incurring a burden of proof? Is debate a proper mode for public discussion?
coördinator	dr. J.A. van Laar
lecturer	dr. J.A. van Laar
programme	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	. <i>Digital reader</i>
language	English
prerequisites	None required, but contact the coordinator if you did not take any previous course on logic, argumentation or critical thinking

6. BACHELORSCRIPTIE 10 EC

vakcode	FI073S10
doel	een filosofische vraagstelling op het gebied van de filosofie te formuleren; de vraagstelling zó af te bakenen dat het onderzoek de omvang van dit programmaonderdeel niet te boven gaat; onder begeleiding een filosofisch onderzoek van beperkte omvang te verrichten; relevante literatuur op te zoeken en te bestuderen; schriftelijk verslag te doen van het onderzoek en een tekst van enige omvang op adequate wijze helder te structureren; theorieën en standpunten uit te leggen en kritisch te evalueren; de geleerde bibliografische vaardigheden toe te passen; over de verschillende aspecten van het schriftelijk verslag ook mondeling te communiceren.
inhoud	De student bepaalt samen met de begeleider de inhoud van de bachelorscriptie.
programma	Ba Filosofie, Ba Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied
fase	bachelor
periode	semester II
studielast	10 EC
taal	Nederlands

7. BRUNO LATOUR AND THE ACTOR-NETWORK THEORY

code	FI174BL
objectives	Extended knowledge of Bruno Latour's oeuvre – founding father of the Actor-Network Theory
contents	Bruno Latour is among the most important figures in contemporary philosophy and social science. His ethnographic studies have revolutionized our understanding of areas as diverse as science, law, politics and religion. To facilitate a more realistic understanding of the world, Latour has developed a radically fresh

	philosophy and introduced a new approach in social science, 'Actor-Network Theory'.
	In seminal works such as <i>Laboratory Life</i> , <i>We Have Never Been Modern</i> and <i>An Inquiry into Modes of Existence</i> , rejecting the foundational distinctions of 'modern' Western thought – particularly the one between nature and society – Latour's 'empirical philosophy' provides alternative descriptions of the world we live in that have major consequences for our understanding of, e.g., the ecological crisis and the role of science in democracy.
lecturer	dr. J.A. Harbers
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Books by Bruno Latour – to be distributed among course-participants</i> · Cambridge: Polity Press 2016. Series Key Contemporary Thinkers, Gerard de Vries, <i>Bruno Latour</i> (ISBN: 9780745650630), € 22.95
language	English
prerequisites	Alle Master-opleidingen Filosofie
remarks	<ul style="list-style-type: none"> · In the first half of the course we run through Latour's oeuvre by reading De Vries. Every week all students prepare 1 question / remark / comment about the text at hand. · In the the second half of the course we run a again through Latour's oeuvre – now by reviews of books by Latour, written and presented by students. · The course will be concluded by an essay, i.c. a personal evaluation of Actor-Network Theory / Latour's philosophy

8. CAUSAL MODELING

code	FI184AG
objectives	Students are guided to systematically develop basic skills in graphical causal modeling. They learn how to represent and test causal hypotheses, how to generate predictions based on causal knowledge, and how to infer causal structure on the basis of empirical data.
contents	This course provides an introduction to graphical causal modeling. After recollecting probabilistic core concepts and basics in graph theory, Bayesian networks and their causal interpretation are introduced. Students get acquaintance with different versions of the Markov, minimality, and faithfulness conditions. They learn how graphical causal models can be used for testing hypotheses, generating predictions, and how they provide a basis for distinguishing between observation and intervention. Finally, they become familiar with procedurs for causal discovery. Spirtes et al.'s

	(2000) "Causation, Prediction, and Search" will serve as textual basis for the course.
lecturer	dr. A. Geharter
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II b
credits	5 EC
literature	· Spirtes, P., Glymour, C., & Scheines, R. (2000). MIT Press, <i>Causation, Prediction, and Search</i>
language	English
format	lecture Lectures and group work

9. COLLOQUIUM BEZOEK

vakcode	FI124COLL
inhoud	Elke student woont tenminste 5 colloquia bij; dat kunnen de lezingen zijn die voor Wijsbegeerte van een Wetenschapsgebied - studenten op de faculteit worden georganiseerd. Het is mogelijk om aanwezigheid bij deze colloquia in te ruilen voor colloquia elders in de universiteit of het land. Vereiste is dan dat die colloquia betrekking hebben op het betreffende wetenschapsgebied. Consulteer bij twijfel de contactpersoon van het betreffende wetenschapsgebied. Toetsing geschiedt met drie journalistieke of populariserende verslagen (ongeveer 1500 woorden) van bijgewoonde colloquia, en die een vertaalslag van de wetenschappelijke naar de wijsgerige of publieke context maken. De student kiest één tutorial-begeleider die de drie stukken beoordeelt.
programma	Ma Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied
fase	bachelor
periode	hele jaar
studielast	5 EC
taal	Nederlands
toets	schriftelijke opdracht(en)

10. CONCEPTUAL CHANGE

code	FI184JW
objectives	This course addresses the philosophical puzzle of conceptual change, i.e., the problem that we always think from within a particular mindset and that escaping one's mindset seems to defy an internal logic. We read large parts of two influential books on conceptual change in science and philosophy. In the first half we study Thomas Kuhn's classic "The Structure of Scientific Revolutions", to obtain a historical and conceptual understanding of transitions in scientific thought. In the second half of the course, we read Michael Friedman's "Dynamics of Reason", which offers an in-depth analysis of the broader neo-Kantian themes in which

	Kuhn's work and the reception of it can be localized.
coördinator	prof. dr. J.W. Romeijn
lecturer	prof. dr. J.W. Romeijn
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Researchmaster Philosophy
phase	bachelor
period	semester I a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · M. Friedman (1999), Stanford Kant Lectures, CSLI publications, <i>Dynamics of Reason</i> · T. Kuhn (1962), University of Chicago Press, <i>The Structure of Scientific Revolutions</i>, third edition
language	English

11. CONSEQUENTIALISM

code	FI184AS
objectives	The aim of this course is to familiarise students with the main philosophical debates around consequentialism. At the end of the course, students should know about the historical roots of consequentialism and its most prominent contemporary versions, should understand the main arguments in favour and against consequentialism, be able to distinguish the different types of consequentialism and grasp the arguments that speak for and against them and be able to apply consequentialist reasoning to more applied ethical problems.
contents	Alongside deontology and virtue ethics, consequentialism stands as one of the three prominent approaches to ethics. Its basic idea is that the moral value of an act – or other things we want to evaluate, such as motives, rules and institutions – is determined by its consequences. In this course, we will try to understand the different varieties of consequentialism and consider the main arguments for and against consequentialism. The course starts with an overview of what consequentialism is and what different forms of consequentialism there are. We will then discuss a selection of some of the arguments for and against consequentialism. For example, is consequentialism too demanding as a moral theory? Can consequentialists be good friends? Is consequentialism compatible with a concern for rights, justice and fairness? We also discuss which forms of consequentialism are most plausible. Should consequentialists focus on actual or on expected consequences? Should consequentialists be rule, act or global consequentialists? Should consequentialism be scalar?
coördinator	dr. A.T. Schmidt
lecturer	dr. A.T. Schmidt
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master

period	semester II b
credits	5 EC
literature	· <i>Readings will be made available ahead of the class</i>
language	English
assessment	essay Students are examined based on one paper they write at the end of the course
prerequisites	Basic knowledge in ethics required

12. CORE ISSUES: EMBODIED MINDS AND ENACTIVISM

code	FI1841CI4
objectives	· Students have knowledge about the topics dealt with in the course and are capable to use this knowledge in speech and writing. · Students are able to give their informed opinion on the topics dealt with in the course in speech and in writing.
contents	The idea that minds should be seen as necessarily tied to a body has been the guiding idea of philosophical and scientific work on embodied cognition, currently often referred to as enactivism or '4E' (Embodied, Embedded, Extended, Enactive). This philosophical field draws on very diverse sources that range from robotics, dynamical systems theory, neuroscience, psychology, biology, psychiatry and phenomenology. This diversity shows itself, for example, in enactivist approaches that turn to philosophers like Merleau-Ponty and Sheets-Johnstone to articulate notions like 'mindful bodies'. In contrast, someone like Andy Clark interprets the body as a computational platform that is intrinsically connected to technological mind-extensions. This course aims to introduce the main issues in developing the notion of embodied minds and the ways in which phenomenology, evolution, movement and technology are brought together.
coördinator	dr. F.A. Keijzer
lecturer	dr. F.A. Keijzer
programme	Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II b
credits	5 EC
literature	· <i>Will be announced through Student Portal</i>
language	English
assessment	homework exam Homework assignments

13. CORE ISSUES: KANT AND KANTIAN ETHICS

code	FI1741CI3
objectives	Knowledge of the arguments in defense of Kant's and Kantian ethics; knowledge of classic and recent objections against them. Ability to interpret the relevant texts, analyse the arguments contained therein, evaluate their strengths and weaknesses, and ar-

	articulate clearly and cogently a philosophical position on these issues.
contents	Kant and current Kantian moral theorists have the ambition to articulate and defend a universally valid moral principle, a principle they typically see as grounded in human rational capacities. What exactly are the arguments for their views, and are these arguments convincing? How do current Kantians respond to some of the classic objections? Can Kantian moral rationalism survive evolutionary debunking arguments, empirical psychological accounts of moral motivation, desire-based accounts in action theory, and relativist, skeptical, and naturalist objections? These are some of the questions that are central to this course. We will discuss core texts from Kant and Kantians as well as classic objections formulated by their opponents.
lecturer	prof. dr. P. Kleingeld
programme	Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	<i>Will be communicated via Nestor</i>
language	English
format	lecture, seminar Lecture, seminar
assessment	written exam written exam, assignments
prerequisites	Admitted to Research Master Programme

14. CORE ISSUES: NIHILISM

code	FI1841CI1
objectives	Students will gain an in-depth understanding of various versions of nihilism in recent analytic philosophy. They will also reflect on the role nihilism plays in philosophical debates.
contents	This course will provide an in-depth overview of various versions of nihilism in contemporary analytic philosophy, such as moral nihilism, nihilism about normativity, nihilism about responsibility, eliminativism about propositional attitudes, nihilism about pain, and nihilism about truth. The aim is to identify common patterns of argument, common objections, and common strategies for answering the objections. More generally, this course aims to clarify the role that nihilism plays in various philosophical debates.
lecturer	prof. dr. B. Streumer
programme	Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
language	English
format	lecture

15. CORE ISSUES: PHILOSOPHY AND ITS PAST

code	FI1741CI2
objectives	<ul style="list-style-type: none">· knowledge of key debates regarding aims and methods in the history of philosophy· discuss and develop the students' own projects in the light methodological concerns
contents	Why and how do we study philosophy and its history? There are many possible answers to this question. But while none of these answers seems to be wrong, not all of them are compatible. The central aim of this course is to think through your own ideas and to discuss means of developing a methodologically convincing approach to the history of philosophy. The course will be divided in three phases. (1) We will begin with an overview of methodological debates on the relation between philosophy and its history. (2) In view of established methodological criteria, we will assess a small selection of studies on medieval and modern philosophy. (3) Finally, we will focus on some of your own ideas and discuss how they can be refined in the light of current research.
coördinator	prof. dr. M. Lenz
lecturer	prof. dr. M. Lenz
programme	Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none">· <i>Literature will be announced at the beginning of the course</i>
language	English
format	lecture, seminar seminar

16. CRITICAL THEORY

code	FI143TS
objectives	Topic specific objectives: <ul style="list-style-type: none">· knowledge about the tradition of Frankfurt School critical theory as one of the major currents of 20th century social and cultural thought,· the ability to critically examine arguments in social and political philosophy and in cultural theory from the perspective of critical theories,· the ability to reason about current social and cultural issues philosophically with the help of critical theories. General philosophical objectives: <ul style="list-style-type: none">· to improve skills in identifying and evaluating philosophical arguments,· to improve skills in finding relevant literature and to critically evaluate the arguments of different theories,· to improve skills in communicating philosophical arguments in written form,· to apply philosophical theories to issues of political relevance.

contents	<p>This course will focus on the critical social theory of the “Frankfurt School” and its subsequent development. Building on the work of Marx, Weber, Freud and Lukács, the critical theory of the Frankfurt School was conceived in the 1920s as a research program that aimed to explain the persistence of oppression, violence and authoritarianism in modern societies by drawing on insights from ideology theory, cultural theory, psychoanalysis and philosophy. While deeply committed to the Enlightenment, its main representatives, Max Horkheimer and Theodor W. Adorno developed a radical philosophical critique of modern society and modern thought which they see as fundamentally determined by an imperative of domination which encompasses social and personal relations as well as the relation of humans to nature. According to this view, the rise of totalitarianism in the 20th century is essentially connected to the conceptions of subjectivity, nature and reason on which not only liberal societies draw but which are also part of modern philosophy. These premises entail considerable consequences not only for political thought, but also for moral philosophy, ethics and aesthetics.</p> <p>The claims of the Frankfurt School have subsequently been fundamentally revised by other theorists especially in regard to the normative foundations of critical theory. In the course, we will discuss in particular Jürgen Habermas’s proposal to describe the potential for non-oppressive social rationalization in terms of the practice of communication and Axel Honneth’s critical theory that is based on a reconstruction of intersubjective relations of recognition. The course will focus on getting a clear understanding of the main claims of historical and contemporary critical theories, on their normative impact on our contemporary thinking about justice and the good life and on whether they can contribute insights to current debates in philosophy.</p>
lecturer	dr. U.T.R. Stahl
programme	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester II b
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Access to other primary texts will be organized in class</i> · M./Adorno Th. W. (2002), <i>Dialectic of Enlightenment</i>, Stanford University Press (ISBN: 978-0804736336), € 25.00
language	English
format	seminar seminar
assessment	written exam written assignments, essay
prerequisites	Social and Political Philosophy 1; some knowledge of classic German philosophy (Kant, Hegel and Marx) will be helpful.
remarks	Weekly reading questions, one text introduction during the course, an essay at the end of the course

17. DEMOCRACY AND COLLECTIVE DECISION-MAKING

code	FI183DCD
objectives	This course introduces students to a variety of issues in contemporary democratic theory with special focus on various collective decision-making procedures and their justification.
contents	We explore theories of democracy from liberal democracy to deliberative democracy, the pros and cons of different decision rules, the possibility of rational collective decision making and the rationality and ethics of voting. Readings will be drawn from a variety of different contemporary theorists.
programme phase	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
period	bachelor
credits	semester II b
literature	5 EC
language	· <i>Papers and book chapters to be provided electronically.</i>
format	English
assessment	lecture
prerequisites	written assignment(s) Social and Political Philosophy

18. DEMOCRATISING METHOD, OR THE CLASSICAL PRAGMATISTS ON TRUTH AND DEMOCRACY

code	FI184DM
objectives	<ul style="list-style-type: none">· Acquire insight into the pragmatist school of philosophy and the conceptual displacements it implies in relation to philosophical questions about representation, truth, action, democracy.· Learn how to situate the pragmatists in the history of philosophy.· Ability to discuss and write about this body of philosophy.
contents	Philosophers have largely tended to treat truth as absolute. Classical Pragmatism sees truth, instead, as necessarily existing in the context of practical concerns. Peirce famously wrote that truth is “the opinion which is fated to be ultimately agreed to by all who investigate” (“How to make our ideas clear”) and, in <i>Democracy and Education</i> , Dewey claimed that the view of progress as an approximation “to a final unchanging goal is the last infirmity of the mind in its transition from a static to a dynamic understanding of life”. It is through such claims that the pragmatists reconceptualize notions of truth, practice and action, and relate them to the democratic project. The course aims to critically analyze and disentangle such views, but also to attempt to make sense of how and why the pragmatists attempt to challenge what they reconstruct as the rationalist philosophical views on cognition as separated from action, and on truth as abstracted from inquiry. We will read pieces from C. I. Lewis, Peirce, James and Dewey relevant to the questions and aims of the course.
lecturer	Dr. J.P Bruner
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy

	and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II b
credits	5 EC
literature	· <i>Relevant selection of selection of primary texts will be made available on Student Portal</i>
language	English
prerequisites	Familiarity with Philosophy and/or History of Philosophy. The course is open for students from other programs provided that they have taken some Philosophy courses before.

19. EARLY MODERN NATURAL PHILOSOPHY: THE ORIGINS OF THE SCIENTIFIC WORLD PICTURE

code	FI183LG
objectives	<ul style="list-style-type: none"> · Acquire knowledge about significant features of natural philosophy and early modern science during the 'Scientific Revolution' (17th–18th centuries). · Develop ability to understand, reconstruct, compare and discuss different arguments and philosophical perspectives in their historical contexts. · Develop reading and writing skills.
contents	<p>Today, the dominant narrative about ourselves and the world we live in is that the empirical sciences (from quantum physics and cellular biology to anthropology and climatology) are the main source of authority in matters of truth and fact-making. This account goes back at least as far as the seventeenth century, a time when natural philosophers challenged the metaphysical and empirical bases of the Aristotelian picture of the universe, and eventually articulated significant aspects of our current 'scientific world picture'.</p> <p>What will be of interest to us is (1) how the Aristotelian matter–form distinction came to be replaced by particle-based theories of matter and (2) how the 'scientific' modes of investigation (e.g., experiments, instruments, etc.) came to gain the authority we see them have today. We will disentangle these questions by reading excerpts from better known natural philosophers (e.g. Descartes, Galileo, Newton) and lesser known natural philosophers (e.g. Digby, Cavendish).</p>
lecturer	dr. L. Georgescu
programme	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>Relevant selection of selection of primary texts will be made available on Student Portal.</i>
language	English
assessment	essay

A couple of small assignments during class. Active participation during seminars.

prerequisites History of Early Modern Philosophy

20. EPISTEMOLOGY AND PHILOSOPHY OF SCIENCE 2

code FI162KWL2

objectives Students gain knowledge of central topics in epistemology and philosophy of science. They gain competence with formal techniques which are used in the analysis of concepts in epistemology and how they can be meaningfully applied. They will also master the conceptual apparatus of philosophy of science sufficiently to give a critical analysis of knowledge claims that are made by science.

contents In this course, a wide range of research in epistemology and philosophy of science will be covered. We introduce philosophical theories about how, both in science and otherwise, we gain beliefs and ultimately knowledge. Discussions on this topic will be carried out with a mathematical approach and in the lectures a number of formal methods will also be introduced. A thorough introduction to the use of models and methods in science will also be provided, with an eye to a better understanding of the basis and significance of scientific knowledge.

coördinator prof. dr. J.W. Romeijn

lecturers dr. L. Henderson, prof. dr. J.W. Romeijn

programme Ba Philosophy

phase bachelor

period semester II b

credits 7.5 EC

literature · [· *Reader met teksten (beschikbaar gemaakt op Nestor)*

language English and Dutch

format lecture, seminar

Lecture and seminar

assessment written exam

Schriftelijke opdrachten met begeleiding tijdens het werkcollege, en een schriftelijk tentamen

prerequisites Logica en argumentatief schrijven or Reasoning and Arguing
Ken- en wetenschapsleer 1 or Wetenschapsfilosofie Minor

21. ETHICS 2: CURRENT ISSUES IN ETHICS AND POLITICS

code FI182CI

objectives - Knowledge of literature from normative and applied ethics and political philosophy
- Skill in analyzing case studies from different moral and political points of view

contents Whether it is the credit crisis, the justifiability of war, the animal welfare policy in the Netherlands, the smoking ban, or palliative sedation, many current issues are ethical in nature. This course focuses on the current relevance of ethics; and how ethics can contribute to debates on current issues. After a brief overview of

normative ethics, a number of current themes are analyzed on the basis of case studies. The main aim is to develop the skills to independently apply insights from ethics to questions from current ethical and political events.

lecturer	H.M. Veluwenkamp
programme	Ba Philosophy
phase	bachelor
period	semester I b
credits	7.5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Artikelen zelf te downloaden (referenties via Nestor)</i> · Hugh LaFollette (red), <i>Ethics in Practice: An Anthology</i>, Wiley-Blackwell, 2006, vierde druk (ISBN: 978-0470671832)
language	English and Dutch
format	seminar, lecture
assessment	written exam, written assignment(s) Schriftelijk tentamen met essayvragen
prerequisites	Ethics 1, Social and Political Philosophy, or a comparative introduction to ethics and political theory

22. ETHICS 3: FREEDOM AND RESPONSIBILITY

code	FI183BS
objectives	To acquire knowledge of and insight in contemporary debates about freedom of the will and responsibility: different conceptions of free will and responsibility, and their strengths and weaknesses.
contents	The focus of this course will be the philosophical debate concerning freedom of the will. We examine the leading conceptions of freedom of the will, and the classic positions on the metaphysical issues regarding free will. Furthermore, we examine moral responsibility in relation to freedom of the will.
lecturer	prof. dr. B. Streumer
programme	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester I b
credits	5 EC
language	English
format	lecture, seminar Lectures/seminar style (mixed course format)
assessment	written exam written exam
prerequisites	Ethiek 1 (Introduction to ethics), or another course in the area of ethics, social, and political philosophy.

23. ETHIEK 1

vakcode	FI131ETH1
doel	Kennis van de belangrijkste ethische en meta-ethische theorieën, en van de argumenten voor en tegen deze theorieën.
inhoud	Iedereen heeft morele opvattingen: ideeën over wat goed en

	kwaad is, en over hoe mensen zich horen te gedragen. Dit college geeft een overzicht van filosofische theorieën die deze opvattingen proberen te systematiseren: consequentialisme, Kantiaanse ethiek, sociale-contracttheorie en deugdethiek. Ook gaan we in op de status van morele opvattingen: zijn zulke opvattingen subjectieve gevoelens, of zijn sommige morele opvattingen objectief juist en andere objectief onjuist?
docent	Dr. Bart Streumer
programma	Ba Filosofie
fase	propedeuse
periode	semester I a
studielast	7.5 EC
literatuur	· TBA
taal	Nederlands
vorm	werkcollege, hoorcollege
toets	schriftelijk tentamen

24. ETHIEK 2: MORELE PSYCHOLOGIE EN META-ETHIEK

vakcode	FI142ETH
doel	Kennis van discussies in de morele psychologie en meta-ethiek. Inzicht in wat morele normen zijn en welke capaciteiten mensen nodig hebben om morele oordelen te vormen.
inhoud	<p>Onze beslissingen zijn vaak het gevolg van toevallige factoren en zijn veel minder rationeel dan we zelf denken. Wat betekent dit voor de ethiek? Kunnen we nog wel volhouden dat mensen moreel moeten handelen als hun gedrag bepaald wordt door de geur die ze ruiken, of doordat ze in een spiegel kijken? Kan de rede nog wel een centrale rol spelen bij het bepalen van hoe je moet handelen als we argumenten vooral gebruiken om wat krom is recht te praten?</p> <p>Het eerste deel van deze cursus betreft de morele psychologie. De vraag die daarin centraal staat is in hoeverre onze ethische opvattingen over moreel handelen, morele emoties, normen en waarden moeten worden aangepast op grond van recente inzichten uit de psychologie. Het contrast tussen rationalisme en sentimentalisme vormt daarbij de rode draad.</p> <p>Het tweede deel richt zich op de meta-ethiek. Ter sprake komen prominente opvattingen over de aard van de morele taal en de moraal zelf. Stromingen die aan bod komen zijn naturalisme, non-naturalisme, non-cognitivism, relativisme en error theory.</p>
coördinator	prof. dr. F.A. Hindriks
docenten	dr. H.W.A. Evers, prof. dr. F.A. Hindriks
programma	Ba Filosofie
fase	bachelor
periode	semester II a
studielast	7.5 EC
literatuur	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Additional readings announced on Nestor</i> · Oxford: Routledge, Matthew Chrisman (2017), <i>What Is This Thing Called Metaethics?</i> (first edition),

	· Oxford: Routledge, Valerie Tiberius (2015), <i>Moral Psychology: A Contemporary Introduction</i> (first edition),
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	schriftelijk tentamen, essay
entree	Ethiek 1, Goed en Kwaad: Inleiding in de Ethiek

25. EVOLUTIONARY GAME THEORY

code	FI184EGT
objectives	This course provides students with a friendly introduction to evolutionary game theory with a focus on applications in both the social sciences and philosophy. Students will learn the tools of evolutionary game theory and how they differ from other methods employed in the social sciences, as well as how to model and analyze various strategic scenarios. Students will also come to better understand how tools from evolutionary game theory can inform theorizing about social norms, conventions and the social contract.
contents	Game theory studies rational decision-making in interactive strategic scenarios. Evolutionary game theory describes the strategies people employ in strategic scenarios as a result of a learning process. Evolutionary game theory has been used by social scientists and philosophers alike to better understand social dilemmas, conventions, social norms and distributive justice. This course provides an introduction to evolutionary game theory and its applications in politics, philosophy and economics. We also discuss experimental results when relevant.
coördinator	dr. J.P. Bruner
lecturer	dr. J.P. Bruner
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· <i>Papers and book chapters will be provided electronically</i>
language	English
format	seminar
assessment	essay
prerequisites	No background knowledge in game theory or philosophy is presupposed.

26. FEMINIST PHILOSOPHY AND THE QUESTION OF WOMAN

code	FI173CK
objectives	To understand the different ways the question 'what is a woman?' has been approached and answered in the history of feminist thought and how those answers give rise to differing programmes

of feminist liberation. To gain knowledge of key concepts within feminist philosophy, such as the notion of woman as Other (and the different ways this has been interpreted), the idea of gender performativity and the sex/gender distinction. To better understand how contrasting approaches to female identity respond and relate to one another, and to examine central issues in feminist philosophy related to questions of identity, such as the body, oppression and complicity.

contents This course will focus on the issue of female identity and the question 'what is a woman?' From Simone de Beauvoir to the present day, feminist theorists have posed this question and sought to answer it through various means, including phenomenological analyses of the situation of woman, the development of metaphysical accounts of gender, appeals to arguments from social construction, and analyses of oppressing factors that have been thought to universally characterise female experience. The aim of this course will be to examine different answers that have been given to the question 'what is a woman' and look at ways in which we can conceive of female identity as something that has been identified as both liberating and restricting.

coördinator dr. C.E. Knowles

lecturer dr. C.E. Knowles

programme Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses

phase bachelor

period semester I a

credits 5 EC

literature

- *Additional texts will be made available online*
- Oxford University Press, 1997) (ISBN 0192892703 of), *Feminisms* ed. Sandra Kemp and Judith Squires (ISBN: 9780192892706)

language English

format seminar

Lectures/seminars (mixed course format)

assessment report

Final paper

remarks Feminisms: this is a useful course reader to have, but only chapters 32, 38, 40 and 48, will be assigned as essential course reading

27. FICTION AND IMAGINATION

code FI184EM

objectives Students will become familiar with the main contemporary debates about the interpretation of fiction within philosophy of language and esthetics.

contents This course introduces contemporary issues in the intersection of philosophy of fiction and philosophy of language. What does the name "Frodo" refer to? Is the statement "Frodo is a hobbit" true, false, or neither? And how about "Frodo doesn't exist"? Is Lord of the Rings about "about" fictional characters, or about hobbits, or neither? What is the role of pretense or imagination in the

	interpretation of fiction? Does every story have a narrator? Why do we feel sad for fictional characters we know never existed? How do we engage with morally deviant or impossible stories? We'll discuss the answers to such questions by studying foundational texts by Frege, Meinong, Russell, Kripke, and Lewis, as well as more contemporary authors in esthetics and related fields like Walton, Friend, and Zalta.
coördinator	dr. E. Maier
lecturer	dr. E. Maier
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II b
credits	5 EC
literature	· <i>Articles and book excerpts, to be announced and linked to or made available on Nestor</i>
language	English
prerequisites	First-order logic
remarks	We start with traditional lectures to introduce the basics. Then we simulate an academic conference, i.e. students choose a topic (from a list of suggestions) and write an abstract (2p paper) presenting an original take on the topic/reading(s). After receiving feedback, students present the research they did on their chosen topic in the final lecture slot.

28. FILOSOFIE & MAATSCHAPPIJ 1: PUBLIEKSGERICHT SCHRIJVEN

vakcode	FI164FM1
doel	Leren hoe je inhoudelijke en stilistische keuzes afstemt op een breed lezerspubliek. Kennis opdoen van diverse (journalistieke) technieken. Ervaring opdoen met het schrijven van toegankelijke filosofische teksten, bijvoorbeeld in de vorm van een column of essay. Ontdekken hoe je als filosoof kunt inspelen op maatschappelijke actualiteiten.
inhoud	In deze cursus ontwikkel je vaardigheden om over filosofie te schrijven voor een breed publiek. Door middel van uiteenlopende schrijfopdrachten leer je hoe je op aantrekkelijke wijze verslag doet van (eigen) filosofisch onderzoek. Daarbij maak je onder meer gebruik van journalistieke technieken. Je leert je te verplaatsen in niet-filosofisch geschoolde lezers en in te spelen op actuele maatschappelijke kwesties. Je krijgt inzicht in diverse 'populaire' tekstgenres waarvan je je als filosoof kunt bedienen. Ook geeft de cursus een beeld van de Nederlandse 'publieksfilosofie' en van publieksmedia waarin filosofen zich (schrijvend) manifesteren. Verder is er aandacht voor de rol van journalistiek in de moderne democratische samenleving en voor enkele actuele ontwikkelingen binnen deze professie.
docent	drs. J.W.M. Kok

programma	Ma Filosofie, Ma Filosofie en Educatie, Ma Filosofie en Maatschappij
fase	master
periode	semester I a
studielast	5 EC
literatuur	· <i>Zie Studiehandleiding op Nestor</i>
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	schriftelijke opdracht(en) Schriftelijke opdrachten (3)
entree	Toelating tot het masterprogramma Filosofie en Maatschappij

29. FILOSOFISCHE INTERVENTIES IN ACTUELE VRAAGSTUKKEN

vakcode	FI164FM2
doel	Studenten moeten aan het eind van de cursus in staat zijn om zelf filosofisch te interveniëren in een actueel vraagstuk. Hiervoor is nodig: <ul style="list-style-type: none">· inhoudelijk kennis van voor dat vraagstuk relevante filosofische opvattingen.· leren kennen van verschillende types filosofische interventies:<ul style="list-style-type: none">· - verschillende producten (opiniestuk voor krant, verslag voor de gemeente, video, etc.)· - verschillende filosofische stijlen (analytisch-conceptueel, historisch, etnografisch, etc.)· helder filosofisch argumenteren en schrijven voor een niet-filosofisch publiek· leren zelf onderzoek doen naar een actueel thema (onder begeleiding)
inhoud	<ul style="list-style-type: none">· het terrein verkennen waarin je wilt werken en hierover rapporteren en gecoacht worden door de docent(en)· parallel nadenken over de interventie en doen van daarvoor noodzakelijk filosofisch onderzoek· voortgangsrapporten indienen tijdens de cursus· opzetten en uitvoeren van de filosofische interventie, inclusief verslaglegging· een keer per week elkaar ontmoeten – ofwel plenair, ofwel in deelgroepen.· bijwonen gastsprekers over filosofie bedrijven in een niet-filosofische omgeving
coördinator	dr. J.A. Harbers
docenten	dr. J.A. Harbers, dr. M. Pauly
programma	Ma Filosofie en Maatschappij
fase	master
periode	semester I
studielast	10 EC
literatuur	· <i>none</i>
taal	Nederlands
vorm	workshop

toets	Workshop - en derhalve aanwezigheid verplicht essay, verslag filosofisch onderzoeksverslag, filosofische interventie, voortgangsrapportages, eindportfolio
entree opm	BA-Wijsbegeerte verplicht vak F&M MA-Wijsbegeerte

30. GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE 2: MIDDELEEUWEN

vakcode	FI171GF2
doel	Studenten: 1. maken kennis met centrale denkers uit de geschiedenis van de filosofie van de middeleeuwen, 2. zijn in staat middeleeuwse filosofische teksten in vertaling te lezen, 3. zijn in staat argumenten uit middeleeuwse filosofische teksten te reconstrueren en te beoordelen, 4. zijn in staat schriftelijk verslag te doen van hun reconstructies en beoordelingen.
inhoud	In deze cursus kijken we naar een aantal centrale teksten en argumenten uit de geschiedenis van de middeleeuwse filosofie. De focus ligt daarbij op een drietal auteurs: Boethius, Anselmus van Canterbury, en Thomas van Aquino. In zijn <i>Vertrouwing van de Filosofie</i> vroeg Boethius zich af of de toekomst vastligt, en of dat betekent dat mensen geen vrije wil hebben en dus ook niet verantwoordelijk zijn voor hun daden. Tijdens de cursus lezen we de laatste twee boeken van de <i>Vertrouwing</i> . Anselmus van Canterbury werd beroemd met een filosofisch bewijs voor het bestaan van God. Tijdens de cursus onderzoeken en evalueren we dit argument aan de hand van Anselmus' Prologion en enkele middeleeuwse kritieken. In zijn <i>Summa</i> ontwikkelde Thomas van Aquino gedetailleerde visie op de relatie tussen lichaam en ziel en het menselijk kenvermogen. In het laatste deel van de cursus lezen we selecties uit Thomas' werk.
docent	Dr. H.T. Adriaenssen
programma	Ba Filosofie
fase	propedeuse
periode	semester I b
studielast	7.5 EC
literatuur	· Hackett: Indianapolis, 2014, Thomas Aquinas, <i>Basic Works</i> , ed. Jeffrey Hause en Robert Pasnau (ISBN: 1624661246)
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	essay, schriftelijk tentamen Tentamen(s), schrijfpdracht(en)

31. GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE 4: DE 19E EN 20E EEUW

vakcode	FI171GF4
doel	<ul style="list-style-type: none">· De student kent belangrijke filosofische scholen en tradities van de 19e en 20e eeuw· De student kan moeilijke filosofische teksten kritisch lezen, vergelijken en evalueren· De student is in staat belangrijke theorieën van o.m. Hegel, Nietzsche, Husserl en Heidegger te articuleren· De student is in staat complexe argumenten helder weer te geven in essays geschreven in wetenschappelijke stijl
inhoud	In dit vak bestuderen we de belangrijke filosofische ontwikkelingen in de 19e en 20e eeuw. Aangewakkerd door Kants kritische filosofie ontstaat in de romantische periode het Duits Idealisme waarin kennis van het absolute centraal staat. Hegels absoluut idealisme stelt begrip van de geschiedenis centraal in de zogenaamde zelfbewustwording van de geest. Met Schopenhauers filosofisch pessimisme treden in dezelfde periode problemen aangaande de menselijke existentie op de voorgrond welke in de filosofie van Nietzsche verder worden uitgewerkt. De 20e eeuw laat zich kenmerken door de split in continentale en analytische filosofie, waar wij in dit vak uitvoerig op in zullen gaan.
coördinator	C.M.A. van Mazijk
docent	C.M.A. van Mazijk
programma	Ba Filosofie
fase	propedeuse
periode	semester II b
studielast	7.5 EC
literatuur	<ul style="list-style-type: none">· <i>Online syllabus</i>
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	schriftelijk tentamen Twee deeltentamens en een schrijfopdracht

32. GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFIE 6: KUNSTFILOSOFIE VAN DE VERLICHTING TOT NU

vakcode	FI152GF6
doel	Na afloop van deze cursus kan de student: <ul style="list-style-type: none">· uitleggen hoe moderne opvattingen over de kunst en haar autonomie, evenals de hierin ontwikkelde terminologie, zijn ontstaan in Verlichting en Romantiek en zich verder hebben ontwikkeld tot aan het eind van de 20e eeuw.· belangrijke teksten uit deze geschiedenis interpreteren en in hun historisch kader plaatsen.· uitleggen wat vanaf de Romantiek het belang is van de kunsten en hun theorieën voor de filosofie.· uitleggen hoe in deze geschiedenis, kunst, kunstgeschiedenis en kunstfilosofie met elkaar samenhangen.· uitleggen wat de discussie over “het einde van de kunst” behelst en hoe deze discussie zich verhoudt tot de geschiedenis van de moderne kunst en de moderne kunstfilosofie

inhoud	Het begrip 'kunst' zoals wij het vandaag gebruiken heeft zijn oorsprong in de Verlichting en de Romantiek. Tegelijk met de nieuwe uitdrukkingen 'schone kunsten' en 'kunst' is de filosofische reflectie op deze kunsten opgekomen. Hierbij zijn onder andere begrippen als 'het schone', 'het sublieme', 'smaak' en 'aesthetica' ontwikkeld. In de Romantiek is niet alleen sprake van filosofische reflectie op kunst, maar worden andersom de kunsten ook beschouwd als zeer belangrijk voor de filosofie. In de 19e eeuw en 20e eeuw hebben de kunsten vervolgens een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt en de kunstfilosofie is hen daarin gevolgd. In de kunstfilosofie worden veel aspecten van de kunsten besproken: hun schoonheid, hun autonomie, hun metafysische, politieke, morele en existentiële betekenis, en nog veel meer. Aan het eind van de 20e eeuw lopen deze ontwikkelingen uit op de discussie over 'het einde van de kunst'. In deze cursus wordt eerst de kunstfilosofie van Verlichting en Romantiek behandeld, met aandacht voor denkers als Burke, Kant, Schiller, Schelling en Hegel. Het tweede deel gaat over de voortgang van de filosofische reflectie op kunst bij Schopenhauer, Nietzsche, Heidegger, Adorno, Danto, Lyotard en Rancière.
coördinator	dr. C.E. Evink
docent	dr. C.E. Evink
programma	Ba Filosofie
fase	bachelor
periode	semester I b
studielast	7.5 EC
literatuur	· Kai Hammermeister, <i>The German Aesthetic Tradition</i> , Cambridge University Press 2002 (ISBN: 0 521 78554 5), ca. € 29,00
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	essay, schriftelijk tentamen

33.GLOBAL JUSTICE: A PPE PERSPECTIVE

code	FI183AS
objectives	Upon completion of this course, students will be familiar with the main theoretical normative debates around global justice; will be aware of the broad empirical context within which such questions arise and be able to integrate philosophical questions with some salient empirical concerns; will be familiar with normative debates around migration, global health and international economic justice and able to integrate such applied issues with the more theoretical normative questions explored in the first half.
contents	The aim of this course is to familiarise Bachelor students with some of the theoretical and practical questions around global justice. While the focus will be philosophical, the approach towards these questions integrates elements from Philosophy, Politics, Economics

(PPE). In the first half, we will address some fundamental normative questions around global justice, such as What are our duties towards the global poor? Is nationalism defensible in a globalized world? Does distributive justice apply across borders? By invoking empirical questions and ideas from social science, we will then apply those theoretical debates to issues such as global health, migration, and economic justice. While the course takes an integrated PPE perspective, a formal PPE background is not required to participate.

coördinator	dr. A.T. Schmidt
lecturer	dr. A.T. Schmidt
programme	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none">· <i>A reading list will be made available ahead of class</i>
language	English
format	lecture lecture, most sessions will start with a lecture but will also contain classroom debates
prerequisites	While the course takes an integrated PPE perspective, a formal PPE background is not required to participate Political Philosophy desirable

34. GOOD AND EVIL: INTRODUCTION TO ETHICS

code	FI080GEK
objectives	Knowledge of important ethical and meta-ethical theories, and of the arguments for and against them.
contents	Everyone has moral views: ideas about what is good and evil, and about how people ought to behave. This course gives an overview of philosophical theories that try to systematize such judgements. It includes consequentialism, Kantian ethics and virtue ethics, among other theories. We will also consider the status of moral judgements: are they mere subjective feelings, or are moral judgements objectively correct or incorrect?
coördinator	dr. H.W.A. Evers
lecturer	dr. H.W.A. Evers
programme	Ba Philosophy of a Specific Discipline, Minor Filosofie
phase	bachelor
period	semester I a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none">· <i>Additional reading will be made available on Nestor.</i>· Russ Shafer-Landau, <i>The Fundamentals of Ethics</i> (third edition). Oxford University Press, 2011.
language	English
format	lecture Lectures
assessment	written exam Written exam
prerequisites	None

35. HEIDEGGER'S BEING AND TIME

vakcode	FI183BT
doel	<ul style="list-style-type: none"> · De student kan zelfstandig moeilijke passages van Heideggers hoofdwerk Zijn en Tijd lezen en begrijpen. · De student is bekend met de belangrijkste ideeën die Heidegger ontwikkelt in zijn existentiële fenomenologie en kan deze helder articuleren in een essay geschreven in academische stijl.
inhoud	Heideggers (1889-1976) hoofdwerk Zijn en Tijd (1927) heeft een sterke invloed uitgeoefend op de twintigste-eeuwse continentale filosofie. Heidegger stelt in dit werk de zijnsvraag centraal en ontwikkelt baanbrekende ideeën binnen de fenomenologische, existentiële en hermeneutische tradities. In dit vak bestuderen we Zijn en Tijd zorgvuldig door een selectie van de belangrijkste fragmenten te lezen.
coördinator	C.M.A. van Mazijk
docent	C.M.A. van Mazijk
programma	Ba Filosofie
fase	bachelor
periode	semester II a
studielast	5 EC
literatuur	· <i>Syllabus</i>
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege
toets	essay

36. HISTORY OF PHILOSOPHY I: FROM PLATO TO HUME

code	FI170GES1
objectives	Introduction to the history of Western philosophy from classical antiquity to the Enlightenment.
contents	<p>In this course we will become acquainted with central arguments and figures from the history of philosophy which have shaped and continue to shape the way we think.</p> <p>We will look at philosophers from classical antiquity, the middle ages, and the early modern period, studying their arguments about such topics as: the structure of reality; the nature of knowledge; scepticism; the good life; free will; life and death.</p>
coördinator	dr. L.A. Joosse
lecturer	dr. L.A. Joosse
programme	Ba Philosophy of a Specific Discipline, Minor Filosofie
phase	bachelor
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>We will use selections from primary texts, which will be made available online.</i>
language	English

format	lecture Lectures
assessment	written exam Written exam
prerequisites	Not applicable

37. HISTORY OF PHILOSOPHY II: 19TH AND 20TH CENTURY

code	FI180GES2
objectives	<ul style="list-style-type: none">· Knowledge about core philosophical movements and problems in the history of modern philosophy;· The ability to explain important relations between philosophical, scientific and cultural developments in the late eighteenth, nineteenth, up to the twentieth century;· The ability to critically read philosophical texts and evaluate philosophical arguments with regard to historical context and contemporary standards
contents	<p>This course focuses on different developments of western philosophy in the nineteenth and twentieth century. In particular, we will analyze how Kant's Copernical Revolution ushered in various attempts to find new starting points and new ways of doing philosophy. We will initially go over some fundamental stages of this itinerary, including Hegel, Marx, Freud and Nietzsche. This will provide us with essential theoretical and historical tools for a critical orientation in the manifold philosophical times inaugurated, developed or subverted by Arendt, Heidegger, Wittgenstein, Benjamin, Foucault, Deleuze (i.a.).</p> <p>The main goal consists in becoming acquainted with distinguished modern philosophers that have shaped our way(s) of thinking and living till today. Nevertheless, we will not overlook other approaches, conceptual paradigms and perspectives that are increasingly influencing both the philosophical and current public debates.</p>
coördinator	dr. S. Mazzini
lecturer	dr. S. Mazzini
programme	Ba Philosophy of a Specific Discipline, Minor Filosofie
phase	bachelor
period	semester I b
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none">· <i>A selection of primary and secondary literature will be made available via Nestor</i>
language	English
format	lecture Lecture
assessment	written exam written exam

38. HISTORY OF PHILOSOPHY, POLITICS, AND ECONOMICS

code	FI174PPEH
objectives	Upon completion of the course the student have:

- advanced knowledge and understanding of some key moments in the history of PPE
- Upon completion of the course the student are able to:
- explain and critically reflect on some key moments in the history of PPE
- explain and critically reflect on the views of major philosophers including Aristotle, Hobbes, Hume, Smith and Marx, as well as more modern authors such as Jevons, Keynes and Hayek.
- critically compare the contributions of these traditions and authors on debates concerning issues such as capital, class, consumption, democracy, equality, government, information, growth, justice, labour, market, money, paternalism, political authority, private property, society, taxation, trade, value, voting, wages, wealth
- report on research in an academically sound way both orally and in written form.

contents

While the name of 'PPE' dates back to the early 20th century, the combined study of philosophical, political and economic questions is at least as old as Plato and Aristotle, and today's PPE research frequently refers to these historical predecessors. This course provides an in-depth reading of some key texts from the 'long' history of PPE. We examine Aristotle and its medieval reception on political authority and governance; Machiavelli on forms of government and 'Realpolitik'; Hobbes' political philosophy and its modern interpretations; Adam Smith and the invisible hand. We deepen our understanding of the key debates in the 19th and 20th centuries about economic growth, structural and social change, capital and labour (Smith and Marx), choice and freedom (Jevons) and Keynes and Hayek on information, uncertainty and private property, the state and democracy.

lecturers

prof. dr. L.W. Nauta, dr. B.P.A. Gales

programme

Msc Philosophy, Politics and Economics

phase

master

period

semester I b

credits

5 EC

literature

· *Reader with primary texts and articles*

language

English

format

lecture, seminar

lecture, seminar

39. HISTORY OF PHILOSOPHY 1: ANCIENT PHILOSOPHY**code**

FI171GF1

objectives

- 1) Learn to read ancient philosophical texts in translation.
- 2) Learn to reconstruct complex philosophical views, arguments, and debates.
- 3) Learn to independently judge competing views.
- 4) Learn to explain, analyse, and evaluate philosophical arguments and views.
- 5) Acquire knowledge of philosophy and its past.

contents	<p>This course offers an introduction to ancient Greek philosophy through careful reading of the great philosophical texts of antiquity. These texts deal with questions concerning reality and what there is, to questions concerning what humans are and how best to live.</p> <p>Students are required to develop a detailed knowledge of the texts they study and relevant aspects of the historical background. At the same time, they will exercise their own judgement on the interpretation of the texts and independently analyse the arguments they contain.</p> <p>The set texts are:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Plato <i>Phaedo</i> (topics include: the soul; immortality; knowledge; causation) · Aristotle <i>Physics</i> (selections) (topics include: change; causation) · Aristotle <i>Nicomachean Ethics</i> (selections) (topics include: happiness; virtue; weakness of will) · Epicurus (fragments) (topics include: pleasure; death) · The Stoics (fragments) (topics include: fate; freedom)
coördinator	dr. T.M. Nawar
lecturer	dr. T.M. Nawar
programme	Ba Philosophy
phase	propedeuse
period	semester I a
credits	7.5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · T. Irwin, <i>Aristotle: Nicomachean Ethics</i> (ISBN: 9780872204645), € 13.40 · C.D.C. Reeve, <i>Aristotle: Physics</i> (ISBN: 978-1624666919), € 20.90 · G. M. A. Grube & J. M. Cooper, <i>Plato, Five Dialogues: Euthyphro, Apology, Crito, Meno, Phaedo</i> (ISBN: 9780872206335), € 14.99
language	English
format	lecture, seminar Lectures, seminars. See online guide.
assessment	written exam Written exam and essay. See online guide.
prerequisites	none
remarks	Students are required to purchase these translations of the relevant texts.

40. HISTORY OF PHILOSOPHY 3: EARLY MODERN PERIOD

code	FI171GF3
objectives	<ol style="list-style-type: none"> 1) Foster the ability to read highly complex argumentative texts from the past (in translation) and understand technical terminology. 2) Foster the ability to understand the overall goals of the text and detect the different arguments used to achieve it. 3) Analyse and evaluate philosophical arguments and their validity.

	4) Identify the role that a specific argument or claim plays in the overall structure of the text.
	5) Acquire knowledge about key figures and debates in the history of early modern philosophy.
	6) Foster the ability to write short argumentative essays in which you present, analyse and interpret historical texts.
contents	The course offers an introduction to seventeenth and eighteenth century philosophy. This 'early modern' era is usually regarded as a radical break with previous traditions and as the birth of 'modernity'. While keeping on the background the most important events and philosophical debates of the period, the course will focus in particular on four key-texts: Descartes' Meditations on First Philosophy, Spinoza's Ethics, Emilie Du Châtelet's Foundations of Physics and Hume's Enquiry Concerning Human Understanding. Through a close reading of (selected parts) of these texts, the course aims at offering a direct insight into some of the most urgent philosophical questions that animate the early modern discussion: how can we obtain knowledge about the world? What is the nature of thought and subjectivity? What is science? Is there any role to play for the concept of 'God' in philosophy and science? How do the principles of knowledge affect our moral life?
coördinator	A. Sangiacomo
lecturer	A. Sangiacomo
programme	Ba Philosophy
phase	propedeuse
period	semester II a
credits	7.5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · Penguin Classics 2004, <i>Baruch Spinoza</i>, , i (ISBN: 978-0-140-43571-9), € 11.56 · ed. E. Steinberg (Hackett Classics, 1993 , <i>David Hume</i>, , i (ISBN: 10: 0872202291), € 9.59 · ed. by J. Zinsser, Chicago: University of Chicago Press, 2009 , <i>Emilie du Châtelet</i>, , i (ISBN: 10: 0226168077), € 38.99 · Cambridge University Press 1988, <i>René Descartes</i>, , i (ISBN: 9780521358125), € 23.70
language	English
format	lecture, seminar
	Lectures, seminars, see online guide
assessment	essay, written exam
	Written exam and essay, see online guide
prerequisites	Previous history courses (GF1 and GF2)
remarks	See details and schedule online

41. HISTORY OF PHILOSOPHY 5: TOPICS IN LANGUAGE AND REALITY

code	FI172GF5
objectives	Upon successfully completing the course, students are expected to: <ol style="list-style-type: none"> 1) understand some central problems concerning language and

	reality; 2)acquire detailed knowledge of some central philosophical writings concerning issues relating to language and reality; 3)be able to reconstruct complex philosophical views, arguments, and debates about language and reality. 4)be able to explain, and evaluate complex philosophical views, arguments, and debates about language and reality.
contents	Through a careful reading of some seminal philosophers, such as Gottlob Frege and Saul Kripke, we will examine the answers philosophers have offered to some fundamental questions in philosophy: <ul style="list-style-type: none"> · What is the relation between language and reality? What is reference, and what is meaning? · What is the nature of reality? How can we speak about it? Is reality, in some sense, dependent upon our minds? * · Are necessity and possibility genuine features of reality? Or are they just features of how we think and talk about reality? · Is truth objective, or is it relative to some observer? If the world is relativistic, what is reality like?
lecturers	Dr. H.T. Adriaenssen, dr. T.M. Nawar
programme	Ba Philosophy
phase	bachelor
period	semester I a
credits	7.5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · William G. Lycan, <i>Philosophy of Language: a Contemporary Introduction</i> [Second Edition] (ISBN: 978-0415957526), € 30.00
language	English and Dutch
format	lecture, seminar Lectures, seminars. See online guide.
assessment	modular exam(s), written assignment(s) Written exam; long written assignment with some independent study. See online guide.

42. HISTORY OF POLITICAL PHILOSOPHY: PLATO'S REPUBLIC

code	FI174AJ
objectives	This course aims to deepen students' understanding of the history of philosophy by studying a core text of ancient philosophy; to strengthen their ability to identify, interpret and evaluate philosophical arguments and ideas contained in a historical text; to develop their ability independently to expound their own views, arguments, and criticisms in an academic paper, using relevant secondary literature.
contents	This course focuses on one of the most important texts in the history of philosophy: Plato's Republic. In this work, written in the 4th century BCE, Plato develops radical ideas about the best way to organise a society, ideas that have had a tremendous impact down to the present day.

We will study what it says, why it is so important, and whether its arguments pass the test of criticism. Questions we will discuss include:

- why Plato thinks states and individuals are structurally similar;
- what justice is;
- why Plato thinks democracy is flawed;
- what criticisms have been leveled at it in antiquity (Aristotle) and in modern times (Popper).

lecturer	dr. L.A. Joosse
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Plato: Republic, translated by C.D.C. Reeve, Hackett Publishing, 2004. ISBN 9780872207363, Price: €15,95</i> · <i>Selections of further texts to be read will be made available online.</i>
language	English
format	seminar
assessment	essay

43. HUME'S ENQUIRY CONCERNING HUMAN UNDERSTANDING

code	FI183BE
objectives	As a result of this course, student can expect to improve their ability to engage in philosophical reasoning, to express their ideas cogently, and to understand the topics, and Hume's views on those topics, of concern in the <i>Enquiry</i> .
contents	The course consists in a slow reading of Hume's <i>Enquiry</i> . Topics include knowledge and skepticism, causation, free will, and the epistemic value of testimony, among other things.
coördinator	B.A. Embry PhD.
lecturer	B.A. Embry PhD.
programme	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester I a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · David Hume, <i>An Enquiry Concerning Human Understanding</i> (ISBN: 10: 0872202291) · David Hume, <i>An Enquiry Concerning Human Understanding</i> (ISBN: 13: 978-0872202290)
language	English
format	seminar seminar
prerequisites	none

44. INLEIDING AZIATISCHE FILOSOFISCHE TRADITIES (INDIA, CHINA, JAPAN)

vakcode	FI133PB
doel	<ul style="list-style-type: none"> · Het verwerven van een historisch overzicht van de belangrijkste filosofische tradities van het Aziatisch continent; · Kennismaken met redeneringen in klassieke Aziatische teksten; · Kritisch beschouwen van de verhouding tussen verschillende filosofische tradities en de positie van de westerse filosofie.
inhoud	<p>In dit college wordt een inleiding geboden op de filosofische tradities van Azië, waaronder de Indische, Chinese en Japanse filosofie.</p> <p>De eerste colleges behandelen de achtergronden en kenmerken van de Indiase filosofie. Er wordt bijzondere aandacht gegeven aan de Upanishaden, de filosofie van de Boeddha en de klassieke hindoeïstische filosofische scholen.</p> <p>Vervolgens behandelt de cursus filosofische tradities in China. Hierbij wordt gekeken naar de ethiek van Confucius en de Daoïsten en de filosofie van de Mohisten. Naast deze klassieke filosofie van China, bespreekt de cursus ook de ontwikkeling van chan (zen).</p> <p>De collegereeks wordt afgesloten met het vraagstuk van de comparatieve filosofie: hoe verhouden de verschillende filosofische tradities zich tot elkaar en op welke manier kan de hedendaagse filosoof hiermee omgaan?</p>
coördinator	Lucas den Boer
docent	Lucas den Boer
programma	Ba Filosofie
fase	bachelor
periode	semester II b
studielast	5 EC
literatuur	<ul style="list-style-type: none"> · S. Hamilton, <i>Indian Philosophy: A Very Short Introduction</i>, 2001 (ISBN: 10/13:9780192853745), ca. € 11,00 · B. van Norden, <i>Introduction to Classical Chinese Philosophy</i>, 2011 (ISBN: 10/13:9781603844680), ca. € 16,00
taal	Nederlands
vorm	<p>hoorcollege, werkcollege</p> <p>De colleges worden deels verzorgd door gastdocenten die expert zijn op de verschillende deelgebieden.</p>
toets	schriftelijk tentamen, schriftelijke opdracht(en)
entree	Afgeronde propedeuse. Ook studenten die filosofie niet als hoofdstudie hebben, kunnen zich inschrijven. Het is raadzaam om tenminste een inleidend vak in de filosofie te hebben gevolgd.
opm	Voor dit vak gelden geen beperkende regels m.b.t. het aantal vakken dat binnen een vakgroep gekozen kan worden. Ook wie het maximale aantal vakken van de vakgroep 'Geschiedenis van de filosofie' reeds gevolgd heeft, kan dit vak opnemen in de keuzeruimte.

45. INTRODUCTION TO THE PHILOSOPHY OF WILLIAM OF OCKHAM

code	FI183ML
objectives	<ul style="list-style-type: none"> · knowledge of later medieval philosophy, especially Ockham's metaphysics, semantics and epistemology · competence to read and interpret a medieval text
contents	<p>William of Ockham (ca. 1287-1347) is one of the most influential but also controversial philosophers of the Middle Ages. Based on a thorough nominalism, he presents us with a radicalisation of an Aristotelian view: What does it mean to live in a world that consists solely of particulars? While some celebrated his approach as providing a succinct foundation of science, others saw it as a set of destructive and dangerous ideas.</p> <p>This course is an attempt to reconstruct his philosophical views in the light of the crucial metaphysical principles he endorsed. While covering a number of core issues in his philosophy, we will also reflect on the practice of reading complex philosophical texts. This way, we will not only analyse Ockham's views, but place and evaluate them in the intricate debates he is part of.</p>
coördinator	prof. dr. M. Lenz
lecturer	prof. dr. M. Lenz
programme	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester I b
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Literature will be announced at the beginning of the course</i>
language	English
assessment	essay

46. KANT'S CRITIQUE OF PURE REASON

code	FI184KC
objectives	<ul style="list-style-type: none"> · The student can independently read and understand difficult passages from Kant's main work Critique of Pure Reason · The student is acquainted with central ideas Kant develops in his critical philosophy and is capable of articulating those in a paper written in academic style
contents	<p>Kant's (1724-1804) Critique of Pure Reason (1781/1787) profoundly influenced the course of western philosophy. Through his so-called 'Copernican turn' Kant centralizes the human mind in determining the structure of knowledge and the knowable world. By conceptualizing knowledge as a cooperation of the faculties of sensibility and understanding, Kant challenges both the proof structures of rationalist philosophers before him as well as the scepticism of Humean empiricism. At the same time, by developing his theory of knowledge Kant seeks to point the problems of practical philosophy to their proper domain. In this course we study Kant's vastly influential but also challengingly difficult Critique of Pure Reason by reading a selection of the most important</p>

	sections.
coördinator	C.M.A. van Mazijk
lecturer	C.M.A. van Mazijk
programma	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none">· translation by Guyer & Wood or N. K. Smith, <i>Kant's Critique of Pure Reason</i>
language	English
format	lecture, seminar
assessment	essay

47. KEN- EN WETENSCHAPSLEER 1

vakcode	FI131KWL
doel	Studenten zijn in staat aan te geven wat kennis tot kennis maakt. Ze zijn vertrouwd met de kernbegrippen uit de kenleer zoals definities van kennis, scepticisme, rechtvaardiging etc. Ze verkrijgen daarnaast inzicht in de aard van wetenschappelijke kennis, de methoden waarmee die kennis wordt verkregen, de aanspraak die wetenschap op de waarheid kan maken, en de invloed van de context waarin wetenschap beoefend en gebruikt wordt.
inhoud	Een kennismaking met de belangrijkste discussies in de hedendaagse ken- en wetenschapsleer. Wat is 'kennis' eigenlijk? Wat is het verschil tussen overtuiging en kennis? Hoe wordt kennis aan anderen doorgegeven? Wanneer spreken we van wetenschappelijke kennis? Welke methoden staan centraal in wetenschappelijk onderzoek? Welke aanspraak op waarheid kan de wetenschap maken? En hoe wordt en mag wetenschap worden gebruikt?
docenten	prof. dr. J.W. Romeijn, C.F. Romero Toro PhD.
programma	Ba Filosofie
fase	propedeuse
periode	semester II b
studielast	7.5 EC
literatuur	<ul style="list-style-type: none">· <i>Artikelen over kenleer en wetenschapsfilosofie, beschikbaar op Student Portal.</i>· Jennifer Nagel (2014), <i>Knowledge: a very short introduction</i>. Oxford, Oxford University Press (ISBN: 9780199661268)· Samir Okasha (2002), <i>Philosophy of Science</i> Oxford: Oxford University Press (ISBN: 9780192802835)
taal	Nederlands
vorm	hoorcollege, werkcollege De inhoud van de boeken wordt tijdens de hoorcolleges besproken. Tijdens de werkcolleges worden teksten (primaire literatuur) besproken. Op elke bijeenkomst dragen alle studenten naar aanleiding van de te lezen teksten enkele discussiepunten aan.

toets schriftelijk tentamen

48. KNOWLEDGE AND REALITY IN CLASSICAL INDIAN PHILOSOPHY

code	FI164CI
objectives	<p>Upon successful completion of the course, students will be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Identify and describe the main epistemological and ontological positions in the history of Indian philosophy. · Analyse complex arguments in primary sources from the Indian tradition. · Engage critically with secondary literature on Indian philosophy.
contents	<p>This course focuses on epistemological and ontological debates in the Indian tradition, between 200 and 700 CE. This period is characterised by lively debates between the different philosophical traditions, such as the Buddhist, Jaina and Nyāya schools. New developments in logic and epistemology initiated a thriving culture of debate, which forced Indian philosophers to reinterpret their traditional views.</p> <p>To illustrate the main positions in the epistemological and ontological debates of this era, we will read passages from primary sources, such as Nāgārjuna's <i>Vigrahavyāvartanī</i> (The Dispeller of Disputes), Dignāga's <i>Nyāyamukha</i> (Introduction to Logic), Vātsyāyana's <i>Bhāṣya</i> on the <i>Nyāyasūtra</i> (Mnemonic Verses on Reasoning), Umāsvāti's <i>Tattvārthasūtra</i> (Mnemonic Verses on the Categories of Reality) and Dharmakīrti's <i>Hetubindu</i> (Drop of Reasoning).</p>
coördinator	Lucas den Boer
lecturer	Lucas den Boer
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II b
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Further literature will be provided via the course's Blackboard site.</i> · Roy W. Perrett, <i>An Introduction to Indian Philosophy</i> (ISBN: 9780521618694), € 32.00
language	English
format	self-study, lecture, seminar lecture, seminar, self-study
assessment	essay Essay
prerequisites	Asian Philosophical Traditions or another introductory course in Indian philosophy. Students without previous knowledge in Indian philosophy are strongly encouraged to read the following introduction prior to the start of the course: <i>Indian Philosophy: A Very Short Introduction</i> , Sue Hamilton, 978-0192853745 (€11,-).

49. LOGICA EN ARGUMENTATIETHEORIE

vakcode	FI151LAT
doel	Kennismaking met formele logica en argumentatietheorie. Met deze cursus wordt beoogd dat: (1) studenten vaardigheid krijgen in het analyseren van zinnen, redeneringen en betogen; (2) studenten symbolismen leren hanteren; (3) studenten de logische kwaliteit van redeneringen en argumentaties leren beoordelen; (4) formele deducties leren maken; (5) een argumentatief, filosofisch essay leren schrijven.
inhoud	De cursus bestaat uit een deel formele logica en een deel argumentatietheorie. In het deel over formele logica worden eerst enkele kernbegrippen van de logica worden uitgelegd, zoals redenering, geldigheid, bewijs en tegenvoorbeeld. Daarna komen de propositielogica en de predikatenlogica aan de orde. Tijdens de werkcolleges worden oefeningen gemaakt met gebruik van o.a. het computer-leerprogramma Tarski's World en met software voor bewijzen in Fitch. Deelname aan de werkcolleges is verplicht. In het deel over argumentatietheorie bespreken we: hoe argumentatie samenhangt met kritiek; wat het betekent om redelijk te discussiëren; op welke manier je een overzicht kunt verkrijgen van de opbouw van een complex betoog; wat drogredenen zijn en wat er mis mee is. In de werkcolleges passen we de theorie toe bij het stapsgewijs ontwikkelen van een deugdelijk filosofisch betoog.
coördinator	prof. dr. B.P. Kooi
docenten	dr. J.A. van Laar, prof. dr. B.P. Kooi
programma	Ba Filosofie
fase	propedeuse
periode	semester I b
studielast	7.5 EC
literatuur	<ul style="list-style-type: none"> · Frans H. van Eemeren & A. Francisca Snoeck Henkemans, (Second edition), <i>Argumentation: Analysis and Evaluation</i>. New York: Routledge (Met een andere Engelse of Nederlandstalige editie kun je, met wat extra kopieerwerk, ook uit de voeten) (ISBN: 978-1138225084) · David Barker-Plummer, John Barwise en John Etchemendy, <i>Language, Proof and Logic</i>, CSLI Publications, 2011 (ISBN: 978-1-57586-632-1) · <i>Syllabus (te downloaden van Nestor)</i>
taal	Nederlands
vorm	computerpracticum, hoorcollege, werkcollege
toets	deeltentamen(s), essay, huiswerktentamen, schriftelijk tentamen

50. LOGIC AND DECISION THEORY

code	FI172LB
objectives	<ul style="list-style-type: none"> · Understanding of the taxonomy of decision situations. · Skills in representing and analyzing decision situations. · Understanding of the philosophical presuppositions of the

	<ul style="list-style-type: none"> · evaluation criteria that may be used in the different types of decision situations. · Skills in recognizing and indicating the paradoxical nature of certain arguments and understanding possible approaches to solving a paradox. · Skills in elementary set theory. · Skills in the semantics for first-order logic. · Skills in the language and semantics of epistemic logic
contents	<p>The first aim is to develop skills in representing and evaluating decisions. The second aim is to examine the philosophical background of such skills. We encounter decisions under ignorance, decisions under risk, decision situations in which several agents must make a joint decision (social choice theory), and decision situations in which an actor must make a decision against the background of possible decisions of other agents (game theory). The second goal of the course is to become familiar with a number of paradoxes that played an important role in the history of philosophy. We will learn what constitutes a paradox and what strategies may be employed to deal with them. The fourth goal of the course is to become acquainted with set theory, semantics of first-order logic and epistemic logic that play a role in certain paradoxes.</p>
coördinator	prof. dr. B.P. Kooi
lecturers	dr. A.M. Tamminga, prof. dr. B.P. Kooi
programme	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester II a
credits	7.5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Digital reader</i> · Martin Peterson, <i>An Introduction to Decision Theory</i> (Second Edition). Cambridge 2017: Cambridge University Press. · David Barker-Plummer, Jon Barwise and John Etchemendy, <i>Language, Proof and Logic</i> (Second Edition). Stanford 2011: CSLI Publications.
language	English
format	lecture, seminar Lecture, colloquium
assessment	written exam written exams
prerequisites	Logic and the Theory or Argumentation/Reasoning and Arguing

51. MASTER THESIS

code	FI174S15
objectives	<p>In the Master thesis, students demonstrate their ability to carry out research independently in the field of PPE and to produce a written report on their research. They show that they possess sufficient knowledge, understanding and skills in the field of PPE to take part in an academic discussion and make a contribution to the discipline.</p>

Students show they are able to formulate and delimit a problem, and that they can gather, study, evaluate and structure relevant material as well as choose and substantiate a suitable research method and formulate a clear and systematic argument. Students demonstrate their ability to draw conclusions from their own research; to apply bibliographical skills and to communicate orally as well as in writing on the various aspects of the thesis.

programme Msc Philosophy, Politics and Economics
phase master
period semester II b
credits 15 EC
language English

52. MASTER'S THESIS

code FI045THE
programme Researchmaster Philosophy
phase master
period semester II
credits 25 EC
language English

53. MASTER'S THESIS 20EC

code FI114S20
programme Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education
phase master
period semester II b
credits 20 EC
language English and Dutch

54. MASTER'S THESIS 25 EC

code FI024S25
programme Ma Philosophy of a Specific Discipline
phase master
period semester II
credits 25 EC
language English and Dutch

55. METHODS OF PHILOSOPHY, POLITCS AND ECONOMICS

code FI174PPEM
objectives Students gain insight in a number of key methods in PPE research. They are able to critically assess these methods and apply them judiciously in a variety of domains of application.
contents The course places a number of important research tools into the PPE context: decision theory and statistics, social choice and game theory, impact analysis and causal modeling. The first part of the course focuses on epistemic considerations about economics and political science, the second part focuses on social phenomena and policy making. These parts come together in a third part, in which we look at evidence-based policy making.
coördinator prof. dr. J.W. Romeijn

lecturer	prof. dr. J.W. Romeijn
programme	Msc Philosophy, Politics and Economics
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>Reader with articles and book chapters (made available on Nestor)</i>
language	English
format	lecture Lectures and essay discussions
assessment	essay, oral exam Essays and feedback / oral examination

56. MODERNITY AS DOMINANCE: ADORNO AND FOUCAULT

code	FI164MD
objectives	<ul style="list-style-type: none"> · Acquiring insight into the distinct conceptual characteristics of the Frankfurt School Critical Theory and the Foucauldian poststructuralist types of critique of modernity. · Getting acquainted with different views of the relation between these different types of critique. · Ability to discuss these bodies of theory in written and oral forms.
contents	<p>Theodor Adorno and Michel Foucault both developed, in their distinct ways, radical critiques of modernity – as a regime of disciplining power rather than emancipation, upsetting the received optimist angles to modernity. Adorno’s central concept was ‘instrumental reason’, Foucault employed concepts such as ‘micro-politics’ and ‘governmentality’. Both theoretical stances generated a host of commentaries, separately and in comparison. These hold different views of the relation between Adorno’s Critical Theoretical and Foucault’s poststructuralist forms of critique. We will study parts from these two philosophers’ own works, as well as a selection from the secondary literature, with authors such as Axel Honneth, Seyla Benhabib, Paul Rabinow, Thomas Lemke, Lois McNay and various others. The two approaches clearly concur in certain respects, but what motives and premisses do they actually share, and where do they part company?</p>
coördinator	dr. J.A. Vega
lecturer	dr. J.A. Vega
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>A digital reader; a printed version will be made available</i>
language	English
format	discussion group Discussion group; reports and presentations of readings

assessment	essay, written assignment(s) In-between written assignments and final essay
prerequisites	Preferably several third year courses in social and political philosophy. When no such previous knowledge, consult the lecturer.
remarks	This course will consist of active student engagement and discussions rather than lectures. Students are expected to prepare the texts well, actively contribute to the sessions, and feel co-responsible for the intellectual process that a master course is. Weekly preparations are part of your obligations; mine consist in providing you with steady feedback, and theoretical context where necessary. You will thus be able to trace your own progress as to intellectual insight and philosophical writing skills throughout the course. The course adopts a no-screens policy: no digital devices are allowed in class.

57. PHILOSOPHICAL PERSPECTIVES ON PRIVACY AND SURVEILLANCE

code	FI174TS
objectives	Topic specific objectives: <ul style="list-style-type: none">· to acquire knowledge about different conceptions of privacy, different arguments for the value of privacy and different approaches to studying privacy and surveillance,· to acquire the ability to reason about the importance of different forms of privacy and to relate philosophical arguments to the public debate around that topic,· to acquire the ability to reason philosophically about the relation between surveillance, privacy, power and justice,· to acquire knowledge about how different practices of surveillance impact on personal and political rights. General philosophical objectives: <ul style="list-style-type: none">· to improve skills in identifying and evaluating philosophical arguments,· to improve skills in finding relevant literature and to critically evaluate the arguments of different theories,· to improve skills in communicating philosophical arguments in written form,· to improve skills in summarizing philosophical arguments in the course of a presentation.
contents	Surveillance and privacy are subject of controversies in contemporary societies, as both state actors (such as intelligence services) and corporations (such as Facebook and Google) collect enormous amounts of data about almost all citizens of most industrialized countries. These practices raise a number of questions of an ethical, social and political nature. In this course, we will take a philosophically informed look at these phenomena. In particular, we will draw on three distinct fields of inquiry to make sense of and to discuss the dangers and limits of surveillance: First, information ethics and privacy theory, i.e. accounts that ar-

gue that privacy has a moral value which is violated by surveillance. Second, political theory, i.e. accounts that argue that surveillance is a form of political power that needs to be constrained in a democratic liberal state. Third, sociological surveillance studies, i.e. accounts which analyze surveillance as a distinctively modern social phenomenon. We will ask questions such as: Is there a fundamental right to privacy? Does surveillance violate individual autonomy? Is privacy dependent on social contexts? What forms of power are created by surveillance? What types of surveillance regimes are there? Does surveillance lead to social inequality? Is there a difference between commercial and state surveillance? These questions will then serve to analyze actual practices and problems with contemporary surveillance regimes.

coördinator	dr. U.T.R. Stahl
lecturer	dr. U.T.R. Stahl
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
language	English
format	seminar Seminar
assessment	essay, report/presentation presentation, essay. One obligatory, ungraded group presentation, an essay proposal and a final essay
prerequisites	Social and Political Philosophy 1 and 2 or equivalent knowledge

58. PHILOSOPHICAL PROBLEMS AND THEIR LOGICAL SOLUTIONS

code	FI183BK
objectives	The aim of this course is that at the end of the course students will: <ul style="list-style-type: none"> · Be able to describe the main philosophical problems associated with first-order modal logic, namely: <ul style="list-style-type: none"> · - Parmenides' problem of Non-Being (Frege, Russell, Meinong) · - Frege's puzzle and the Electra paradox (Frege, Wittgenstein, Kripke) · - Rigid designators and the meaning of names and descriptions (Russell, Quine, Hintikka, Stalnaker) · Master the formal techniques used to tackle these problems, namely: <ul style="list-style-type: none"> · - Set theoretic semantics for first-order modal logic · - Semantic tableaux for first-order modal logic · - Predicate abstraction · Form their own opinion on the matter to what extent the approaches discussed in the course to the philosophical

contents	problems discussed in the course are adequate This course focusses on the book <i>First-order Modal Logic</i> by Melvin Fitting and Richard Mendelsohn. First-order modal logic is technically challenging, and faces lots of philosophical problems, such as: <ul style="list-style-type: none">· Parmenides' problem of Non-Being: Can we speak and think about things that do not exist in a sensible way? If so, what then are we thinking and speaking of? If not, what do we mean when we say that Santaclaus does not exist?· Frege's problem: how can we best express that "the Morning Star equals the Evening Star" has a different meaning than "The Morning Star is the Morning Star", while we also think that both terms designate Venus?· The distinction between De Re and De Dicto: when you say that the president will once be a woman, you do not mean that Trump will one day be a woman, but when you say that the president minister will one day be impeached you are talking about Trump. How can we formally distinguish these two meanings of "prime minister"?· In the book these problems are tackled in technically sophisticated and philosophically well thought out ways.
coördinator	prof. dr. B.P. Kooi
lecturer	prof. dr. B.P. Kooi
programme	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester I b
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none">· M. Fitting and R.L. Mendelsohn (1998), <i>First-Order Modal Logic</i>, Springer (ISBN: 0-7923-5335-8), € 100.00
language	English
format	lecture, seminar Lectures
assessment	written exam, written assignment(s) written exam
prerequisites	Propositional logic, first-order logic, set theory

59. PHILOSOPHY OF CLIMATE SCIENCE

code	FI184FM3
objectives	<ul style="list-style-type: none">· Knowledge of philosophical issues related to climate science.· Ability to apply arguments from philosophy of science and epistemology to concrete political debates.
contents	Climate science is an enormously complex, interdisciplinary subject, which has become highly politically charged. Some of the issues we will discuss are: How are such complex theories and

	models supported by evidence? What role do non-epistemic values play in scientific theorising? How should we deal with uncertainty? What is the significance of climate skepticism? What are the respective roles, responsibilities and relations between the public and the scientific community?
coördinator	dr. L. Henderson
lecturer	dr. L. Henderson
programme	Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· <i>Readings will consist of articles from the recent philosophical literature. These will be available either at the library or on Nestor.</i>
language	English
assessment	to be announced To be announced
prerequisites	Familiarity with philosophical methods/conceptual tools. Students from other programs may take the course provided they have taken philosophy courses before.

60. PHILOSOPHY OF COGNITIVE SCIENCE

code	FI053CW
objectives	The course presents an overview of the main conceptual issues in philosophy of cognitive science. After the course, students will be able to identify methodological and conceptual presuppositions in cognitive science and to understand how these presuppositions influence scientific practices in the field.
contents	Cognitive science started out as a computational, information processing approach to understanding high-level cognitive tasks as executed by humans. Since this start the field has diversified tremendously and it now incorporates work on classic AI and representation, neural networks and neuroscience, robotics and embodiment, and dynamical and sensorimotor theories. This course will introduce and discuss the main positions and trends in cognitive science. The focus of the course will be on the various conceptual presuppositions of these positions, each offering both opportunities and limitations.
coördinator	dr. F.A. Keijzer
lecturer	dr. F.A. Keijzer
programme	Ba Philosophy, Ba Philosophy of a Specific Discipline, Bachelor Exchange Courses, BSc Artificial Intelligence
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>Texts will be made available on Student Portal</i>
language	English
format	lecture, discussion group Lectures and text discussions
assessment	written exam

Written exam (80%) and weekly assignments (20%)
prerequisites Ba Philosophy of a specific discipline, Ba Philosophy, Ba Artificial Intelligence, Ba of a basic discipline of the cognitive sciences, Minor Philosophy

61. PHILOSOPHY OF MIND: LICHAAM, BREIN, GEEST

vakcode FI142LBG

doel

- De student heeft kennis van de centrale problemen waar de *philosophy of mind and cognition* zich op richt
- De student heeft een basale kennis van de recente empirische en filosofische ontwikkelingen die direct relevant zijn voor deze problemen
- De student is in staat de verworven kennis schriftelijk weer te geven

inhoud Traditioneel gelden lichaam en geest als elkaars tegengestelden. Materialisme doet in deze optiek afbreuk aan het bijzondere van de geest. Tegelijkertijd maakt de kracht van het natuurwetenschappelijke denken een vorm van materialisme met betrekking tot de geest eigenlijk onontkoombaar. Deze cursus richt zich vooral op de verschillende manieren waarop lichaam, brein en geest bij elkaar horen. Aan de ene kant levert de cursus een inleiding in de klassieke thema's binnen de Philosophy of mind and cognition en worden o.a. dualisme, behaviorisme, functionalisme en identiteitstheorie behandeld. Aan de andere kant plaatst de cursus deze klassieke problematiek in een breder perspectief waarin de impact van recente ontwikkelingen, zoals de neurowetenschappen en belichaamde cognitie, op ons begrip van bewustzijn, cognitie en vrije wil aan de orde komen.

docent dr. F.A. Keijzer

programma Ba Filosofie, BSc Artificial Intelligence

fase bachelor

periode semester I a

studielast 7.5 EC

literatuur

- *Losse artikelen en een verbindende tekst die beschikbaar worden gesteld op Student Portal*

taal Nederlands

vorm hoorcollege, werkcollege

toets schriftelijk tentamen

62. PHILOSOPHY OF NEUROSCIENCE

code FI184FR

objectives This course will help students develop the following:

- Articulate knowledge about recent philosophical discussions about neuroscience.
- Familiarity with philosophical critiques to the methods and techniques of neuroscience.
- Familiarity with general topics of philosophy of science in the specific context of neuroscience research.

	<ul style="list-style-type: none"> · ability to formulate philosophical arguments concisely in written format. · skills to engage in constructive and respectful philosophical discussions.
contents	In this course, we will study philosophical issues about the aims, methods, tools, and foundations of neuroscience research. The topics include: (1) models of explanation in neuroscience (e.g., mechanistic explanation and dynamical models); (2) epistemological issues about inference techniques such as neuroimaging and network analysis in neuroscience; (3) the practice of inferring psychological hypotheses from brain data in cognitive neuroscience, and (4) controversies about “maker’s knowledge” (i.e., using neuroscience knowledge to transform the brain).
coördinator	C.F. Romero Toro PhD.
lecturer	C.F. Romero Toro PhD.
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· <i>All the required readings will be available in Student Portal.</i>
language	English
format	lecture Lecture

63. PHILOSOPHY OF POVERTY

code	FI183SM
objectives	<ul style="list-style-type: none"> · Knowledge of the most influential philosophical definitions and systematization of the concept of poverty from the twentieth century till today; · The ability of retrace and critically question the legitimation of a philosophy of poverty · The ability to critically read, interpret and compare philosophical texts and arguments · The ability to recognize, understand and relate possible implications of different philosophical perspectives on poverty with current sociological and cultural phenomena and events
contents	<p>The aim of this course is to retrace and critically question a genealogy of what in recent years has been called a Philosophy of Poverty. In particular, we will focus on relevant works of those philosophers who, from the twentieth century till today, understood poverty not only as an economic problem, but also emphasized its affirmative and creative connotations.</p> <p>We will discuss Rancière’s denunciation of the way philosophers (including Plato and even Marx) treated and presented the figure of the poor, calling for a radical change of perspective. We will</p>

	next analyze Foucault's subversive "aesthetic asceticism" - comparing it critically with Nietzsche's and Weber's conceptions of asceticism. We will finally inquire how Agamben, Negri and Hardt, all starting from a definition of poverty as nudity, develop almost divergent philosophical positions: Agamben proposes a form of life in-between the political system(s), based not on possession but on use; Hardt and Negri, interpreting poverty not only as product of power relations, but also as a creative potentia, aim to subvert the current globalized order with and for the poor.
lecturer	dr. S. Mazzini
programme	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none">· <i>A digital reader with texts by Nietzsche, Weber, Benjamin, Heidegger, Foucault, Rancière, Sloterdijk, Agamben, Hardt-Negri</i>
language	English

64. PHILOSOPHY OF SCIENCE

code	FI180WET
objectives	This course will help students develop the following: <ul style="list-style-type: none">· articulate knowledge about central problems in philosophy of science.· familiarity with contextual and social aspects of scientific research.· ability to extract philosophical arguments from texts and assess them critically.· ability to formulate philosophical arguments concisely in written format.· skills to engage in constructive and respectful philosophical discussions.
contents	<p>Philosophy of science is a branch of philosophy concerned with foundational questions about the nature of science: what is science? How does science work? How does science relate to other forms of knowledge and human practices? In this course, we will study classic and some contemporary assessments of these questions, with special attention to social and contextual aspects. The course is structured in three sections:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Demarcation and Explanation. We will discuss problems that arise when we try to spell out the difference between science, non-science, and pseudo-science. Then we will study the concept of scientific explanation, and the senses in which science can be explanatory. We will also look at the difficulties of a unified account of explanation, and study how the special sciences (i.e., sciences other than physics) explain.2. Inference, Models, and Experiments. We will discuss classic issues about forms of scientific inference (induction, deduction, and abduction) and their problems, and then we will jump into

contemporary debates about statistical inference (Bayesian statistics vs. Frequentist statistics). Then we will address questions about the relation between scientific models (e.g., a neuron structure, or a computer simulation of a physical or social system) and the reality that they purport to model. And then we will talk about experiments, their different kinds, and the relation between scientific experiments and the theories they support.

3. Social Dimensions of Science. We will discuss how scientific knowledge grows, and the social context in which science occurs. We will talk about scientific changes and revolutions, and sociological and economic aspects around scientific practice (e.g., incentive structures and publication practices). We will also discuss the role of scientists' values in (different notions of) scientific objectivity. And we will conclude with discussions about the role of science in education and policy.

lecturer	C.F. Romero Toro PhD.
programme	Ba Philosophy of a Specific Discipline, BSc Artificial Intelligence, BSc Econometrics and Operations Research/EOR (electives BSc EOR), BSc Mathematics: General Mathematics (Minor Mathematics), Minor Filosofie
phase	bachelor
period	semester I b
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · <i>All other the required readings will be available in Student Portal</i> · Gillian Barker & Philip Kitcher, <i>Philosophy of Science: A New Introduction</i>. OUP (ISBN: 10: 0195366190) · Gillian Barker & Philip Kitcher, <i>Philosophy of Science: A New Introduction</i>. OUP (ISBN: 13: 978-0195366198)
language	English
format	lecture lectures
assessment	written exam written exam, paper
prerequisites	none

65. PHILOSOPHY OF THE HUMANITIES. FROM DILTHEY TO DERRIDA

code	FI113EE
objectives	<p>After this course the student is able to</p> <ul style="list-style-type: none"> · survey main developments in the philosophy of the humanities · recognize and understand different theories and strategies of interpretation and the relations between them · develop, with clear argumentation, her own view and judgment of different interpretation strategies · understand and explain the consequences of the discussed theories and approaches of interpretation for knowledge in humanities and in philosophy
contents	<p>Since the 19th century several human sciences and humanities - like historiography, literary theory and more recently cultural</p>

studies – have gained an independent position in the academic world and in society. Their own nature, foundations, methods and questions have always been and still are subject to many debates. In this course several of these questions will be discussed:

- which sciences belong to the humanities?
- do these sciences have a method of their own?
- what is the status of their scientific knowledge?
- how do the humanities relate to society, ethics and politics?
- The main question of this course is: “What is interpretation?” All actions and products of human beings are object of interpretation: texts, buildings, artworks, historical decisions and developments, etc. In this course several theories and strategies of interpretation will be discussed and compared: hermeneutics, structuralism, psychoanalysis, neomarxism, deconstruction. The course will be divided in three parts:
 - @ History of hermeneutics, with emphasis on Dilthey, Heidegger and Gadamer
 - @ Strategies that look for ‘hidden meanings’: structuralism, psychoanalysis, neomarxism
 - @ Different efforts of Ricoeur and Derrida to combine all these theories

lecturer	dr. C.E. Evink
programme	Ba Philosophy, Ba Philosophy of a Specific Discipline, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· Reader
language	English
format	lecture, seminar 2 hours lecture, 1 hour seminar
assessment	essay
remarks	written assignments and final essay Dutch or English – it depends on the number of non-Dutch speaking students whether the lectures will be in English or in Dutch, with extra seminars for English speaking students.

66. PHILOSOPHY OF THE LIFE SCIENCES

code	FI113FK
objectives	<ul style="list-style-type: none">· Students have knowledge about the topics dealt with in the course and are capable to use this knowledge in speech and in writing.· Students are able to give their informed opinion on the topics dealt with in the course in speech and in writing.· Students are able to read and understand, on their own, other texts that relate to these topics.
contents	The life sciences have shown a tremendous development during the last fifty years, and philosophical reflection on these sciences

has grown with them. The philosophy of the life sciences targets a wide variety of key conceptual issues centered on, a.o., evolution, innateness, adaptation, teleology, functions, categorization, health and sickness, as well as human nature. This course provides an introduction of the most central conceptual issues relevant for the biological and medical sciences.

lecturer	dr. F.A. Keijzer
programme	Ba Philosophy, Ba Philosophy of a Specific Discipline, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>Texts will be made available on Student Portal</i>
language	English
format	lecture, seminar Lectures and seminars
assessment	essay Intermediate assignments, essay
prerequisites	Some basic knowledge of the life sciences will be assumed.
remarks	This course is part of the bachelor Philosophy of a specific Discipline

67. PHILOSOPHY OF THE NATURAL SCIENCES: PHYSICS AND METAPHYSICS

code	FI153LH
objectives	The aim is to provide an introduction to some of the key philosophical problems raised by physics. The course will also develop students' ability to analyse philosophical problems in a precise and rigorous manner.
contents	The course will cover central topics in philosophy of physics, including philosophical problems associated with Newtonian mechanics, special relativity, quantum mechanics and thermal physics.
coördinator	dr. L. Henderson
lecturer	dr. L. Henderson
programme	Ba Philosophy, Ba Philosophy of a Specific Discipline, Bachelor Exchange Courses, BSc Artificial Intelligence
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· Tim Maudlin, Princeton University Press 2012, <i>Philosophy of Physics: Space and Time</i> · <i>Other readings will be provided on Nestor</i>
language	English
format	discussion group, lecture Lectures and discussion
assessment	written exam Essay, final exam, short quizzes
prerequisites	None. The course will include a minimal introduction to some for-

mal aspects of physics, but will assume no prior knowledge beyond some very elementary mathematics.

remarks Final exam will be worth 50% of the final grade

68. PHILOSOPHY OF THE SOCIAL SCIENCES

code FI173SS

objectives The student can formulate the central questions of philosophy of the social sciences clearly and succinctly.

The student can offer a critical analysis of the way in which research is conducted (methodology) in social scientific disciplines such as economics, history, international relations, social psychology and sociology.

The student can insightfully reflect on the nature of central social phenomena (ontology) such as social groups, norms, institutions and social construction.

contents

1. How do social scientists explain?

- What are explanations in the social sciences?
- Does a social scientific explanation have to be lawlike?
- Can there be mechanistic explanations in the social sciences?
- Does social scientific explanation differ from explanation in the natural sciences?
- How does scientific explanation relate to interpretation and understanding?
- Should social scientific explanations always be formulated in terms of individual agents?
- How, if at all, does rational choice theory explain?
- What roles do abstractions and idealizations play in models and in explanations?
- Can false models generate true explanations?
- Can social scientific explanations be value-free and should they be?
- 2. What are social phenomena?
- Does rational choice theory provide a satisfactory account of individual choice?
- Can it be generalized to joint intentions and actions?
- What is the significance of framing and social categorization?
- What are social groups?
- Are social practices, social norms and social institutions best conceived of in terms of behavioral regularities or in terms of rules?
- What does it mean to claim that something – such as race or gender – is social constructed? Are scientific facts constructed?

coördinator prof. dr. F.A. Hindriks

lecturer prof. dr. F.A. Hindriks

programme Ba Philosophy, Ba Philosophy of a Specific Discipline, Bachelor Exchange Courses, Pre-LLM Law (Law & Public Adm.), track Governance and Law in Digital Society (For law students)

phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	· <i>papers</i>
language	English
format	discussion group, lecture Lecture and discussion
assessment	written exam Two assignments: mid-term analysis; end-term essay
prerequisites	A course on the Philosophy of Science

69. PHILOSOPHY, POLITICS AND ECONOMICS, POLICY SEMINAR 1

code	FI174SEMP1
objectives	The aim of this module is to give students the opportunity to apply PPE methods and theories to concrete policy issues.
contents	The general aim of both Policy seminars 1 and 2 is to allow students to deepen their understanding of the tools from decision theory, game theory, social choice and public choice theory to design models of particular policy issues, as they will collect, combine and analyse background data as well as retrieve and interpret relevant social scientific research using, among other things, methods from behavioural economics and political science that they have encountered in the other modules. In addition, students will study policy issues in terms of rationality, utility, efficiency, and fairness, with particular attention to issues of productivity, compensation, and social security; intergenerational justice, environmental policy, and industrial policy; and collective action, and voting, thereby deepening their understanding of normative PPE topics. In PPE Policy Seminar 1, emphasis will be on the role of beliefs and other cognitive attitudes of citizens, consumers, organizations, etc. Here is a (non-exhaustive) list of topics: We will look into cutting-edge research in economics on 'motivated belief', that is, the phenomenon that people adopt beliefs not because they are true, but for other reasons, and relate this to discussions about fake news. We consider the phenomenon of testimonial injustice, which captures cases where members of disadvantaged groups are assigned lesser credibility out of sheer prejudice. And we will study new research on epistemic virtues, and make it applicable to such contexts as finance and consumer behaviour.
coördinator	prof. dr. B.P. de Bruin
lecturer	prof. dr. B.P. de Bruin
programme	Msc Philosophy, Politics and Economics
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· <i>Made available through Nestor</i>
language	English
format	workshop Lecture/tutorial

70. PHILOSOPHY, POLITICS AND ECONOMICS, POLICY SEMINAR 2

code	FI174SEMP2
objectives	<p>Upon completion of the course, the student is able to apply the key concepts and theories of PPE to concrete policy questions; connect these concepts and theories with the main qualitative and quantitative methods of PPE; identify appropriate concepts, theories and methods for complex problem-solving tasks; gather and organise information and evaluate its relevance to the case at hand; interpret, analyse and make sensible use of the information; process information in organised, structured argumentation; use insights from PPE to analyse conceptual and normative assumptions of arguments; present relevant information in an accessible and analytically rigorous manner in a policy report.</p> <p>The topics will be economic inequality and democracy. At the end of the seminar, students will have gained significant knowledge of empirical issues around inequality and democracy and a good understanding of potential promises and shortcomings of policy proposals meant to tackle inequality or improve democratic institutions.</p>
contents	<p>In the policy seminars students get the opportunity to apply the theories they learn in Methods of PPE but particularly in Theories of PPE to a concrete policy issue at hand, making use of the key methods and theories with which they have been acquainted in semester Ia and Ib. In this policy seminar, we will focus on two policy issues in depth, namely economic inequality and democracy. The aim is to understand relevant social and economic phenomena empirically, apply the normative and conceptual tools learned in previous classes and to discuss policy proposals aimed at tackling inequality or improving democratic institutions. In the final third, students present policy reports on related policy issues.</p>
lecturer	dr. A.T. Schmidt
programme	Msc Philosophy, Politics and Economics
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none">· <i>A reading list will be provided before the seminar.</i>· Harvard University Press, 2015, Among other things, we will read chapters from Anthony B. Atkinson, <i>Inequality</i>· Princeton University Press, 2017, and Christopher H. Achen and Larry M. Bartels, <i>Democracy for Realists: Why Elections Do Not Produce Responsive Government</i>· <i>No books need to be purchased ahead of class</i>
language	English
format	workshop Seminar
prerequisites	Theories of PPE, Methods of PPE

71. REASONING AND ARGUING

code	FI080RED
objectives	The module aims to teach students skills in using symbolisms and in analyzing sentences, reasoning and arguments. The final aim is to be able to assess the validity of reasoning and arguments, thus regular exercises will be essential.
contents	The course comprises an introduction to formal logic and to the theory of argumentation. In formal logic we study the following issues: <ul style="list-style-type: none"> · When exactly is a set of sentences inconsistent? · When exactly is an argument valid? · What is a proof? · What is a counterexample? · The theory of argumentation focuses on the following topics which are illustrated by way of actual public debates: <ul style="list-style-type: none"> · How is argumentation connected with criticism? · What does it mean to engage in a reasonable discussion? · How can you keep track of the details of a complex argument? · What are fallacies and what is wrong with them?
coördinator	dr. A.M. Tamminga
lecturers	prof. dr. B.P. Kooi, dr. A.M. Tamminga
programme	Ba Philosophy of a Specific Discipline, Minor Filosofie
phase	bachelor
period	semester I a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · Frans H. van Eemeren & A. Francisca Snoeck Henkemans New York: Routledge, <i>Argumentation: Analysis and Evaluation</i>(Second edition) (ISBN: 978-1138225084) · Colin Allen and Michael Hand, <i>Logic Primer</i> (second edition), Cambridge, MA: The MIT Press (ISBN: 0-262-51126-6)
language	English
format	seminar, lecture Lecture, seminar
assessment	written exam written exam

72. RESEARCH IN PRACTICE 1

code	FI1242RP1
contents	This component of the Research Master aims to develop certain academic skills that are essential for doing research; examples are writing academic English, presenting research, planning an extended research project, academic integrity, using electronic tools and publishing in philosophical journals. Research in Practice I is constituted by a selection of separate skill trainings, either by external specialized institutions or by the Graduate School Philosophy itself. Each year the programme offers a default selection of skill trainings, which will be established in consultation

with the students. Alternatively, individual students can fill in this component with other skill trainings, in order to accommodate individual needs. This must be done in consultation with their tutor and the program coordinator. The trainings within Research in Practice I are primarily organized for Research Master students but will also be open for PhD students if it fits their training programme.

coördinator	dr. F.A. Keijzer
programme	Researchmaster Philosophy
phase	bachelor
period	whole year
credits	5 EC
language	English

73. RESEARCH IN PRACTICE 2

code	FI1543RP2
objectives	See contents
contents	<p>This course consists of two parts: part A at the end of the first year of the RM programme, focusing on the writing of the thesis (in the form of a publishable article), and part B at the end of the second year, focusing on the writing of a research proposal for. Questions to be discussed in Part A are: how do I find a good topic for my thesis? What are the criteria for a publishable article. How do I go about writing such an article? What are places to publish my work? What is the usual procedure that boards of journals employs? We will discuss some of the do's and don'ts of researching and writing an article. In Part B we will consider - in one or two sessions - several good examples of successful PhD in the past, who will present and discuss their research proposals. In the following sessions the students will write their own proposal and present it in front of the group. After discussion and critical feedback, they revise their proposal and hand in the definitive version. The final grading will be sufficient or insufficient. The coordinator is responsible for the final grading, but each student is advised to have their proposals also read and commented on by their thesis supervisors. Usually, the proposal will take the form of an application submitted to the NWO or to a searching committee at a university that offers a PhD position. Details will be given at the start of the course, as well as the examples of successful proposals. One may get an idea by looking at www.nwo.nl, downloading relevant forms (see "veni" or "PhD's in the humanities").</p> <p>Part A is for 1st year students of the RM program. Part B is for 2nd year students of the RM program.</p>
lecturers	Dr. Bart Streumer, prof. dr. L.W. Nauta
programme	Researchmaster Philosophy
phase	bachelor
period	semester II b
credits	5 EC
language	English

remarks 5 ects: Parts A and B together

74. SEMINAR

code FI045SEM
programme Researchmaster Philosophy
phase master
period semester I
credits 5 EC
language English

75. SOCIAL AND POLITICAL PHILOSOPHY

code FI140SPF

objectives

- the ability to reason philosophically about fundamental questions in regard to politics and society
- basic knowledge about the major paradigms of social and political thought in the Western tradition
- the ability to examine and evaluate arguments in political theory
- the ability to relate contemporary political issues to larger disputes in philosophy
- the ability to autonomously formulate arguments for and against specific positions in political thought

contents Social and political philosophy is concerned with asking philosophical questions about the role that political institutions play in our societies. In particular, it is concerned with the question what it is that makes political rule legitimate. We will consider various answers to this question that have been proposed in the history of Western thought, such as the idea that government is a necessary condition for the happiness and virtue of citizens, that it is based on a contract or that it protects human rights and social justice. In addition, we will discuss objections to the idea of legitimate (liberal) government as they have been raised by anarchists, Marxists and feminists. These approaches will be examined both as historical phenomena and in regard to their relevance to current political issues.

lecturer dr. U.T.R. Stahl

programme Ba Philosophy of a Specific Discipline, Minor Filosofie

phase bachelor

period semester I a

credits 5 EC

literature

- *A digital reader with texts by Hobbes, Rousseau, Locke, Mill, Rawls and others (will be provided)*
- Jonathan Wolff, *An introduction to Political Philosophy*, 2016 (ISBN: 0199658013), ca. € 25.00

language English

format lecture
Lecture

assessment written exam

Written exam, written assignments

76. SOCIALE EN POLITIEKE FILOSOFIE 1**vakcode** FI141SPF1

- doel**
- De student heeft een overzicht van de centrale thema's in de geschiedenis van het westerse filosofische denken over politiek en maatschappij, tot en met het hedendaagse denken.
 - De student kan argumentaties in enkele klassieke teksten analyseren.
 - De student kan zelf kritische vragen formuleren ten aanzien van deze teksten en de ideeën van de betreffende filosofen en kan hierover met medestudenten discussiëren

inhoud In de sociale en politieke filosofie houdt men zich bezig met fundamentele vragen over de inrichting van maatschappij en politiek. Die vragen betreffen de aard van politiek, democratie, burgerschap en rechtvaardigheid, en de plaats die macht, vrijheid, gelijkheid en rationaliteit daarin hebben. We zullen ons buigen over een reeks relevante klassieke, maar ook actuele benaderingen van die kwesties.

Het college bespreekt de zeer verschillende visies op de genoemde begrippen door de eeuwen heen, met nadruk op de Verlichting, 19e en 20e eeuw, en het huidige tijdperk van globalisering. De belangrijkste politiek- en sociaal-filosofische stromingen komen aan bod, en we zullen zien hoe hedendaagse ideeën uit nieuwe sociale bewegingen teruggrijpen op klassieke noties, zoals die van participatieve democratie en 'the commons'. Het zal duidelijk worden hoe filosofische ideeën steeds ontwikkeld worden in de context van de grote maatschappelijke vragen van de tijd.

docenten dr. M. Pauly, dr. J.A. Vega**programma** Ba Filosofie**fase** propedeuse**periode** semester II a**studielast** 7.5 EC

- literatuur**
- *Digitale reader*, ca. € 7,00
 - Peperstraten, F, van, *Samenleving ter Discussie. Een inleiding in de sociale filosofie.*, Coutinho (ISBN: 97890628315629), € 33,00

taal Nederlands**vorm** hoorcollege, werkcollege

Hoorcolleges (9–11 uur) en daaropvolgende werkcolleges (11–13 uur). Er is een aanwezigheidsverplichting van 80% voor de werkcolleges. Van studenten wordt actieve voorbereiding van en inbreng in de colleges verwacht.

77. SOCIALE EN POLITIEKE FILOSOFIE 2**vakcode** FI142SPF2

- doel**
- Elementair inzicht krijgen in belangrijke politiek- en sociaal-filosofische stromingen en thema's.

- Kunnen analyseren van verschillen en verbanden tussen deze stromingen en de daarbinnen gehanteerde begrippen.
- Leren lezen en begrijpen van hedendaagse politiek- en sociaal-filosofische teksten.
- Kunnen relateren van deze stromingen en thema's aan debatten in de publieke sfeer.

inhoud

Dit college biedt een overzicht van de belangrijkste stromingen in de hedendaagse sociale en politieke filosofie. Deze filosofische disciplines houden zich bezig met theorieën over de inrichting en rechtvaardiging van de samenleving. Vragen die spelen zijn bijvoorbeeld de volgende. Wat voor vrijheids- en gelijkheidsopvattingen kennen de verschillende stromingen? Wat is sociale rechtvaardigheid? Welke visies op de relaties tussen individu en gemeenschap bestaan er, en welke verplichtingen brengen die mee? Hoe verhoudt zich de hedendaagse 'politisering' van identiteiten tot rechten en rechtvaardigheid? Wat is het belang van politiek en burgerschap in onze 'lifestyle'-tijd?

Aan de orde zullen komen liberalisme, libertair denken, republicanisme, communitarisme, marxisme, multiculturalisme, erkenningstheorie, en deliberatieve theorie. We gaan in op specifieke discussies zoals die over liberale, deliberatieve en agonistische democratie, de relatie van markt en staat, de verhouding tussen burgerschap, nationalisme en rechtvaardigheid op wereldschaal, en de diverse vormen van multiculturalisme.

coördinator

dr. U.T.R. Stahl

docenten

dr. J.A. Vega, dr. U.T.R. Stahl

programma

Ba Filosofie

fase

bachelor

periode

semester II b

studielast

7.5 EC

literatuur

- *Digitale reader met teksten van Rawls, Dworkin, Nozick, Marx, Althusser, Sandel, Modood, Arendt, Pettit, Habermas, Benhabib, Fraser, Mouffe, e.a.*, ca. € 8,00
- Oxford University Press, 2002. (2nd ed.), *Will Kymlicka*, i (ISBN: 0198782748), ca. € 40,00

taal

Nederlands

vorm

hoorcollege, werkcollege

Hoorcolleges en werkcolleges met actieve studenteninbreng; zelfstudie

toets

schriftelijke opdracht(en)

Schriftelijk (huiswerk)tentamen met essayvragen

entree

Sociale en Politieke Filosofie 1 of vergelijkbare voorkennis

opm

De cursus volgt de huidige facultaire organisatie van de tweedejaarscolleges, en bestaat uit tweemaal 3 collegeweken met telkens 2 dagen van 4 uur college (hc en wc). Elke periode van 3 weken wordt afgesloten met een leesweek en een (deel)tentamenweek.

78. SOCIAL EPISTEMOLOGY OF SCIENCE

code	FI184SE
objectives	This course will help students develop the following: <ul style="list-style-type: none">· articulate knowledge about central problems in the social epistemology of science.· ability to extract philosophical arguments from texts and assess them critically.· ability to formulate philosophical arguments concisely in written format.· skills to engage in professional philosophical discussions.· practice to produce original philosophical research.
contents	Social epistemology is an emerging branch of philosophy that studies epistemic systems and how their organization (e.g., principles, procedures, and interests) affects their epistemic outcomes. This course focuses on the social epistemology of one of the most interesting epistemic systems: the institution of science. The course will begin with a comparison of two traditions that have studied social aspects of science: sociology and philosophy. Then we will discuss the reward system of science and its effects on the division of cognitive labor and epistemic progress. We will study epistemic dependence in scientific communities, and the role of scientists' values in (different notions of) scientific objectivity. Through the course, we will also keep a close eye on actual scientific practices, particularly in the context of cognitive science research. We will study social epistemic issues related to practices such as experimentation, meta-analysis, and peer-review.
lecturer	C.F. Romero Toro PhD.
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester II a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none">· <i>All the required readings will be available in Student Portal</i>
language	English
format	lecture lecture

79. SPINOZA'S ETHICS: A ROUTE TO FREEDOM?

code	FI174SE
objectives	<ul style="list-style-type: none">· knowledge of Spinoza's philosophy· knowledge of early modern theoretical and practical philosophy as well as of analogies and disanalogies to contemporary debates on related issues· to develop the competence to critically analyse an early-modern text and to examine modern interpretations
contents	Although Baruch de Spinoza (1632-1677) is considered one of the most important figures in the history of philosophy, his views

came under sharp and sometimes even spiteful criticisms already during his lifetime. In this course, we shall attempt a close reading of his *Ethica* (1677) and evaluate the philosophical and interpretational challenges it presents. As Spinoza points out, his work aims at providing us with a route to freedom. But given his metaphysical premises, this seems to entail a paradoxical idea: on the one hand, freedom requires us to act with rational insight into the causally determined order of the natural world. On the other hand, grasping this order seems to leave us with the insight that there is nothing that could be justly termed a human person. Is Spinoza's approach incoherent after all? Or are there ways to resolve this tension? Guided by the question how Spinoza's theoretical and practical philosophy cohere, we will locate his approach in the historical context and discuss central themes in his metaphysics, philosophy of mind and moral philosophy as well as recent interpretations of the *Ethica*.

coördinator	prof. dr. M. Lenz
lecturer	prof. dr. M. Lenz
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Further literature will be announced at the beginning of the course</i> · New York: Routledge 2008, Introductory literature: M. Della Rocca, <i>Spinoza</i> · New Jersey: Princeton University Press 1994, Text: <i>A Spinoza Reader: the Ethics and Other Works</i>, edited and translated by E. Curley, Princeton
language	English
assessment	essay essay

80. TERM ABROAD

code	FI0441TRAI
programme	Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I
credits	30 EC
language	English

81. THE PHILOSOPHY OF CONSPIRACY THEORIES

code	FI183MP
objectives	The student knows how to distinguish conspiracy theories from other kinds of theories, knows philosophical tools that can help in analyzing and evaluating these theories, and can apply these tools to a conspiracy theory of his/her choice.
contents	Conspiracy theories are all around us: 9/11, moon landing hoax,

Illuminati, UFO cover-up, Obama's birth certificate, etc. Certain conspiracies have turned out to be true, e.g. Dieseltgate. Defenders and opponents of conspiracy theories seem to live in different worlds, and arguments about conspiracy theory often seem to revolve around the psychological makeup of those who do (not) believe in these theories. In this course, we focus on philosophical questions: What is a conspiracy theory? What distinguishes conspiracy theories from other (e.g. scientific) theories? Are there reasons to be suspicious of conspiracy theories? What philosophical questions and tools are there to investigate conspiracy theories? As a final project, students will be asked to analyze a conspiracy theory of their choice using the tools developed in the course.

coördinator	dr. M. Pauly
lecturer	dr. M. Pauly
programme	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
phase	bachelor
period	semester II b
credits	5 EC
literature	<i>will be made available online via Nestor</i>
language	English
assessment	essay
prerequisites	Students must have taken at least an introductory course in the philosophy of science.

82. THE RESPONSIBILITIES AND RIGHTS OF ORGANIZATIONS

code	FI174FH
objectives	To know the major theories of corporate social responsibility and corporate moral agency To be able to apply these to contemporary problems using insights from economics, political science and philosophy
contents	Organizations make great contributions to contemporary societies, for instance by making profit, by creating knowledge, and by providing healthcare. However, they also cause great harm to people, to the planet, and sometimes even to profit – as the 2008 financial crisis revealed. This course explores which, if any, moral responsibilities and rights organizations have. It starts by investigating corporate social responsibility asking whether and if so how the responsibilities of corporations go beyond making profit, so as to include people (stakeholders) or the environment. The second question explored in this course is whether organizations are fit to be held responsible, and can be praised or blamed. The underlying issue here is whether they can be moral agents in their own right. The third question is whether organizations have moral rights. This is particularly controversial, as liberal societies subscribe to normative individualism, which entails that only human beings can have moral rights. It is, however, topical due to recent rulings of the US Supreme Court that extend freedom of speech and freedom of religion to corporations. In this way, it adds a political dimension to the course, which focuses initially

	on economic issues (profit, stakeholders) and philosophical issues (moral agency, praise and blame).
lecturer programme	prof. dr. F.A. Hindriks Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Msc Philosophy, Politics and Economics, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· <i>Papers (to be announced on Nestor)</i>
language	English
assessment	essay Essay (5,000 words)

83. THEORIES OF CAUSATION

code	FI184TC
objectives	Students gain insight in the central issues and problems within the philosophical debate about causation. During the course they become acquainted with the most important theories and positions and learn to critically engage with them.
contents	Causation plays an important role in the sciences as well as in everyday life. Knowledge about the world's causal structure is, for example, indispensable for our ability to interact with our environment in order to satisfy our needs and desires. This course provides an overview of the most important philosophical theories of causation. In particular, students will critically engage with regularity theories, counterfactual theories, process theories, probabilistic theories, interventionist theories, and mechanistic theories. At the end of the course, we will also have a brief outlook on more recent graphical causal modeling approaches to causation. "The Oxford Handbook of Causation" will serve as the course's textual basis.
lecturer programme	dr. A. Geharter Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Researchmaster Philosophy
phase	master
period	semester I b
credits	5 EC
literature	· Beebe, H, Hitchcock, C, & Menzies, P. (Eds.), <i>The Oxford Handbook of Causation</i> . Oxford: University of Oxford Press (2009).
language	English

84. THEORIES OF PHILOSOPHY, POLITICS AND ECONOMICS

code	FI184PPET
objectives	To develop an interdisciplinary perspective on liberal democracy. To be able to apply these to contemporary problems using insights from economics, political science and philosophy.

contents	Liberal democracies are characterized by institutions such as the state, citizenship and elections, as well as property, money and the market. These are meant to secure a tolerant and just society. This course explores libertarian and egalitarian theories of justice. And it examines what institutions are as well as how they should be structured in order to secure liberal values such as equality, freedom and autonomy. To this end, it employs insights from philosophy, political science and economics.
lecturer	prof. dr. F.A. Hindriks
programme	Ma Philosophy and Education, Msc Philosophy, Politics and Economics
phase	master
period	semester I a
credits	5 EC
literature	· <i>Papers</i>
language	English

85. THESIS COURSE

code	FI133SC
objectives	After the module, students should be able: (a) to formulate a research question in philosophy, or in the philosophy of a specific discipline; (b) to delineate the research question such that it can be answered within time and word limits; (c) to independently do research under the supervision of a staff member; (d) to find and study relevant literature; (e) to write a thesis presenting the research results, following guidelines dealing with use of source material, construction, paragraphing, writing for an audience, readability, writing style, spelling, clarity and the finishing touches; (f) to explain and critically evaluate theories and positions; (g) to apply bibliographic skills; (h) and to communicate orally on the various aspects of the thesis.
contents	In groups of about 15 persons, under guidance of a student assistant, participants give each other feedback on work in progress. After the process of peer-review, which is aimed at improving the thesis in its structure, grammar and spelling, the draft will be submitted to the supervisor. This is a staff member responsible for supervising the student with regard to the content of the thesis. The various aspects of doing research and writing a thesis shall be dealt with, such as: How to develop an appropriate research question? Where to find the relevant literature? How to explain philosophical jargon? How to develop a practical planning?
lecturer	A.M. Lambers MA.
programme	Ba Philosophy, Ba Philosophy of a Specific Discipline
phase	bachelor
period	semester I
credits	EC
literature	· <i>Reader Richtlijnen voor het schrijven van een filosofisch werkstuk (Online available)</i>
language	English and Dutch

format	lecture, seminar, workshop
assessment	report/presentation, written assignment(s), paper
remarks	Period: Please note that each edition of the bachelor thesis course will be prepared in an obligatory meeting, that takes place about two weeks after the start of the semester. In order not to miss any announcement about this meeting, it is important to enroll for the bachelor thesis course of your choice at the beginning of quarter 1 / quarter 3. The main writing process takes place in the second and fourth quarter.

86. TOLERATION IN THE HISTORY OF POLITICAL PHILOSOPHY

code	FI183TH
objectives	<ul style="list-style-type: none"> · To explore the history of the idea of 'toleration'. · To gain understanding of the contexts in which arguments for toleration were articulated. · To compare and evaluate different interpretations of, and approaches to, the philosophical texts studied. · To consider the relevance of the history of philosophy for contemporary philosophical and political argument.
contents	Toleration is a concept fundamental to the operation of pluralist societies, and at the centre of many contemporary political controversies. This course takes a historical approach to ideas of toleration, exploring the concept in the writings of thinkers from the sixteenth to the nineteenth century, including the canonical 'liberal' philosophers John Locke and John Stuart Mill, along with lesser known figures. We will also examine how more recent authors have made use of arguments taken from the texts we study, and consider the question of the relevance of the history of philosophy for contemporary philosophical and political debates.
programme phase	Ba Philosophy, Bachelor Exchange Courses
period	bachelor
credits	semester II b
literature	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · ed. Richard Vernon (Cambridge: Cambridge University Press, 2010), <i>Locke on Toleration</i>, · This book is available as an ebook through the University library. · (ISBN: 9780521139694), € 23.99 · Cambridge: Cambridge University Press, 1989, J.S. Mill: <i>'On Liberty' and other writings</i>, ed. Stefan Collini · (ISBN: 9780521379175), € 18.99
language	English
assessment	essay

87. TUTORIAL 1

vakcode	FIITUT1
inhoud	De onderwerpen van de tutorials liggen vast: stafleden bieden voor de diverse wetenschapsgebieden vaste onderwerpen en literatuurlijsten aan. Tutorials worden waar mogelijk uitgevoerd bij

	een ander stafflid dan de scriptiebegeleider. Voor de tutorial, die wordt afgesloten met een paper, geldt een vast aantal van 5 begeleidingsuren. Kijk voor een lijst met tutorial begeleiders in de studiegids
programma	Ma Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied
fase	bachelor
periode	hele jaar
studielast	5 EC
taal	Nederlands

88. TUTORIAL 2

vakcode	FIITUT2
inhoud	De onderwerpen van de tutorials liggen vast: stafleden bieden voor de diverse wetenschapsgebieden vaste onderwerpen en literatuurlijsten aan. Tutorials worden waar mogelijk uitgevoerd bij een ander stafflid dan de scriptiebegeleider. Voor de tutorial, die wordt afgesloten met een paper, geldt een vast aantal van 5 begeleidingsuren. Kijk voor een lijst met mogelijke tutorial begeleiders in de studiegids.
programma	Ma Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied
fase	bachelor
periode	hele jaar
studielast	5 EC
taal	Nederlands

89. WOMEN PHILOSOPHERS IN THE EARLY MODERN PERIOD. THEIR CONTRIBUTION TO METAPHYSICS, EPISTEMOLOGY, AND NATURAL PHILOSOPHY

code	FI174WP
objectives	<ul style="list-style-type: none">· Acquiring knowledge about the thought of women philosophers in the early modern period.· Ability to understand and reconstruct different philosophical arguments in their historical context.· Developing reading and writing skills
contents	This course aims at bringing into discussion female philosophers which are less known today, but which had a significant contribution to the development of philosophical ideas during the early modern period. Women philosophers, such as Margaret Cavendish, Anne Conway, or Emilie du Chatelet, discussed, interacted and shaped the thought of their (better known nowadays) male contemporaries, while at the same time creating their own original philosophical system. We will look at the ideas designed by these women and their interactions with their contemporaries in the field of metaphysics, epistemology, and natural philosophy.
lecturer	dr. D. Rusu
programme	Ma Philosophy, Ma Philosophy and Education, Ma Philosophy and Society, Ma Philosophy of a Specific Discipline, Master Exchange Courses, Researchmaster Philosophy
phase	master

period	semester II a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Further excerpts and selection of other primary texts will be provided during the course</i> · Cambridge: Cambridge University Press ISBN-10: 0521772044 , Margaret Cavendish, <i>Observations upon Experimental Philosophy</i> (ISBN: 13: 9780521772044), € 30.00
language	English
format	lecture, seminar Lecture and seminar, to be announced
assessment	essay essay, to be announced
prerequisites	History of early modern philosophy (Descartes to Hume: propedeuse 2)

90. ADVANCED LOGIC

code	KIB.VL03
objectives	Familiarity with logic techniques with AI applications.
contents	Topics include: proof by induction, many-valued logic, modal logic, temporal logic, nonmonotonic reasoning.
coördinator	prof. dr. L.C. Verbrugge
lecturer	prof. dr. L.C. Verbrugge
programme	Ba Philosophy, BSc Artificial Intelligence, BSc Mathematics: General Mathematics (Major track General Mathematics)
phase	bachelor
period	semester II a
credits	5 EC
literature	<ul style="list-style-type: none"> · G. Priest, <i>An Introduction to Non-classical Logic</i> (ISBN: 978-0-521-67026-5), ca. € 27.00 · B. Kooi and R. Verbrugge, <i>Induction Study Guide</i> · J. Barwise and J. Etchemendy, <i>Language, Proof and Logic</i> (ISBN: 1575866323), ca. € 61.00 · <i>Reader Advanced Logic</i>, ca. € 1.00
language	English
format	Lecture (LC), Tutorial (T)
assessment	Assignment (AST), Written exam (WE)
prerequisites	Introduction to Logic

91. PROFESSIONELE ETHIEK

code	THB3-GVPE
objectives	<p>Zie de handleiding op nestor.</p> <p>naast de colleges professionele ethiek (5 ects) worden bij dit college schrijfvaardigheden aangeboden (2,5 ECTS).</p> <p>Bij dit college leert de student zich te verhouden tot de volgende kernvragen en thema's:</p> <p>Wat is professionele ethiek op Micro, Meso, en Macro niveau?</p> <p>In hoeverre zijn ethische theorieën toepasbaar voor de medisch-ethische praktijk?</p>

contents	<p>Wat is 'erkenning' en welke rol kan erkenning spelen in de professionalisering van geestelijk verzorgers en andere professionals?</p> <p>Wat zijn 'zorgverantwoordelijkheden van' geestelijk verzorgers / professionals?</p> <p>Zorgrelatie, rolverantwoordelijkheid, verantwoordelijkheid.</p> <p>Moreel beraad en de rol van de geestelijk verzorger / professional.</p> <p>Veranderende zorgcontext, over marktwerking in de zorg.</p> <p>tevens leert de student academische schrijfvaardigheden toe te passen in het eindpaper</p> <p>Bij dit college leert de student zich te verhouden tot de volgende kernvragen en thema's:</p> <p>Wat is professionele ethiek op Micro, Meso, en Macro niveau?</p> <p>In hoeverre zijn ethische theorieën toepasbaar voor de medisch-ethische praktijk?</p> <p>Wat is 'erkenning' en welke rol kan erkenning spelen in de professionalisering van geestelijk verzorgers en andere professionals?</p> <p>Wat zijn 'zorgverantwoordelijkheden van' geestelijk verzorgers / professionals?</p> <p>Zorgrelatie, rolverantwoordelijkheid, verantwoordelijkheid.</p> <p>Moreel beraad en de rol van de geestelijk verzorger / professional.</p> <p>Veranderende zorgcontext, over marktwerking in de zorg.</p>
coördinator	dr. J.K. Muthert
lecturers	drs. R.W.H. Ohlsen, S. Kremer
programme	Ba Philosophy, PreMa GV (pt), Pre-master programme in Spiritual Care, pre-master programme in Spiritual Care / RS, pre-master programme in Spiritual Care / TH
phase	
period	semester I
credits	7.5 EC
language	Dutch
format	lectures/seminar, assignment(s), presentation(s)
remarks	Course code for students Philosophy (Professional Ethics): THBFB3PE5. Philosophy Students do not need to follow the writing part.

92. MULTI-AGENT SYSTEMS

vakcode	KIM.MAS03
doel	Kennismaking met epistemische logica en het ontwikkelen van vaardigheid in het toepassen ervan op gedistribueerde systemen en multi-agent systemen.
inhoud	Epistemische Logica is de logica van kennis: hoe redeneer je over wat jijzelf en anderen weten? Deze logica blijkt cruciaal bij het beschrijven van onderhandelingen in de economie, van parallelle processoren in de informatica, en van multi-agent systemen in de Kunstmatige Intelligentie. Verder is de epistemische logica ook technisch interessant: ze kent een mooie semantiek.

	<p>In dit college komen aan de orde: axiomatische systemen en Kripke-semantiek voor kennis van meerdere actoren (agents); toepassing op gedistribueerde systemen; algemene kennis (common knowledge) en gedistribueerde kennis; uitbreiding van de epistemische logica met modale operatoren voor geloven, wensen en intenties.</p>
co-ordinator	prof. dr. L.C. Verbrugge
docent	prof. dr. L.C. Verbrugge
programma	Ma Filosofie, Ma Filosofie en Educatie, Ma Filosofie en Maatschappij, Ma Filosofie van een bepaald Wetenschapsgebied, MSc Artificial Intelligence (A - General Mandatory Course Units), MSc Computing Science (Table 3 - Track-specific guided choice course units), MSc Human-Machine Communication (C - Elective Course Units), Researchmaster Philosophy
fase	master
periode	semester II b
studielast	5 EC
literatuur	<ul style="list-style-type: none">· J.-J. Ch. Meyer en W. van der Hoek, <i>Epistemic Logic for AI and Computer Science</i>, Cambridge Tracts in Computer Science No. 41, Cambridge University Press, paperback editie 2004 (ISBN: 0521602807), € 56,00· Rineke Verbrugge, <i>Study guides Epistemic Logic</i>, downloadable from Nestor
taal	Engels
vorm	Hoorcollege (LC)
toets	Presentatie (P) Wekelijkse opdrachten, een referaat en een implementatie-opdracht.